

Journal of Penal Law and Criminology

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi

Volume / Cilt: 6 Issue / Sayı: 2 Year / Yıl: 2018

ISSN: 2148-6646 / E-ISSN: 2602-3911

EDITORIAL-ADVISORY BOARD / EDİTÖRYAL-DANIŞMA KURULU

- Prof. Dr. Adem SÖZÜER, Istanbul University (Istanbul, TURKEY)
Prof. Dr. Dr. h. c. Walter GROPP, Giessen University (Giessen, GERMANY)
Prof. Dr. Dr. h. c. Philip KUNIG, Berlin Freie University (Berlin, GERMANY)
Prof. Dr. h. c. Manuel Cancio MELIA, Autonoma University (Madrid, SPAIN)
Prof. Dr. Dr. h. c. Bahri ÖZTÜRK, Istanbul Kültür University (Istanbul, TURKEY)
Prof. Dr. Gordana BUŽAROVSKA, Iustunianus Primus, Ss. Cyril and Methodius University (Skopje, MACEDONIA)
Prof. Dr. Manuel EISNER, Cambridge University (Cambridge, ENGLAND)
Prof. Dr. Luigi FOFFANI, Modena University (Modena, ITALY)
Prof. Dr. Ahmet GÖKÇEN, Marmara University (Istanbul, TURKEY)
Prof. Dr. Mahmut KOÇA, Istanbul Şehir University (Istanbul, TURKEY)
Prof. Dr. Rick LAWSON, Leiden University (Leiden, NETHERLAND)
Prof. Dr. İzzet ÖZGENÇ, Gazi University (Ankara, TURKEY)
Prof. Dr. Vincenzo PACILLO, Modena University (Modena, ITALY)
Prof. Dr. Cumhuri ŞAHİN, Gazi University (Ankara, TURKEY)
Prof. Dr. Stephen C. THAMAN, Saint Louis University (St. Louis, UNITED STATES)
Prof. Dr. Ali Kemal YILDIZ, Turkish- German University (Istanbul, TURKEY)
Assoc. Prof. / Doç. Dr. Filatova Mariya ALEKSEEVNA, Lomonosov Moscow State University (Moscow, RUSSIA)
Assoc. Prof. / Doç. Dr. Amila FERHATOVIĆ, Sarajevo University (Sarajevo, BOSNIA AND HERZEGOVINA)
Assoc. Prof. / Doç. Dr. Anna-Maria GETOŠ KALAC, Zagreb University (Zagreb, CROATIA)
Assoc. Prof. / Doç. Dr. Kuzma KICHİK, Lomonosov Moscow State University (Moscow, RUSSIA)
Assoc. Prof. / Doç. Dr. Pınar ÖLÇER, Leiden University (Leiden, NETHERLAND)
Assoc. Prof. / Doç. Dr. Andra-Roxana TRANDAFIR, Bucharest University (Bucharest, ROMANIA)
Dr. Nikolaos LIVOS, Athens University (Athens, GREECE)

EDITORIAL MANAGEMENT / DERGİ YAZI KURULU

Editor in Chief / Baş Editör

Prof. Dr. Adem SÖZÜER, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)

Co-editors / Yardımcı Editörler

- Prof. Dr. Abdullah Coşkun YORULMAZ, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)
Prof. Dr. Krisztina KARSAI, Szeged University (Szeged, HUNGARY)
Prof. Dr. Liane WÖRNER, Konstanz University (Konstanz, GERMANY)
Asst. Prof. / Dr. Öğr. Üyesi Selman DURSUN, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)
Asst. Prof. / Dr. Öğr. Üyesi Serdar TALAS, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)
Asst. Prof. / Dr. Öğr. Üyesi Tuba TOPÇUOĞLU, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)
Asst. Prof. / Dr. Öğr. Üyesi Mehmet MADEN, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)
Asst. Prof. / Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Batuhan BAYTAZ, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)

Managing Editors / Yönetici Editörler

- Res. Asst. / Araş. Gör. Rahime ERBAŞ, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)
Res. Asst. / Araş. Gör. Havva Begüm TOKGÖZ, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)
Res. Asst. / Araş. Gör. Cafer Erdem UMUDUM, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)

Language Editor / Dil Editörü

Dorian Gordon BATES, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)
Alan James NEWSON, Istanbul University, (Istanbul, TURKEY)

Papers and the opinions in the Journal are the responsibility of the authors.
Dergide yer alan yazılardan ve aktarılan görüşlerden yazarlar sorumludur.

This is a scholarly, peer-reviewed, open-access journal published biannually in June and December.
Haziran ve Aralık aylarında, yılda iki sayı olarak yayınlanan hakemli, açık erişimli ve bilimsel bir dergidir.

Owner / Sahibi

Istanbul Üniversitesi / Istanbul University

Representative of Owner / Yayın Sahibi Temsilcisi

Prof. Dr. Adem SÖZÜER, Director of Istanbul University Faculty of Law,
Criminal Law and Criminology Research and Practice Center
Istanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku ve Kriminoloji
Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Adem SÖZÜER

Director / Sorumlu Müdür

Dr. Öğr. Üyesi Serdar TALAS

Correspondence Address / Yazışma Adresi

Istanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ceza Hukuku ve Kriminoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi
34116 Beyazıt, Fatih - İstanbul, Türkiye
Telefon / Phone: +90 (212) 440 01 05 Faks / Fax: +90 (212) 512 41 35
E-mail: jplc@istanbul.edu.tr
http://jplc.istanbul.edu.tr

Publishing Company / Yayın Kurulu

Istanbul University Press / İstanbul Üniversitesi Yayınevi
Istanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü,
34452 Beyazıt, Fatih / İstanbul - Türkiye
Telefon / Phone: +90 (212) 440 00 00

Prepared by / Yayına Hazırlayan

Yerküre Tanıtım ve Yayıncılık Hizmetleri A.Ş.
Cumhuriyet Caddesi 48/38 Harbiye 34367 İstanbul - Türkiye
Telefon / Phone: +90 (212) 240 28 20 Faks / Fax: +90 (212) 241 68 20
www.yerkure.com.tr

Printed in / Baskı

Hamdiogulları İç ve Dış Ticaret A.Ş.
Zübeyde Hanım Mahallesi, Elif Sokak, No. 7/197
Altındağ / Ankara - Türkiye
Telefon / Phone: +90 (312) 342 08 00 Faks / Fax: +90 (312) 342 08 01
Sertifika No: 35188

Journal of Penal Law and Criminology is covered in;

Web of Science Core Collection, Emerging Sources Citation Index (ESCI)
TUBITAK-ULAKBİM's TR Index

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi aşağıdaki indekslerde yer almaktadır;

Web of Science Core Collection, Emerging Sources Citation Index (ESCI)
TUBITAK-ULAKBİM TR Dizin

Copyright ©

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced or distributed, in any form or by any means, without the prior written permission of the Istanbul University Faculty of Law, Criminal Law and Criminology Research and Practice Center. The views and opinions expressed herein are those of the individual authors and do not necessarily reflect those of the Publisher. The Publisher, Istanbul University Faculty of Law, Criminal Law and Criminology Research and Practice Center cannot be held responsible for errors or any consequences arising from the use of information contained in this journal.

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku ve Kriminoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınamaz. Bu dergide yayınlanan yazılarda ileri sürölen görüşler yazarlara aittir. Merkez söz konusu görüşlerden dolayı sorumluluk kabul etmez.

Journal of Penal Law and Criminology

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi

Volume / Cilt: 6 Issue / Sayı: 2 Year / Yıl: 2018

ISSN: 2148-6646 / E-ISSN: 2602-3911

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Hükme Bağlı Tutukluluk / Detention on Remand

Abdullah Batuhan BAYTAZ 133-153

The Analytical Value of the Adversarial-Inquisitorial Dichotomy in Approaches to Proof: The Examples of England and Turkey /

İtham-Tahkik (Adversarial-Inquisitorial) Dikotomosinin İspat Hususunda Analitik Değeri: Türkiye ve İngiltere Örnekleri

Halil CESUR 155-172

Otonom Araçların Kullanımından Doğan Cezaî Sorumluluk: Türk Hukuku Bakımından Genel Bir Değerlendirme / Criminal Responsibility Arising From Usage of Autonomos Vehicles: A General Review in the context of Turkish Penal Law

Tuba KELEP PEKMEZ 173-195

The Right to Privacy in the Iranian Criminal Justice System / İran Ceza Hukuku Sisteminde Özel Hayatın Korunması

Mansour RAHMDEL 197-219

Reexamining the Age-Misconduct Curve: Interaction Effects of Sex and Race/Ethnicity / Yaş-Kural İhlali Eğrisini Yeniden Keşfetmek:

Cinsiyet ve İrk/Etnik Köken Etkileşim Etkileri

Colby L. VALENTINE 221-243

Dear Readers,

Our journal, which has been indexed in the Web of Science for the past three issues, is here for you with the latest issue. *The Journal of Penal Law and Criminology* aims to develop its content to contribute to academia. This issue serves the same aim.

To institutionalize the publication process, the article submission, editing, and referee phases have continued to be conducted using the ScholarOne system. Therewith, the Journal of Penal Law and Criminology, already having competent national referees, has the opportunity to include international referees in its process, thereby fortifying the academic standing of the journal.

In this issue, Abdullah Batuhan Baytaz has examined the concept of "Detention on Remand," which was used under Turkish Criminal Procedure for the first time in a 2011 judgment of the Turkish Court of Cassation, in relation to the length of pretrial, therewith providing a comprehensive overview of Article 102 of the Turkish Code of Criminal Procedure.

Halil Cesur's article in this issue contains a comparison of Turkish and English law and practice in relation to the investigation, prosecution, and evidence rules.

Tuba Kelep Pekmez has written a general evaluation article on likely penal law discourse related to artificial intelligence studies. In her article, she has covered criminal responsibility arising from the use of autonomous vehicles under Turkish Law.

Mansour Rahmdel is included among our authors in this issue with his article on the right to privacy in Iranian Penal Law. In this contribution, he evaluates the right to privacy in the context of security of residence, respect for physical and mental integrity, and professional secrecy and communication, thereby offering an opportunity for comparative understanding of Iranian Penal Law.

Last, you will find in this issue Colby Valentine's article, which is oriented toward his doctoral thesis, and in which he has examined variations in the behaviors of persons convicted to prison sentences, in accordance with their sex and age. Valentine's study, which used data on 137,500 prisoners undergoing prison sentences in Florida State Prison between 1995–2000, is a criminological contribution to this issue.

The Journal of Penal Law and Criminology has been converted into a journal in which English language contributions are dominant, particularly through its name, with the purpose of this being to expand, develop, and maintain academic relations with peers in different countries and to solidify the *Journal of Penal Law and Criminology's* position as a journal published in Turkey but with an international reputation. Thus, in line with the stated publishing policy of our journal, as the editorial board, we hope that publishing in Turkey in English will have a positive effect on the international reputation of Turkish journals.

Hoping that this issue provides a valuable contribution and benefit to our readers, we present it to you with appreciation and with many thanks to all contributors.

Prof. Dr. Adem SÖZÜER
Istanbul University Faculty of Law
Director of Criminal Law and Criminology Research and Application Center
Editor-in-Chief

Hükme Bağlı Tutukluluk

Detention on Remand

Abdullah Batuhan BAYTAZ¹

¹Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuk Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Türk hukukunda azami tutukluluk süresi Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 102. maddesinde kaleme alınmıştır. İlgili maddede kaleme alınan azami süreler, ceza muhakemesi sürecinin tamamı için geçerlidir. Ancak Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi'nin tutuklamanın azami süresine ilişkin verdikleri kararlarında, tutukluluğu isnada bağlı tutukluluk – hükme bağlı tutukluluk şeklinde ikiye ayırmaktadır. Bu ayrıma göre, ilk derece mahkemesinin kararı vermesine kadar geçen sürede yapılan tutuklamaya “isnada bağlı tutukluluk” şeklinde nitelendirilmektedir. İlk derece mahkemesince kararın verilmesiyle kararın kesinleşmesine kadar geçen süre zarfındaki tutuklamaya ise hükme bağlı tutuklama denilmektedir. Stollenwerk kararında, AİHM, kişinin hürriyetinin, ortada herhangi bir mahkûmiyet kararı olmaksızın sınırlanmasına sebebiyet veren tutuklama koruma tedbiri bakımından üye ülkelerin kendi iç hukuklarında sözleşmeye göre daha iyi şartlara sahip olması halinde, sözleşme hükümlerini değil, sözleşmeden daha ileri koruma sağlayan iç hukuk kurallarının dikkate alınması gerektiğine karar vermiştir. Bu bağlamda isnada bağlı tutukluluk, hükme bağlı tutukluluk ayrımı, Anayasa Mahkemesi'nin, Yargıtay'ın tutuklamaya yönelik kararlarıyla birlikte AİHM'nin Stollenwerk kararının dikkate alınması suretiyle incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ceza muhakemesi hukuku, tutuklama süreleri, hükme bağlı - isnada bağlı tutuklama

ABSTRACT

The maximum period of detention in Turkish law is regulated under Article 102 of the Penal Procedure Code. These periods apply to the whole penal procedure process. In the decisions of the Court of Cassation and the Constitutional Court on detention issues, they subdivide the detention. “Detention on accusation” refers to the detention that is given during the investigation and first instance period. Detention on remand refers to the detention that is given upon appeal and during the cassation period.

With regards to the Stollenwerk decision, it is necessary to determine whether domestic law and/or the European Convention on Human Rights provide further protection. It is crucial to state that detention on remand is not regulated under the Turkish PPC and it means that the time limitation of the detention includes the whole penal procedure process. According to the regulation of Turkish PPC on detention, it is not possible to render a detention decision without a time limitation. In this regard, the PPC Article 102 provides further protection rather than the convention. Therefore, the domestic law's norm should be applied instead of the convention.

Keywords: Criminal procedure law, time period of detention, detention on remand - detention on accusation

Date of receipt: 21.11.2018 • **Date of acceptance:** 29.11.2018 • **Online published:** 21.12.2018

Corresponding author: Abdullah Batuhan Baytaz, E-mail: bbaytaz@hotmail.com / bbaytaz@istanbul.edu.tr

Citation: Baytaz AB, 'Hükme Bağlı Tutukluluk' (2018) 6(2) Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology, 133.

EXTENDED ABSTRACT

The main issue of this study is “detention on remand”. Detention on remand is not regulated in Turkish criminal procedure law. This concept was first entered into law by the decisions of the Court of Cassation and the Constitutional Court in 2011.

In the Turkish law system, detention is regulated as a protection measure. Therefore, detention is only applied for a certain period of time. The maximum period of detention in Turkish law is regulated under Article 102 of the Penal Procedure Code. These periods apply to the whole penal procedure process. This period starts with the notification of the crime to police or prosecutor and ends with the court’s final decision.

Even if it is unlawful, in the decisions of the Court of Cassation and the Constitutional Court on detention issue, the detention is subdivided as “detention on accusation” and “detention on remand”. “Detention on accusation” refers to the detention that is given during investigation and first instance period. Detention on remand refers to the detention that is given upon appeal and during the cassation period.

After these decisions, the maximum period of detention, which is regulated under Article 102 of PPC, is implemented just for the detention on accusation, which is given during the investigation and first instance courts. After the decision of the first instance court, the detention on accusation become detention on remand and the maximum period for detention is not applied. In the other words, the detention can be applied for unlimited period between first instance court’s decision and final decision. Therefore, there are no time limitations for detention during the appeal and cassation period.

The Constitutional Court and the Supreme Court’s decisions are based on the decisions of the European Court of Human Rights and, in particular, the *Wemhoff vs Germany* decision in 1968. In this decision, the detention was subdivided as “detention on accusation” and “detention on remand” by the court.

The decision of *Stollenwerk vs Germany*, which was given in 2017, is extremely important. The court stated that domestic law should be applied, rather than the Convention, because the domestic law offered further protection.

In consideration of the *Stollenwerk* decision, it is necessary to determine whether domestic law or the European Convention on Human Rights provides further protection. It is crucial to state that detention on remand is not regulated under the

Turkish PPC, which means that the time limitation of the detention includes the whole penal procedure process. According to the regulation of Turkish PPC on detention, it is not possible to render a detention decision without a time limitation. In this regard, the PPC Article 102 provides further protection rather than the convention. Therefore, the domestic law's norm should be applied instead of the convention. As a result of this, if "detention on remand" is contrary to the domestic law, it would be against the European Convention on Human Rights.

Consequently, in this study, first the general framework of detention will be explained. Subsequently, we will mention on the decision of the Courts of Constitution and Cassation Court, which is about "detention on accusation" and "detention on remand". Finally, as a result of these discussions, we will declare our opinion on whether the subdivision of detention as a "detention on accusation" and "detention on remand" is lawful or unlawful.

1. Giriş

Türk hukukuna ilk olarak Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 2011 yılında verdiği kararıyla¹ giren hükme bağlı tutukluluk kavramı, bu çalışmanın esas konusudur.

Tutuklamaya ilişkin süreler CMK'nun 102. maddesinde açık bir şekilde kaleme alınmışsa da, yukarıda belirtilen Yargıtay Ceza Genel Kurul kararıyla, ilgili düzenlemedeki azami sürelerin yalnızca ilk derece mahkemesinde yapılan yargılama için geçerli olduğu ve ilgili maddenin esasen yalnızca isnada bağlı tutukluluğa ilişkin süreleri düzenlediği ifade edilmiştir. Dolayısıyla CMK'nun 102. maddesinde kaleme alınan azami süreler, ilk derece mahkemesi tarafından verilen karar sonrasında geçerliliğini yitirmekte ve artık ortada kişinin hakkında bir hüküm olmasından dolayı tutuklama tedbiri, hükme bağlı tutukluluk olarak zikredilmektedir. Kişinin üzerine atılı suç isnadının ilk derece mahkemesinin verdiği karara dayanmasıyla tutuklamanın niteliğinin değişmesi söz konusu olmakta ve artık tutukluluk isnada değil, ilk derece mahkemesinin verdiği hükme bağlı olarak devam etmektedir². Bu niteliğin değişmesiyle artık isnada bağlı değil, hükme bağlı tutukluluktan bahsedileceği ve kişi hakkında herhangi bir azami süre sınırı olmadan tutuklama tedbirinin uygulanabileceği belirtilmiştir³.

1 Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 12.04.2011 tarih, 2011/1-51 Esas ve 2011/42 Kara numaralı kararı.

2 Hakan Hakeri and Yener Ünver, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, (12. Ed, Adalet Yayınevi, Ankara 2017) 372.

3 Nur Centel and Hamide Zafer, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, (13th Ed. Beta Yayınları, İstanbul, 2016) 377.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından AİHM içtihatlarına dayanılarak verilen ve tamamen CMK'nuna aykırı olan isnada bağlı tutukluluk/ hükme bağlı tutukluluk ayrımını, Anayasa Mahkemesi de kendi kararlarında benimsemiş ve bu düşünce minvalinde kararlar vermiştir⁴.

Bu çalışmada üzerinde durulmak istenilen husus, tutuklamanın genel çerçevesini ortaya koyduktan sonra, CMK'nun tutuklama sürelerine ilişkin sistemini ve bu sistemle bağlı olarak Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi tarafından kabul edilen ve dolayısıyla uygulamada geçerli olan isnada bağlı tutukluluk, hükme bağlı tutukluluk ayrımını tartışmaktır.

2. Tutuklama Kavramı ve Hukuki Dayanak

Kişi hakkında kesinleşmiş bir hüküm olmamasına rağmen, kişinin hürriyetini geçici bir süreyle sınırlayan tutuklama, ceza muhakemesindeki en ağır koruma tedbiri olarak karşımıza çıkmaktadır⁵. Sonucu itibariyle son derece ağır bir tedbir olan tutukluluk hem anayasamızda hem de ceza muhakemesi kanununda sıkı şartlara tabi tutulmakta ve ayrıntılı olarak düzenlenmektedir⁶. İç hukukun yanı sıra AİHS'de tutuklama koruma tedbirine ilişkin hükümler ihtiva etmektedir.

AİHS'nin özgürlük ve güvenlik hakkı başlıklı 5. maddesinde kişinin özgürlük hakkının keyfi sınırlamalara karşı korunması arzulanmaktadır. Bu bağlamda, kişi hakkında verilecek tutuklama kararının muhakkak kanuni olması gerekmekte olup, tutuklamanın şartlarının kanunda gösterilmesi gerekmektedir⁷.

Anayasamızın temel hak ve hürriyetlerin sınırlanmasına ilişkin 13. maddesinde, temel hak ve özgürlüklerin, özlere dokunulmaksızın Anayasada belirtilen sebeplere bağlı olarak ancak kanunla sınırlanabileceği belirtilmektedir. Bu hükme bağlı olarak yine Anayasanın kişi hürriyeti ve güvenliği başlıklı 19. maddesinde, suçluluğu hakkında kuvvetli belirtiler bulunan kişilerin, hürriyetlerinin ancak kaçmalarını, delillerini yok etmesini ve değiştirmesini önlemek amacıyla veya bu hususlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla kısıtlanabileceği ifade edilmiştir.

4 YCGK, 12.04.2011 tarih, 2011/1-51 Esas ve 2011/42 Karar No'lu Kararı, Ramazan Aras Ind. App. No 2012/239 (AyMK 02.07.2013); Korcan Pulatsü Ind. App. No 2012/726 (AyMK, 02.07.2013).

5 Hakan and Ünver, (n 2) 351.

6 Cumhuriyet Şahin, *Ceza Muhakemesi Hukuku I* (8. Ed. Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2017) 290.

7 Nur Centel, *'İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararları Işığında Tutuklama Hukukuna Eleştirel Yaklaşım'* Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C 17, S1-2, 50.

Son olarak ise, tutukluluk Ceza Muhakemesi Kanunu madde 100 vd. son derece ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

3. Tutuklamanın Hukuki Niteliği, Amacı ve Şartları

Ceza yargılamasında maddi gerçeğe ulaşılmasına yardımcı olan ve sürecin sonunda verilen kararın infaz edilebilirliğini sağlamaya yönelik, henüz ortada bir hüküm yokken kişinin temel bir hakkına geçici müdahalede bulunmayı gerektiren tedbirlere, koruma tedbiri denilmektedir⁸. Tutuklama da, henüz kişi hakkında kesinleşmiş bir hüküm olmamasına rağmen, CMK’unda öngörülen şartların gerçekleşmesi durumunda, kişi hürriyetini geçici olarak sınırlayan bir koruma tedbiridir⁹. Dolayısıyla kanun koyucu tarafından koruma tedbiri olarak kaleme alınan tutuklama, asla cezalandırma amacıyla uygulanmamalıdır¹⁰. Aksi bir uygulama, gerek AİHS’ne, gerek Anayasamıza ve gerekse CMK’nuna aykırı olacaktır.

Tutuklamanın iki amacı mevcuttur. Buna göre tutuklamayla arzulanan amaçların ilki, maddi gerçeğe ulaşmak için gerekli olan delillerin ortadan kaldırılmasının önüne geçmek, yani delilleri muhafaza edebilmektedir. Diğer bir amaç ise, şüpheli/sanığın muhakeme sürecinde kaçmasına engel olmak ve buna bağlı olarak yargılamanın sonunda verilecek olan kararın infaz edilebilirliğini sağlamaktır¹¹.

Tutuklamanın şartlarını maddi şartlar ve şekli şartlar olarak ikiye ayırabiliriz. Çalışmanın konusu tutukluluk süresi olmasından dolayı tutuklamanın şartlarından kısa bir şekilde bahsedilmesiyle yetinilecektir.

Tutuklamanın maddi şartları CMK’nun 100. maddesinde *belirtildiği üzere* kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması ve tutuklama nedenlerinden birinin bulunmasıdır. Tutuklama nedeninden anlaşılması gereken husus, şüpheli/sanığın kaçma veya delilleri karartma şüphesidir.

Tutuklama için gerekli olan ikinci şart ise, yukarıda da ifade edildiği üzere tutuklama nedenlerinden birinin mevcut olmasıdır. CMK’nun 100. maddesinin 2. fıkrasında tutuklama nedenleri, kaçma ve delilleri karartmaya yönelik kuvvetli şüphedir.

8 Veli Özer Özbek, Koray Doğan, Pınar Bacaksız and İlker Tepe, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, (11. Ed. Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018) 263.

9 Metin Feyzioğlu and Güneş Okuyucu Ergün, ‘*Türk Hukukunda Tutuklulukta Azami Süre*’ Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C59, S1, Yıl: 2010, 37.

10 Feridun Yenisey and Ayşe Nuhoğlu, *Ceza Muhakemesi Hukuku* (6. Ed. Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2018) 345.

11 Ünver and Hakeri, (n 2) 351.

Tutuklama kararının verilmesine ilişkin şekli şartlar ise, tutuklama yasağının bulunmaması, şüpheli veya sanığın hazır bulunması, sanığı güvence belgesinin verilmemiş olması, orantılı olması ve hakim/mahkeme kararının bulunmasıdır.

4. Tutuklama Süresi

4.1. Genel Olarak

Tutuklama, şüpheli/sanığın hakkında kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı olmaksızın hürriyetlerinin sınırlandırılmasına neden olmasından dolayı en ağır koruma tedbiridir¹². Dolayısıyla tutuklama, soruşturmanın tehlikeye düşmesi başka bir tedbirin uygulanması suretiyle engellenemiyorsa, ancak o halde istisnai olarak uygulanması gereken bir tedbirdir.

O kadar ki, tutuklama tedbirinin kaleme alındığı CMK'nun 100. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde kullanılan “*tutuklama kararı verilebilir*” ibaresi göstermektedir ki, tutuklama şartları gerçekleştiğinde uygulanması zorunlu olan bir tedbir değildir. Zira yukarıda da ifade edildiği üzere tutuklama istisnai olarak uygulanan bir tedbirdir. Bundan dolayıdır ki, tutuklamaya yönelik kanunda öngörülen tüm şartlar gerçekleşmiş olsa dahi hakim veya mahkeme tutuklama kararı vermeyebilecektir¹³.

Bu kadar sert ve ayrıntılı olarak kaleme alınan ve istisnai bir düzenleme olduğu kabul edilen tutuklama tedbirinin herhangi bir süreye tabi olmaksızın sınırsız süreyle uygulanması düşünülemez. Aksi durum kanun koyucunun tutuklama tedbirine ilişkin koyduğu sisteme de aykırı olacaktır.

Tutuklama diğer koruma tedbirlerinde olduğu gibi geçici bir tedbir olup, bu tedbire karar verilmesinden belirli bir süre sonra bu tedbirin uygulanmasına son verilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda hakkında tutuklama koruma tedbirine hükmedilmesi suretiyle özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin “makul sürede yargılanma ve salıverilme hakkı” söz konusu olup, bu hak AİHS'nin 5. maddesinin 3.

12 Ünver and Hakeri, (n 2) 351.

13 Yenisey and Nuhoglu, (n 10) 348.

fıkrasında¹⁴ ve Anayasamızın 19. maddesinin 7. fıkrasında¹⁵ kaleme alınmıştır¹⁶.

AIHS ve Anayasa da yer alan bu düzenlemelerin ışığında kanun koyucu, son derece ağır sonuçları olan tutuklama koruma tedbirinin sınırsız bir şekilde uygulanmaması bakımından tutuklamanın azami sürelerini CMK'nun 102. maddesinde kaleme almıştır. Bu düzenlemeye göre, ağır ceza mahkemesi görevine girmeyen suçlar bakımından tutukluluk süresinin en fazla bir yıl olarak belirleyen kanun koyucu, bu sürenin zorunlu hallerin varlığı halinde en fazla altı ay daha uzatılabileceğini belirtmiştir. Dolayısıyla ağır ceza mahkemesinin görev alanına girmeyen suçlar bakımından tutukluluk süresi azami bir yıl altı aydır.

Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlar bakımından ise, tutukluluk süresinin sınırı 2 yıl olarak belirlenmiş olup, bu sürenin zorunlu hallerin varlığı halinde 3 yıl daha uzatılabileceği düzenlenmiştir. Ancak 2017 yılının ağustos ayında 694 sayılı KHK ile bu düzenlemeye ek bir cümle getirilmiştir. Bu ek cümleye göre TCK'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar bakımından zorunlu uzatma süresi 3 yıldan 5 yıla çıkarılmıştır.

Dolayısıyla ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlar bakımından azami tutuklama süresi bakımından ikili bir durum söz konusudur. Buna göre TCK'nun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar bakımından tutuklama süresi 2 yıl olup, bu süre zorunlu hallerde 5 yıl daha uzatılarak, azami 7 yıllık tutuklama süresi öngörülmüştür.

Yukarıda belirtildiği üzere kanun koyucu, ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlar bakımından tutuklama süresini 2 yıl olarak belirlemiş olup, gerektiği takdirde tutuklama süresinin 3 yıl daha uzatılabileceğine müsaade etmiştir. Doktrindeki

14 European Convention on Human Rights Art. 5/3; “İşbu maddenin 1.c fıkrasında öngörülen koşullar uyarınca yakalanan veya tutulan herkesin derhal bir yargıç, veya yasayla adli görev yapmaya yetkili kılınmış sair bir kamu görevlisinin önüne çıkarılması zorunlu olup, bu kişi makul bir süre içinde yargılanma ya da yargılama süresince serbest bırakılma hakkına sahiptir. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminat şartına bağlanabilir.”

15 “Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.”

16 Hasan Sınar, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama*, (On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016) 311.

destekçilerin¹⁷ yanı sıra Yargıtay¹⁸ ve Anayasa Mahkemesi¹⁹ kararlarında da kabul gören bu görüşe göre, azami tutuklama süresi 2 yıl + 3 yıl olmak üzere toplamda 5 yıl olarak kabul edilmektedir.

Tutuklama süresine ilişkin doktrinde mevcut olan diğer görüş ise, ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlar bakımından tutuklama süresine ilişkin CMK'nun 102. maddesinde yer alan "...uzatma süresi üç yılı geçemez." ibaresinin sanık lehine yorumlanması gerektiği yönündedir. Bu görüşe göre uzatma süresinin üç yılı geçemeyecek olması şeklindeki ifade uzatmanın süresini değil, sürenin uzatılması suretiyle ortaya çıkan azami süreyi belirtmektedir. Buna göre tutuklamanın azami süresi 2 yıl + 1 yıl olmak üzere toplamda 3 yıl olarak kabul edilmektedir²⁰.

Belirtmek gerekir ki ilgili düzenlemede belirtilen azami sürenin dolmasıyla derhal tahliye kararı verilmesi gerekmektedir. Bu sürenin ilk derece mahkemesinde dolması halinde tahliye kararını ilk derece mahkemesi, istinaf aşamasında ise, Bölge Adliye Mahkemesi ve son olarak Yargıtay aşamasında ise, ilgili Yargıtay dairesi veya Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından verilecektir²¹.

Bu noktada kişi hakkında birden fazla tutuklama kararı mevcut olduğunda, tutuklama süresinin nasıl uygulanması gerektiğinin üzerinde durulması gerekmektedir. Gerçekten kanun koyucunun istisnai bir durum olarak uygulamasını sınırladığı tutukluluk koruma tedbiri bakımından getirilen bu azami sürelerin, kişi hakkında bir başka suça ilişkin verilecek başka bir tutukluluk kararıyla kolayca aşılma ihtimali söz konusudur. Buna göre A ve B suçundan aynı dosyada yargılanan sanık hakkında A suçundan verilen

17 Bahri Öztürk, Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem, Özge Sırma Gezer, Yasemin Saygılar Kırt, Özdem Özaydın, Esra Alan Akcan and Efser Erden Tütüncü, *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku* (10. Ed., Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2016) 413; Şahin, (n 6) 308 ; Ünver and Hakeri, (n 2) 367.

18 "Maddedeki düzenlemeye göre; ağır ceza mahkemesinin görev alanına girmeyen suçlarda tutukluluk süresi bir yılı, zorunluluk halindeki uzatmalar ile birlikte en çok bir yıl altı ayı, ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren suçlar bakımından iki yılı, zorunlu hallerdeki uzatmalar ile birlikte ise en çok beş yılı geçemeyecektir." Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 12.04.2011 tarih ve 2011/1-51 Esas ve 2011/42 Karar no'lu Kararı.

19 "34. 5271 sayılı Kanun'un 102. maddesinin (2) numaralı fıkrasında, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde tutukluluk süresinin en çok iki yıl olduğu ve bu sürenin zorunlu hallerde gerekçesi gösterilerek uzatılabileceği, ancak uzatma süresinin toplam üç yılı geçemeyeceği belirtilmiştir. Buna göre uzatma süreleri dâhil toplam tutukluluk süresinin azami beş yıl olabileceği anlaşılmaktadır." Veli Küçük Ind. App. No 2013/6099 (AyMK, 06.07.2014 tarih); Also see Murat Narman Ind. App. No 2012/1137 (AyMK, 02.07.2013).

20 Sinar, (n 16), s. 329, Özbek and Doğan and Bacaksız and Tepe, (n 8) 284; Nurullah Kunter and Feridun Yenisey and Ayşe Nuhoğlu, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku* (18. Ed. Beta Yayınevi, İstanbul 2010) 955.

21 Fezyioğlu and Okuyucu Ergün, (n 9) 56.

tutuklamanın azami süresi dolmasına rağmen, kişinin tutukluluğunun devam etmesi için B suçundan tutuklanmasının, daha sonrasında da C suçundan tutuklanmasının önünde kanuni bir engel yoktur. Nitekim kanun koyucu birden fazla tutuklama kararının bulunması halinde nasıl hareket edileceğine ilişkin bir düzenlemeyi kaleme almamıştır.

Bu noktada Anayasa Mahkemesi tarafından verilen kararda, bağlantılı davalarda aynı sanık için verilen birden fazla tutuklama kararı yerine getirilirken, ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçlarda uzatmalarla toplam tutukluluk süresini aşmaması gerektiği ifade edilmiştir²². Bu durum hukuk devleti ilkesinin bir gereği olup, bu ilke kapsamında mahkemenin bireyin makul bir süre içinde yargılama ve hukuki statüsünü ortaya koyma yükümlülüğü vardır²³. Anayasa Mahkemesinin yaptığı bu yorumun aynı sanığın bağlantılı, bağlantısız tüm dosyaları bakımından uygulanması gerektiğinin ifade edilmesi gerekir²⁴.

Dolayısıyla belirtmek gerekir ki, bir kişinin hakkında birden fazla suçtan yargılama yapılması durumunda tüm suçlardan ayrı ayrı tutuklanması ve sürelerin birbirlerine eklenerek kişinin azami sürelerin üzerinde bir tutukluluk yaşamasına sebebiyet vereceğinden Anayasa Mahkemesinin bağlantılı suçlar bakımından verdiği kararın bağlantılı olsun olmasın tüm davalar bakımından uygulanması yerindedir.

4.2. Tutuklama Süresinin Uygulanması

4.2.1. Ceza Muhakemesi Kanununun Sistematiği

CMK'nun 102. maddesinde kaleme alınan tutukluluk süreleri bakımından esas dikkate alınması gereken husus, tutuklama sürelerinin hesaplanmasıdır. Bu

22 “5271 sayılı Kanun’un 102. maddesinde soruşturma ve kovuşturma evrelerinde kişilerin tutulabileceği azami kanuni süreler düzenlenmiştir. Madde metninde, ağır ceza mahkemesinin görevine giren ve girmeyen işler bakımından bir ayrıma gidilmiştir. Bireyler hakkındaki birden fazla suça ilişkin soruşturma ve kovuşturmaların bir dosya üzerinden yürütülmesi veya bir dosyada birleştirilmiş olması halinde bu soruşturma ve kovuşturmaların belli bir bütünlük içinde yürütüleceği göz önüne alındığında, uygulanan bir tutuklama tedbirinin soruşturma ve kovuşturmaların tamamı açısından sonuç doğuracağı açıktır. Bu nedenle azami tutukluluk süresinin kişinin yargılandığı dosya kapsamındaki tüm suçlar açısından en fazla beş yıl olması gerektiği anlaşılmaktadır. Tutuklama tedbiri, bir yaptırım olmadığından aynı dosya kapsamındaki her bir suç için azami tutukluluk süresinin ayrı ayrı hesaplanması kabul edilemez. Suç ve sanık sayısı, davanın karmaşık olması gibi etkenler tutukluluk süresinin makul olup olmadığı konusundaki değerlendirmede ele alınabilecek faktörler olup kanuni tutukluluk süresinin belirlenmesinde esas alınmaları mümkün değildir. Normun lafzı ve amacı, tutuklama tedbirinin ceza adalet sistemi içerisindeki yeri ve 5271 sayılı Kanun’un 102. maddesindeki düzenleme ile kişi özgürlüğüne yönelik sınırlamaların dar yorumlanması hususları birlikte değerlendirildiğinde aksine bir sonuca varmak mümkün görünmemektedir.” Burak Döner İnd. App. No 2012/521 (AyMK, 02.07.2013).

23 Halit Dönmez, ‘CMK 102’deki Tutukluluk Süresiyle İlgili Değerlendirme’ Ankara Barosu Dergisi, Y68, S 2010/4, 197.

24 Centel and Zaferi, (n 3) 391.

bakımından tartışılması gereken nokta, belirtilen bu azami sürelerin ilk derece mahkemesinde yapılan yargılama boyunca mı geçerli olduğu, yoksa istinaf ve temyiz aşamalarını da kapsayacak şekilde mi uygulanacak olduğudur.

Ceza Muhakemesi Kanununun sistematığına göre, ceza muhakemesi süreci; suç işlendiğine dair şüphenin yetkili makamlarca öğrenilmesiyle başlamakta ve kişinin hakkında verilen kararın kesinleşmesiyle son bulmaktadır²⁵. Tüm bu ceza muhakemesi süreci kendi içerisinde soruşturma ve kovuşturma aşaması olarak iki esas bölüme ayrılmıştır. Soruşturma aşaması ihbar veya şikâyetin ilgili makamlara ulaşmasından iddianamenin kabul edilmesine kadar geçen süreyi tanımlarken, kovuşturma aşaması, iddianamenin kabul edilmesinden kişi hakkında verilen hükmün kesinleşmesine kadar geçen süreyi tanımlar²⁶. Dolayısıyla kovuşturma aşamasının tanımından da kolayca anlaşılacağı üzere, kovuşturma aşaması ilk derece mahkemesinde yapılan yargılamanın yanı sıra, istinaf ve temyiz safhalarını da kapsamaktadır.

Ayrıca CMK'nun 2. maddesinde yer alan diğer bir tanıma göre, soruşturma aşamasında hakkında suç şüphesi altında bulunan kişiye şüpheli denilmekte iken, hakkında suç şüphesi bulunan kişiye kovuşturma aşamasında sanık denilmektedir. Yine hakkında suç isnadı olan kişinin ilk derece mahkemesi aşamasındaki sıfatı olan sanıklık, kararın kesinleşmesine kadar geçerli olup, kişi, istinaf ve temyiz aşamalarında da sanık sıfatına sahip olmaya devam etmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında Ceza Muhakemesi Kanununun sistematığında kovuşturma aşaması sanığın hakkında verilen kararın kesinleşmesiyle son bulacak ve dolayısıyla kişi sanık sıfatını ancak hakkındaki kararın kesinleşmesiyle kaybedecektir. Bir başka ifadeyle kişi, iddianamenin kabul edilmesiyle başlayan kovuşturma aşamasında kazandığı sanık sıfatını ve bu sıfat dolayısıyla sahip olduğu hak ve yetkileri kovuşturma aşamasının sona erdiren kararın kesinleşmesine kadar kullanacaktır. Bu sıfata sahip olmasından ötürü üzerinde olan yükümlülükleri ise, yine bu aşamayı sona erdiren kararın kesinleşmesine kadar yerine getirmesi gerekmektedir.

Tüm bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere, CMK'nun sistemine göre ilk derece mahkemesinin sanık hakkında bir karar vermesi durumunda, kişinin "sanık" sıfatında bir değişiklik olmayacaktır. Dolayısıyla eğer kanunda açık bir şekilde istinaf veya

25 Ahmet Gökcen, Murat Balcı, Mehmet Emin Alşahin and Kerim Çakır, *Ceza Muhakemesi Hukuku I*, (2. Ed. Adalet Yayınevi, Ankara 2017) 54.

26 Bahri, Durmuş, Erdem, Sırma Gezer, Saygılar Kırıt, Özeydin, Alan Akcan and Erden Tütüncü, (n 17) 42.

temyiz aşaması bakımından sanık hakkında farklı bir hak, yetki ve yükümlülük düzenlenmediyse, ilk derece mahkemesinden yapılan yargılama sırasında sanığın sahip olduğu hak, yetki ve yükümlülükler bakımından herhangi bir farklılık söz konusu olmayacaktır.

CMK’unda tutuklamada azami süreleri düzenleyen 102. maddenin lafzına bakıldığında, sürelerin ceza muhakemesi sürecinin tamamı için geçerli olduğu açık bir şekilde ortadadır. Gerçekten madde metninde, ilk derece mahkemesi, istinaf, temyiz ayrımı olmadığı gibi, soruşturma ve kovuşturma aşaması için dahi bir ayrımın yapıldığına dair bir ibare yoktur. Kanun metni çok açık bir şekilde ilgili süreleri, suç bildirimini yapılmamasıyla başlayan ve kişi hakkında verilen kararın kesinleşmesiyle sona eren ceza muhakemesi sürecinin tamamı için düzenlenmiştir.

Aksi yönde bir uygulama hukuk devleti ilkesi bağdaşmayacağı gibi, CMK’nun 102. maddesinde yer alan düzenlemenin anlamsız kılınması anlamına gelecektir. Yine belirtmek gerekir ki, tutuklama süresini uzatmak veya kısaltmak suretiyle belirleyecek yegane merci kanun koyucunun kendisinin olduğunu ve bu bağlamda yargı makamlarınca bir belirlenmenin yapılması son derece yanlış olacaktır.

4.2.1. Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay’ın Tutuklama Sürelerine Dair İçtihatları

Yukarıda ifade edildiği üzere kanun sistematığı açık bir şekilde göstermektedir ki, CMK’nun 102. maddesinde kaleme alınan süreler tüm ceza muhakemesi sürecinin tamamı bakımından geçerlidir.

Bu netlik karşısında, Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi kararlarında tutukluluk için CMK’nun 102. maddesinde öngörülen azami sürelerin yalnızca ilk derece mahkemesi süresince geçerli olduğu, ilk derece mahkemesinin kararını vermesinden sonra istinaf ve temyiz aşamalarında bu sürenin geçerli olmadığı sonucuna varmışlardır. Kabul edilen bu görüşe göre, ilk derece mahkemesinin kararı vermesinden sonra, sanık hakkında verilen kararın kesinleşmesine kadar herhangi bir süreye tabi olmaksızın tutuklama koruma tedbiri uygulanabilecektir.

Gerek Yargıtay ve gerekse Anayasa Mahkemesi verdikleri kararlarda tutuklamayı ikiye ayırmaktadır. Buna göre, ilk derece mahkemesi aşamasındaki tutuklamayı hükme bağlı olmayan tutuklama veya isnada bağlı tutuklama olarak ifade edilmektedir. İlk derece mahkemesinin kararı vermesinden sonra tutuklama kararının istinaf aşamasında veya temyiz sürecinde mevcut olan tutuklamaya ise, hükme bağlı tutukluluk olarak adlandırılmaktadır.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 12.04.2011 tarih, 2011/1-51 Esas ve 2011/42 Karar numaralı kararında, *“Ancak anılan maddede belirtilen tutukluluk sürelerinin hesabında yerel mahkeme tarafından hüküm verilinceye kadar geçen süre dikkate alınmalı, buna karşın yerel mahkeme tarafından hükmün verilmesinden sonra tutuklu sanığın hükmen tutuklu hale gelmesi nedeniyle temyizde geçen süre hesaba katılmamalıdır; Zira hakkında mahkûmiyet hükmü kurulmakla sanığın atılı suçu işlediği yerel mahkeme tarafından sabit görülmekte ve bu aşamadan sonra tutukluluğun dayanağı mahkûmiyet hükmü olmaktadır. Nitekim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de AİHS'nin 5. maddesinin uygul anmasına ilişkin verdiği kararlarında, tutuklulukla ilgili makul sürenin hesabında ilk derece mahkemesinin mahkûmiyet hükmünden sonra geçen süreyi dikkate almamaktadır. Somut olayda, 22.04.2005 tarihinde tutuklanan sanık (D)'nin Ceza Genel Kurulu'ndaki inceleme tarihi itibarıyla CMK'nın 102/2. maddesinde belirtilen beş yıllık tutukluluk süresinin dolduğu ve bu nedenle tahliyesine karar verilmesi gerektiği ileri sürülebilecek ise de, Yerel Mahkemenin hüküm tarihi olan 22.03.2010 tarihinde henüz beş yıllık sürenin dolmamış bulunması ve temyiz aşamasında geçen sürenin maddede yazılı azami tutukluluk süresinin hesabında dikkate alınmayacak olması nedeniyle, yasal olarak tahliyesine karar verme zorunluluğu bulunmamaktadır”* denilerek hükmen tutukluluk ile isnada bağlı tutukluluk ayrımı kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi ise, isnada bağlı tutukluluk, hükme bağlı tutukluluk ayrımına ilişkin görüşünü 2012/726 başvuru numaralı Korcan Pulatsü Başvurusu üzerine 02.07.2013 tarihinde verdiği kararın 33 numaralı paragrafında belirtmiştir. Buna göre; *“Ancak kişi serbest bırakılmadan yargılanmakta olduğu davada ilk derece mahkemesi kararıyla mahkûm olmuşsa, mahkûmiyet tarihi itibarıyla de tutukluluk hali sona erer. Çünkü bu durumda kişinin hukuki durumu “bir suç isnadına bağlı olarak tutuklu” olma kapsamından çıkmaktadır. Bireysel başvuru incelemesi açısından, tutuklamanın şartları ile mahkûmiyete hükmedilmesi arasındaki esaslı fark bunu gerektirir. Zira mahkûmiyete karar verilmiş olmakla, isnat olunan suçun işlendiği, bundan failin sorumlu olduğunun sübuta erdiği kabul edilmekte ve bu nedenle sanık hakkında hürriyeti bağlayıcı cezaya ve/veya para cezasına hükmedilmektedir. Mahkûmiyetle birlikte kişinin kuvvetli suç şüphesi ve bir tutuklama nedenine bağlı olarak tutukluluk hali sona ermektedir. Bu açıdan mahkûmiyet kararının kesinleşmiş olması ayrıca gerekmez. Nitekim gerek AİHM, gerekse Yargıtay, mahkûmiyet kararı sonrası tutulma halini tutukluluk olarak nitelendirmemektedir. AİHM, ilk derece mahkemesi kararıyla mahkûm olan bir sanığın, söz konusu*

*mahkûmiyet kararından sonraki tutulmasını Sözleşme'nin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uyarınca "mahkûmiyet sonrası tutma" olarak değerlendirmekte ve tutukluluk süresinin hesabında dikkate almamaktadır (Bkz. Solmaz / Türkiye, no. 27561/02, 16 Ocak 2007, §§ 23,24; Şahap Doğan / Türkiye, no.29361/07, 27 Mayıs 2010, § 26). Aynı yaklaşım Yargıtay Ceza Genel Kurulu tarafından da benimsenmektedir. Kurul, 12 Nisan 2011 tarihli ve E. 2011/1-51, K. 2011/42 sayılı kararında, "hakkında mahkûmiyet hükmü kurulmakla sanığın atılı suçu işlediği yerel mahkeme tarafından sabit görülmekte ve bu aşamadan sonra tutukluluğun dayanağı mahkûmiyet hükmü olmaktadır." gerekçesiyle, temyizde geçen sürenin tutukluluk süresine dâhil edilmeyeceğine karar vermiştir."*²⁷.

Her iki yüksek mahkeme de tutuklamanın ikiye ayrılması ve CMK'nun 102. maddesinde kaleme alınan azami sürelerin yalnızca ilk derece mahkemesinin yargılaması sırasında geçerli olduğuna dair bu kararlarına dayanak olarak AİHM'nin içtihatlarını göstermiştir.

Sonuç olarak ifade etmek gerekir ki, her iki yüksek mahkemenin de verdikleri bu kararlardan anlaşılın husus, tutukluluk süresinin, yerel mahkemenin kararı vermesiyle artık herhangi bir süreye tabi olmadan süresiz olarak uygulanabileceğidir. Bu düşünceye göre, ilk derece mahkemesi gerekçesiz olarak verdiği kısa karardan gerekçeli kararın açıklanmasına geçen süre de dahil olmak üzere, istinaf ve temyiz aşamalarında geçen tutuklamalar bakımından CMK'nun 102. maddesinin geçerli olmayacaktır.

Her iki yüksek mahkeme tarafından verilen kararın doğruluğunu kabul ettiğimizde, karşımıza çıkacak bir diğer soru, ilk derece mahkemesince verilen karar Bölge Adliye Mahkemesi tarafından veya Yargıtay tarafından CMK'nun 289. maddesinde yer alan mutlak bozma sebeplerinin varlığı halinde bozularak, dosyayı tekrar ilk derece mahkemesine göndermesi halinde durum ne olacaktır. Acaba tutukluluk süresi kaldığı yerden devam mı edecek, yoksa bozulmuş olsa da ortada daha önceden verilmiş kararın olmasından dolayı herhangi bir süreye tabi olmadan devam mı edecektir.

Belirtmek gerekir ki, istinaf mahkemesi veya temyiz mahkemesi tarafından verilecek mutlak bozma sebeplerine dayanan bozma kararları dosyada verilen hüküm kaldırılmakta ve yeniden bir hüküm kurulması için ilk derece mahkemesine

27 Kocan Pulatsü Ind. App. No 2012/726 (AyMK, 02.07.2013); Also see Hamit Kaya Ind. App. No 2012/338 (AyMK, 02.07.2013).

gönderilmesine sebebiyet vermektedir. Dolayısıyla burada tutuklamaya ilişkin süre, kaldığı yerden devam edecektir. Zira artık ortada bir hüküm olmayacağından tutukluluk hükme bağlı değil, isnada bağlı tutukluluk olarak varlığına devam edecektir.

4.3. AİHM'nin Tutuklama Süresine İlişkin İçtihatları

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 5. maddesinde kişi özgürlüğünün keyfi sınırlamalara karşı korunması düzenlenmiştir. Bu düzenleme, kişi özgürlüklerinin hangi hallerde sınırlanabileceğini ortaya koymaktadır. Tutuklama koruma tedbiri de AİHS'nin 5. maddesi bağlamında kişi özgürlüklerinin sınırlanabileceği bir istisna olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu düzenlemeye göre, tutuklama koruma tedbiriyle kişinin hukuka uygun olarak özgürlüğünün sınırlanabilmesi için öncelikle tutuklamanın kanuni olması gerekmektedir. Buradaki ifadeden anlaşılması gereken husus, sözleşmenin, tutuklama koruma tedbirine ilişkin şartlar bakımından ulusal hukuka atıf yapmasıdır. Buna göre bir tutuklama işleminin hukuka uygunluk değerlendirilmesinde o ülkenin iç hukukunun dikkate alınması gerekmektedir.

Çalışmanın kapsamı bakımından AİHM'nin tutuklamanın tüm şartlarına ilişkin değil, yalnızca tutuklama süresine ilişkin kararları üzerinde durulacaktır.

Bu bağlamda tutuklamanın süresi bakımından üzerinde durulması gereken husus, tutuklamada makul süredir. Bu noktada AİHM, tutuklamanın bir koruma tedbiri olduğu, bu tedbirin asla bir cezaya dönüşmemesi gerektiğini söylemekte ve bu şekilde bir uygulamanın sözleşmenin ihlali anlamına geleceğini ifade etmektedir. Gerçekten tutuklama süresi, masumiyet karinesiyle son derece bağlantılıdır²⁸. Dolayısıyla, henüz hakkında kesinleşmiş bir yargı kararı olmayan herkesin masum olduğu dikkate alındığında, tutuklamanın masum bir kişinin özgürlüğünün sınırlanması anlamına geleceğinden, tutuklama tedbirinin makul süreleri aşmaması gerekmekte, aksi durum sözleşmenin ihlali anlamına gelmektedir.

Tutuklama süresinin makul süreyi aşmaması gerektiği AİHS'nin 5. maddesinin 3.

28 Case of Letellier v. France App. No 12369/86 (ECHR 26 June 1991)

fikrasında²⁹ belirtilmiştir. Buna göre, sözleşme açısından tutukluluk süresi için önemli olan husus, makul süredir.

Mahkemenin 1968 yılında vermiş olduğu Wemhoff – Almanya³⁰ kararında ortaya koyduğu içtihadı göre, tutuklamada makul sürenin değerlendirilmesinde dikkate alınacak zaman diliminin başlangıcı fiilen tutuklama anıdır. Bu sürenin sona erme anı ise, kişinin fiilen serbest bırakıldığı veya ilk derece mahkemesinin verdiği mahkûmiyet kararının tefhim veya tebliğine kadardır. İlk derece mahkemesinin mahkûmiyet kararından sonraki tutukluluk bakımından ise 5 inci maddenin 1 inci fıkrasının a bendi³¹ uygulanmaktadır. Dolayısıyla tutuklama, isnada bağlı tutma niteliğine sahip olan bir işlem iken, ilk derece mahkemesinin verdiği karar ile hükme bağlı tutma niteliği kazanacaktır.

Görüldüğü üzere mahkeme kararlarında tutukluluk süresi hesaplanması kişinin fiilen tutuklama anında başlayacak ve kişinin fiilen serbest bırakıldığı ana kadar veya ilk derece mahkemesinin verdiği mahkûmiyet kararının tefhim veya tebliği ile sona erecektir. İstinaf ve temyiz gibi yargılama dereceleri mahkemenin içtihatlarına göre bu süreye tabi değildir³².

Ancak mahkeme, özellikle son dönemde içtihatlarını değiştirme eğilimindedir. Bu eğilime göre mahkeme, iç hukukun sözleşmeye göre daha ileri bir koruma sağlaması halinde, ihlalin var olup olmadığı hususundaki araştırmasını sözleşme normlarına göre değil, iç hukuk normlarına göre yapmaktadır. Zira AİHS'nin 53. maddesinde yer alan *“Bu Sözleşme hükümlerinden hiçbirisi, herhangi bir Yüksek Sözleşmecî Tarafın yasalarına ve onun taraf olduğu başka bir Sözleşme uyarınca tanınmış olabilecek insan hakları ve temel özgürlükleri sınırlandıracak veya onları ihlal*

29 European Convention on Human Rights Art. 5/3: *“İşbu maddenin 1.c fıkrasında öngörülen koşullar uyarınca yakalanan veya tutulan herkesin derhal bir yargıç veya yasayla adli görev yapmaya yetkili kılınmış sair bir kamu görevlisinin önüne çıkarılması zorunlu olup, bu kişi makul bir süre içinde yargılanma ya da yargılama süresince serbest bırakılma hakkına sahiptir. Saltverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminat şartına bağlanabilir.”*

30 Case of Wemhoff v. Germany App. No 2122/64 (ECHR 27 June 1968) http://jurnalul.ro/media/file/CASE%20OF%20WEMHOFF%20v_%20GERMANY.pdf.

31 European Convention on Human Rights Art. 5/1-a: *“Kişinin, yetkili bir mahkeme tarafından verilmiş mahkûmiyet kararı sonrasında yasaya uygun olarak tutulması”.*

32 Case of Wemhoff v. Germany App. No 2122/64 (ECHR 27 June 1968), Case of B. v. Austria App. No 11968/86 (ECHR 28 March 1990); Üye devletlerin iç hukuku bir cezanın ancak tüm temyizlerin son bulmasından sonra kesinleşeceğini öngörse bile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi açısından (tutuklu) yargılama, bir suçun tespit edilmesi ve ilk derece mahkemesinde verilen ceza ile son bulur. Case of N. v. Federal Germany App. No 9132/80 (ECHR 16 December 1982), Case of Assanizade v. Georgia App. No 71503/01 (ECHR 8 April 2004)

edecek biçimde yorumlanamaz.” şeklindeki düzenlemede açıkça ortaya koymaktadır ki, iç hukuk normları daha ileri bir koruma sağlıyorsa, AİHS’nin normlarını iç hukuk normlarını sınırlayıcı bir şekilde ve onları ihlal edecek şekilde yorumlanamayacağından, iç hukuk normlarına yapılan aykırı uygulama sözleşmede yer alan normlara aykırı olmasa dahi ihlal kararı verilecektir.

Mahkemenin Stollenwerk – Almanya³³ kararında ortaya koyduğu husus, tutuklulukla ilgili olarak verilecek hüküm, ulusal hukuktaki tutuklamaya ilişkin ortaya konulan şartların farklılıklarına göre, anlaşma yükümlülüklerinin her üye devletler için farklı olabileceğini göstermektedir. Gerçekten Mahkeme Stollenwerk kararının 36. fıkrasına göre, sözleşmeye taraf olan ülkenin iç hukukunda sözleşmenin 5. maddesinin 4. fıkrasında sağlanan güvenceden daha fazlasını sağlaması durumunda, iç hukukta yer alan düzenlemeye saygı gösterilmesi gerekmektedir. Mevcut olayda iç hukuk düzenlemelerine göre başvurucunun tutukluluk halinin 11 kez incelendiği görülmekte olup, bu durumun sözleşmenin sağladığından çok daha ileri bir düzenleme olduğunu ifade etmektedir. Dolayısıyla mahkemeye göre bir üye devletin ulusal yasaları sözleşmenin sağladığından daha ileri bir koruma sağlaması durumunda, üye devlet, kendi iç hukukuyla bağlıdır. Bu bağlamda Stollenwerk davasında Almanya, iç hukukta sözleşmeye nazaran daha ileri bir koruma sağladığı için bu davada ihlal kararı verilmiştir³⁴. Mahkeme, sözleşmenin iç hukuktan bağımsız bir şekilde ele alınması halinde, sözleşmeyi ihlal eden bir durum oluşmadığını tespit etmesine rağmen, Alman hukukunun ilgili normlarında birey bakımından daha ileri bir koruma sağlanmış olmasından ötürü, ihlal olup olmadığı hususunda Alman hukukundaki düzenlemeleri dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir. Bu ifade sonrası ise, karara konu olayda her ne kadar sözleşmeye aykırılık olmasa da, Alman hukukunda yer alan düzenlemeye aykırı davranılmış olmasının sözleşmeye aykırılığı doğurduğuna karar vermiştir.

AİHM’nin Stollenwerk kararıyla ortaya koyduğu husus son derece önemlidir. Nitekim artık mahkeme, ihlal kararı verirken yalnızca sözleşmeyi dikkate almayacaktır. Bunu göre, eğer üye ülkenin iç hukukundaki düzenleme sözleşmeden daha ileri bir seviyede koruma sağlıyorsa, sözleşmeye aykırı olmayan, ancak taraf ülkenin iç hukukuna aykırı bir durumun tespit edilmesi durumu ihlal kararını doğuracaktır.

33 Case of Stollenwerk v. Germany App. No 8844/12 (ECHR 7 September 2017)

34 F. Pınar Ölçer, EHRC 2017/218 (Sdu European Human Rights Cases).

Türk hukukundaki tutuklama koruma tedbirine ilişkin uygulamanın yukarıda belirtilen içtihadın dikkate alınması suretiyle değerlendirilmesi gerekmektedir. Diğer bir deyişle, burada tartışılması gereken husus, Yargıtay ve Anayasa Mahkemesinin tutukluluktaki azami süreye ilişkin yaptıkları kanuna aykırı ama AİHM'nin içtihatlarına uygun olduğu ifade edilen yorumun gözden geçirilmesidir. Zira içtihadında değişiklik yapan mahkeme için önemli olan sözleşmede yer alan normlar tek başına önemli değildir. Mahkeme öncelikle sözleşmedeki ilgili normla iç hukuk normunu karşılaştıracak; eğer ilgili iç hukukun daha ileri düzenlemesi varsa, sözleşmeye değil iç hukuk normlarına göre karar verecektir.

Bu bağlamda tutukluluk bakımından azami süreleri öngören CMK'nun 102. maddesinin sözleşmeye göre daha ileri bir koruma sağlayıp sağlamadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Buna göre ceza muhakemesi sürecinde herhangi bir ayırım yapmaksızın soruşturma aşamasından, kovuşturma aşamasının son noktası olan verilen kararın kesinleşmesine kadar geçen tüm süre bakımından tutuklama süresi öngören CMK'nun 102. maddesinin sözleşmeyle kıyaslandığında, iç hukukumuzun sözleşmeye göre daha ileri bir koruma sağladığı aşikârdır. Dolayısıyla hükme bağlı tutukluluğa ilişkin AİHM'ne yapılacak olası bir başvuruda, son içtihatları dikkate alındığında mahkemenin, ihlalin var olup olmadığını araştırması sırasında iç hukuku dikkate alacağı son derece açıktır.

Bu değerlendirme ışığında CMK'nun 102. maddesinde kaleme alınan ve tutuklamada azami sürelerine ilişkin Yargıtay'ın ve Anayasa Mahkemesinin kararlarının 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununa aykırılığının yanı sıra, AİHM'nin içtihatlarına göre sözleşmeye de aykırıdır.

Bu noktada hem Anayasa Mahkemesinin hem de Yargıtay'ın kanuna aykırı içtihatlarından derhal dönmeleri gerekmektedir. Aksi halde iç hukuka aykırı olan hükme bağlı tutukluluk uygulamasına ilişkin AİHM'ne yapılacak olası bir başvuru halinde, mahkemenin ihlal kararı vermesi kaçınılmazdır.

4.4. Anayasa Mahkemesinin ve Yargıtay'ın İchtihatlarını Değiştirmesi Gerekliliği

Yukarıda da ifade edildiği üzere, AİHM'nin değişen ve gelişen içtihatlarına bakıldığında, tutuklamaya ilişkin iç hukuk düzenlemelerinin sözleşmeye göre daha ileri bir koruma sağlaması halinde mahkeme, yaptığı incelemede iç hukuku esas almaktadır.

Dolayısıyla, hükme bağlı tutukluluk uygulamasına ilişkin Türkiye aleyhine mahkemeye yapılacak olası bir başvuruda, AİHM sözleşmeye göre daha ileri koruma sağlayan Türk hukuku üzerinden bir değerlendirme yapacaktır. Bu durumda ise, yukarıda da ifade edildiği üzere ihlal kararıyla karşılaşılması sürpriz olmayacaktır.

Böyle bir kararla karşılaşılmadan, bir an önce Anayasa Mahkemesinin ve Yargıtay'ın içtihatlarından dönmesi ve kanuna uygun karar vermesi gerekmektedir. Ancak bu noktada Anayasa Mahkemesinin ve Yargıtay kararlarının hukuki niteliği sorunu ortaya çıkmaktadır.

Gerçekten her iki mahkeme tarafından tutuklama süresine ilişkin yapılan bu yorum, birebir örtüşmekle birlikte, iki mahkemenin kararlarının niteliği bakımından farklı sonuçlar doğurmaktadır. Buna göre Yargıtay Ceza Genel Kurul kararları, bir yol gösterici, uygulama birliğini sağlayıcı bir niteliğe sahip olmasından dolayı aynı konuya ilişkin hukuki gerekçeler ile farklı sonuçlara ulaşılabilme imkânı söz konusu iken, Anayasa Mahkemesinin kararları mutlak olarak uyulması gereken niteliktedir. Zira Anayasanın 153. maddesinin son fıkrasına göre, Anayasa mahkemesi kararları yasama, yürütme ve yargıyı bağlamaktadır. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin bu konuyla ilgili olarak verdiği karardan sonra YCGK veya herhangi bir yargı organı istese de farklı bir görüş ileri süremeyecek ve Anayasa Mahkemesinin bu kararda ortaya koyduğu yoruma bire bir bağlı kalacaktır³⁵.

5. Sonuç ve Değerlendirme

Yukarıda da ifade edildiği üzere Anayasa Mahkemesinin ve Yargıtay'ın CMK'nun 102. maddesinde kaleme alınan azami tutukluluk sürelerinin yalnızca ilk derece mahkemesi yargılaması bakımından geçerli olduğuna dair verdiği kararların doğru olarak kabul edilmesi mümkün değildir.

Her iki yüksek mahkemenin de verdikleri bu kararlardan anlaşılan, tutukluluk süresinin, yerel mahkemenin hüküm vermesiyle artık herhangi bir süreye tabi olmadan süresiz olarak uygulanabileceğidir. Bu düşünceye göre, ilk derece mahkemesi gerekçesiz olarak verdiği kısa karardan gerekçeli kararın açıklanmasına geçen süre de dahil olmak üzere, istinaf ve temyiz aşamalarında geçen tutuklamalar bakımından CMK'nun 102. maddesinin geçerli olmayacaktır. Bu kararın doğruluğunu kabul

35 Anayasa Mahkemesi Kararlarının bağlayıcılığı sorunu ile ilgili detaylı bilgi için bakınız. Amaçsal yoruma ilişkin See For Details. Abdullah Batuhan Baytaz, *Kanunilik İlkesi Bağlamında Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Yorum* (On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018) 193 ff

ettiğimizde bir diğer soru, ilk derece mahkemesince verilen karardan sonra dosyanın Bölge Adliye Mahkemesinde CMK'nun 289. maddesinde yer alan mutlak bozma sebeplerinin varlığı halinde tekrar ilk derece mahkemesine göndermesi halinde durum ne olacaktır. Acaba tutukluluk süresi kaldığı yerden devam mı edecek, yoksa bozulmuş olsa da ortada daha önceden verilmiş kararın olmasından dolayı herhangi bir süreye tabi olmadan devam mı edecektir. Burada kabul edilmesi gereken husus, ilk derece mahkemesinin karar verdiği zamandaki tutukluluk süresinin devam etmesidir³⁶.

Ancak yukarıda da ifade edildiği üzere, isnada bağlı ve hükme bağlı tutukluluk ayırımına ilişkin bu görüşün kabulü çok da yerinde olmayacaktır. Dolayısıyla gerek Anayasa Mahkemesinin ve gerekse Yargıtay'ın verdikleri kararların yanlış olduğunun ifade edilmesi gerekir.

Her iki yüksek mahkeme de tutuklama sürelerine ilişkin verdikleri kararlarında AİHM'nin içtihatlarına atıf yapmış ve dayanak göstermiştir. Bu bağlamda Yargıtay Ceza Genel Kurulu hükme bağlı tutukluluğa ilişkin verdiği kararına dayanak olarak AİHM'nin 1968 tarihli Wemhoff – Almanya kararını göstermiştir. AİHM'nin verdiği bu karara göre, tutuklamada makul sürenin değerlendirilmesinde dikkate alınacak zaman diliminin başlangıcı, fiilen tutuklama anında başlayacak ve kişinin fiilen serbest bırakıldığı ana kadar ve ilk derece mahkemesinin verdiği mahkûmiyet kararının tefhim veya tebliğine kadardır. İstinaf ve temyiz gibi yargılama dereceleri mahkemenin içtihatlarına göre bu süreye tabi değildir³⁷.

Ancak yukarıda da belirtildiği üzere AİHM, 1968'den bu yana gelen yerleşik içtihatlarından vazgeçme eğilimindedir. Bu değişime göre mahkeme artık yalnızca sözleşmeyi baz alarak başvuruları değerlendirmeyecek, sözleşmeyle birlikte üye ülkelerin iç hukuklarını da inceleyecektir. Bu durum aynı konuda farklı normlara sahip olan ülkeler bakımından mahkeme tarafından farklı kararlar verilebilme ihtimalini doğurmaktadır.

AİHS temel hak ve özgürlükler açısından asgari korumayı sağlamakta olup, taraf ülkeler kendi iç hukuklarında ilgili temel hak ve özgürlükleri sözleşmenin sağladığı güvenceden daha ileri seviyede koruma sağlama imkânına sahiptirler. Bu bağlamda,

36 Savaş Çetinkaya Ind. App. No 2012/1303 (AyMK, 21.11.2013).

37 Case of Wemhoff – Germany, App. No 2122/64 (ECHR 27 June 1968), http://jurnalul.ro/media/file/CASE%20OF%20WEMHOFF%20v_%20GERMANY.pdf

kişinin hürriyetinin, ortada herhangi bir mahkûmiyet kararı olmaksızın sınırlanmasına sebebiyet veren tutuklama koruma tedbiri bakımından AİHM'nin son dönemde verdiği kararlarda, yukarıda da ifade edildiği üzere üye ülkelerin kendi iç hukuklarında sözleşmeye göre daha iyi şartlara sahip olması halinde, AİHM yaptığı incelemede sözleşme hükümlerini değil, sözleşmeden daha ileri koruma sağlayan iç hukuk kurallarını dikkate almaktadır.

Görüldüğü üzere AİHM, ulusal hukuktaki normların ilgili temel hak ve özgürlük bağlamında asgari koruma sağlayan AİHS'nden daha ileri bir koruma sağlaması halinde, ihlal olup olmadığı hususundaki değerlendirmesinde sözleşme hükümlerini değil, ulusal hukuktaki düzenlemeyi esas almaktadır.

Tutuklama koruma tedbirinde azami süreleri düzenleyen CMK'nun 102. maddesine ilişkin yapılacak yorum faaliyeti bakımından Stollenwerk - Almanya'ya karşı kararındaki içtihadın dikkate alınması bir zarurettir. Bu bağlamda değerlendirilmesi gereken husus, AİHM'nin önüne gelecek bir dosyada sözleşmeyi mi, yoksa Türk hukukunu mu dikkate alacağıdır. Bu bağlamda Türk hukukunun sözleşmeye göre çok daha ileri bir koruma sağladığının ifade edilmesi gerekir³⁸. Dolayısıyla AİHM'si Türkiye'ye karşı tutuklama sürelerine ilişkin bir başvuru geldiği takdirde, ihlal olup olmadığını Türk hukukundaki normlara göre yapacaktır.

Bu da göstermektedir ki, Anayasa Mahkemesinin ve Yargıtay'ın, AİHM'nin içtihatlarını temel alarak yaptıkları yorum sonucu ortaya koydukları neticenin iç hukumuza aykırı olmasından ve iç hukukun sözleşmeye göre çok daha ileri bir koruma sağladığı dikkate alındığında, tutuklama sürelerine ilişkin olası bir başvuruda, AİHM'nin ihlal kararı vereceğini söylemek zor olmayacaktır.

38 Bu noktada 90. maddesinin 5. fıkrasında "...*Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır.*" şeklinde yer alan düzenlemenin de değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu normun mutlak olarak uygulanmaması, amaçsal yorum metodunun kullanılması suretiyle yorumlanarak uygulanması gerekmektedir. Zira insan haklarının korunması için getirilen bu normun mutlak olarak uygulanması, insan haklarını sınırlayıcı etki meydana getirebilir. Bu bağlamda öncelikle normun konulma amacının yani ratio legis'inin tespiti gerekmektedir. Buradaki gaye yukarıda da izah edildiği üzere Türkiye'deki insan haklarını korumak olduğundan, bu norm ancak sözleşmenin kanuna göre daha ileri bir koruma sağladığı halde, insan haklarını koruyucu şekilde uygulanması gerekmektedir. Aksi durumda kanunun daha ileri bir koruma sağlanması noktasında bu madde üzerinden daha geri olan sözleşmenin uygulanması ve kanunla verilmiş hakkın sınırlandırılmasına sebebiyet verecektir. Buna göre Türk hukuku süre bakımından sözleşmeye göre daha ileri bir koruma sağlamasından ötürü Türk hukukuyla sözleşmenin çakıştığı bu durumda sözleşmenin uygulanması gibi bir durum Anayasanın 90. maddesinin 5. fıkrasının özüne aykırı olacağından, Türk hukuku uygulama alanı bulacaktır.

Sonuç olarak; kanuna aykırı olarak gerçekleştirilen bu son derece yanlış yorumdan ve dolayısıyla hatalı uygulamadan bir an önce dönülmelidir. Zira kanunda açık bir şekilde ifade edildiği üzere CMK'nun 102. maddesinde kaleme alınan süreler bakımından hükme bağlı olmayan - hükme bağlı tutukluluk ayrımı kabul edilemez bir durum olup, bir an önce vazgeçilmeli ve CMK'nun 102. maddedeki sürelerin kişinin hakkında verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesine kadar geçen tüm süreç bakımından uygulanması gerekmektedir.

Kaynakça

- Abdullah Batuhan Baytaç, *Kanunilik İlkesi Bağlamında Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukukunda Yorum* (On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2018)
- Ahmet Gökçen, Murat Balcı, Mehmet Emin Alşahin and Kerim Çakır, *Ceza Muhakemesi Hukuku I*, (2. Ed. Adalet Yayınevi, Ankara 2017)
- Ahmet Gökçen, Murat Balcı, Mehmet Emin Alşahin and Kerim Çakır, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, (3. Ed. Adalet Yayınevi, Ankara 2018)
- Bahri Öztürk, Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem, Özge Sırma Gezer, Yasemin Saygılar Kırıt, Özdem Özaydın, Esra Alan Akcan and Efser Erden Tütüncü, *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku* (10. Ed., Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2016)
- Cumhur Şahin, *Ceza Muhakemesi Hukuku I* (8. Ed. Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2017)
- Feridun Yenisey and Ayşe Nuhoğlu, *Ceza Muhakemesi Hukuku* (6. Ed. Seçkin Yayıncılık, İstanbul 2018)
- Hakan Hakeri and Yener Ünver, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, (12. Ed. Adalet Yayınevi, Ankara 2017)
- Halit Dönmez, 'CMK 102'deki Tutukluluk Süresiyle İlgili Değerlendirme' Ankara Barosu Dergisi, Y68, S 2010/4, 189, 198
- Hasan Sınar, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Tutuklama*, (On İki Levha Yayıncılık, İstanbul 2016)
- Nur Centel, 'İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi Kararları Işığında Tutuklama Hukukuna Eleştirel Yaklaşım' Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C 17, S1-2, 49, 93
- Nur Centel and Hamide Zafer, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, (13th Ed. Beta Yayınları, İstanbul, 2016)
- Nurullah Kunter, Feridun Yenisey and Ayşe Nuhoğlu, *Muhakeme Hukuku Dalı Olarak Ceza Muhakemesi Hukuku* (18. Ed. Beta Yayınevi, İstanbul 2010)
- Metin Feyzioğlu and Güneş Okuyucu Ergün, 'Türk Hukukunda Tutuklulukta Azami Süre' Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C59, S1, Yıl: 2010, 35,59
- Murat Balcı, 'Tutukluluk süreleri ve Temyiz Aşamaları' (2011) İstanbul Barosu Dergisi C85, S6
- Pınar F. Ölçer, EHRC 2017/218 (Sdu European Human Rights Cases)
- Veli Özer Özbek, Koray Doğan, Pınar Bacaksız and İlker Tepe, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, (11. Ed. Seçkin Yayıncılık, Ankara 2018)

The Analytical Value of the Adversarial-Inquisitorial Dichotomy in Approaches to Proof: The Examples of England and Turkey

İtham-Tahkik (Adversarial-Inquisitorial) Dikotomisinin İspat Hususunda Analitik Değeri: Türkiye ve İngiltere Örnekleri

Halil CESUR¹

¹LLM (University of Nottingham School of Law)

ABSTRACT

Common law systems differ substantially from civil law jurisdictions as to how and by whom the investigation and trial are to be conducted, and how rules of evidence are to be constructed. Whilst common law systems are considered to follow an adversarial trial process model, civil law traditions have generally been associated with an inquisitorial procedure. Yet, convergence between the criminal justice systems of the common law and those of the civil law in relation to proof and evidence suggest that the labels "adversarial" and "inquisitorial" cannot be used today to show the general character and structure of criminal trial models. Rather, they can only be used to help us begin to understand the different features that traditionally exist in different systems, or at best they can be used today to grasp the effects of the tradition on the mentality of parties during the trial. The aim of this article is first to set a basis for understanding the adversarial/inquisitorial dichotomy by looking at distinctive elements of each legal system, and then, so as to evaluate whether this conceptual dichotomy is useful, it aims to elaborate further the purposes of English and Turkish criminal trials and examine the evidentiary rules of the two jurisdictions.

Keywords: Adversarial trial process, inquisitorial procedure, rules of evidence

ÖZ

Müşterek hukuk sistemleri Kıta Avrupası hukuk sistemlerinden soruşturmanın ve yargılamanın nasıl ve kim tarafından yürütülmesi konusunda ve delillere ilişkin kurallar bakımından temel bir şekilde farklılık gösterir. Müşterek hukuk sistemlerinde itham usulü (adversarial) ceza yargısının esasını oluştururken Kıta Avrupası'nda tahkik (inquisitorial) sistemi benimsenmiştir. Ancak bu iki hukuk geleneğinin ispat ve delil hukuklarındaki yakınlaşma bugün için 'adversarial-inquisitorial' kavramsallaştırmasının ceza yargılaması modellerini açıklamak için kullanılamayacağını gösteriyor. Mezkur iki kavram yalnızca hukuk sistemlerinin geleneksel olarak farklılık gösteren özelliklerini izah edebilir. En iyi ihtimalle, muhkem hukuk geleneklerinin yargılamanın süjeleri üzerindeki etkisini anlamaya yardımcı olabilir. Bu makalenin amacı iki farklı hukuk sisteminde var olan o ülkeye münhasır unsurlara bakarak 'adversarial-inquisitorial' dikotomisini kavramak için bir temel oluşturmak ve bu doğrultuda İngiliz ve Türk ceza yargılamalarının delile ilişkin kurallarını incelemektir.

Anahtar Kelimeler: İtham yargı usulü, tahkik sistemi, delil hukuku

Date of receipt: 09.11.2018 • **Date of acceptance:** 26.11.2018

Corresponding author: Halil Cesur, E-mail: halilcesur@gmail.com

Citation: Cesur H, 'The Analytical Value of the Adversarial-Inquisitorial Dichotomy in Approaches to Proof: The Examples of England and Turkey' (2018) 6(2) Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology, 155.

1. Introduction

It has long been recognised that common law systems differ substantially from civil law jurisdictions as to how and by whom the investigation and trial are to be conducted, and how the rules of evidence are to be constructed. Whilst common law systems are considered to have had a model of adversarial trial process, civil law traditions have generally been associated with an inquisitorial procedure.¹ Though, for some, the accusatorial/inquisitorial dichotomy is still central to comparative legal analysis,² the distinction between the two models is not predicated upon a sound footing - not least because there is no clear consensus on the meaning of the concepts³ - but also it is viewed as ‘an unsatisfactory conceptual prism through which to scrutinise modern legal process in comparative perspective’.⁴ In analysing and testing the adversarial and inquisitorial taxonomies, perhaps one of the most acute differences between the criminal justice systems of the common law and those of the civil law lies, to a large extent, in their approach to proof and evidence. In this sense, one can claim that rules vary considerably between the systems in terms of the gathering, presentation and challenging of evidence with diverse procedural arrangements dealing with admissible and inadmissible evidence in criminal proceedings.⁵

The aim of this article is first to set a basis for understanding the adversarial/inquisitorial dichotomy by looking at distinctive elements of each legal system, then so as to evaluate whether this conceptual dichotomy is useful, it will expound the purposes of the English and Turkish criminal trials and examine the evidentiary rules of the two jurisdictions.

2. The Adversarial and Inquisitorial Dichotomy

Before concentrating on the differences between the English common law and the Turkish legal system, it would be appropriate to briefly set out the core features of the

1 Andrea Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice the Problem of Admissibility of Evidence* (Oxon; Routledge, 2014) 1.

2 Máximo Langer, ‘Models of the Criminal Process’ in Markus D Dubber, Tatjana Hörnle (Eds.) *The Oxford Handbook of Criminal Law* (OUP 2014) 892; see also D. Sklansky, ‘Anti-Inquisitorialism’ (2009) in Harv. L. Rev. (2009) 122/6 1634, 1704.

3 John Jackson, ‘Taking Comparative Evidence Seriously’ in P. Roberts and M. Redmayne (Eds.), *Innovations in Evidence and Proof: Integrating Theory, Research and Teaching* (Hart 2007) 291.

4 Paul Roberts, ‘Faces of justice adrift? Dama’s Comparative Method and the Future of Common Law Evidence’ in: J. Jackson, M. Langer, P. Tillers (Eds.) *Crime, Procedure and Evidence in a Comparative and International Context: Essays in Honour of Professor Mirjan Damaska* (Hart 2008) 295.

5 Andrea Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice the Problem of Admissibility of Evidence* (Oxon; Routledge 2014) 3.

legal traditions that are rooted in the two jurisdictions. The Turkish criminal process is supposed to fall within the inquisitorial legal tradition, while the English criminal trial is often described as adversarial in nature.

In juxtaposing the adversary/accusatorial⁶ system of criminal trials with the inquisitorial system, it is essential to analyse the way proceedings are structured. Whereas adversariness can be regarded as a process in which ‘a dispute between two sides in a position of theoretical equality before a court which must decide the outcome of the contest’ is resolved, the legal process is conceived as an ‘official and thorough inquiry’ in an inquest model in which the prosecutor generally controls the pre-trial stage, and is viewed as a neutral representative of the state rather than an opponent of the suspect.⁷ In other words, it is the state, under the inquisitorial system, rather than the private accuser, who is responsible for assembling the case against the accused, and the onus are upon members of the judiciary who are holding the powers of deciding on the course of investigation and examining the witnesses at trial.⁸ In an ideal adversarial system, the judge is considered to be a passive arbitrator or mere umpire with little direct interference in the fact-finding process, but (s)he plays a crucial role at trial by restricting the information presented to the jury.⁹ The corollary of this in the adversary model is that the contestants or competitors are able to draw the contours of the dispute and have responsibility for selecting, presenting, testing, and evaluating the evidence pertinent to the case.¹⁰ Thus, it is thought in the party-driven process that the disputants must be relatively equal in terms of sources (equality of arms) in the “contest” to ensure that the trial is fairly conducted while determining who is the “winner”.¹¹ This seems also a reflection of the idea that adversarialism ‘is based on the premise that all people, including persons accused of criminal offences, enjoy rights

6 Although legal commentators sometimes employ the concepts of “accusatorial” and “adversarial” interchangeably, these concepts are not necessarily same. Whereas ‘adversarial’ denotes a means of a dispute resolution, ‘accusatorial’ can be seen as a ‘classic procedural model’, one that ‘assigns great social value to keeping the state out of disputes’ and one that grants the accused a presumption of innocence until the accuser has sufficient evidence for the conviction of the accused. That being the case, for the purpose of this article, the two terms have been used interchangeably. See A. Goldstein, ‘Reflections on Two Models: Inquisitorial Themes in American Criminal Procedure’ in *Stan. L. Rev.* (1973-74) 26/5 1009, 1017; J. Jackson, S. Doran, *Judge without Jury: Diplock Trials in the Adversary System* (Clarendon 1995) 57.

7 Mirjan Damaška, ‘Evidentiary “Barriers” to Conviction and Two Models of Criminal Procedure: A Comparative Study’ in *U. Pa. L. Rev.* (1973) 121 506, 563-564.

8 Matthew King, ‘Security, Scale, Form and Function: The Search for Truth and the Exclusion of Evidence in Adversarial and Inquisitorial Justice Systems’ in *Int’l Legal Persp.* (2001-2) 12 185, 194ff.

9 Mirjan Damaška, *Evidence Law Adrift* (Yale University Press 1997) 72.

10 John Jackson, S. Doran, *Judge without Jury: Diplock Trials in the Adversary System* (Clarendon 1995) 67

11 *Ibid.*, 66.

and the freedom to express their legitimate independent perspectives'.¹² On the other hand, in the purest form of the inquest model, there is no "adversary" to dominate; rather, there are protagonists who are anticipated to contribute to the inquiry whose overriding goal is to discover the truth of the allegation.¹³ Besides, it has commonly been stated that inquisitorial trials are described as secret, and hinge heavily on written materials contained in a single investigative dossier which is to be passed to the trial judge for the determination of the guilt and innocence of the accused.¹⁴ Conversely, adversarial proceedings refer to a public procedure where evidence is presented orally and subject to a process of examination and cross-examination during the trial that includes a jury deciding the facts of the case.¹⁵ In sum, according to the model of adversarial/inquisitorial dichotomy, an adversarial trial system can be distinguished from the inquisitorial procedure with regard to the primary aim of the process, the role of the participants and the main features of the proceedings.

In examining different legal systems, though seemingly sufficiently promising, the analytical labels in question may not describe precisely either system in part because the question what elements are essential to the adversarial and inquisitorial models has not been lucidly answered, and hence 'locating particular systems along the spectrum of procedural types will always be controversial'.¹⁶ Moreover, given the impact of the European Court of Human Rights(ECHR) on domestic legal systems including England and Turkey, it may be more accurate to say that 'a new model of proof that is better characterised as 'participatory' than as 'adversarial' or 'inquisitorial' has been devised as a common set of evidentiary principles.¹⁷ The adversarial/inquisitorial polarity was also criticised by Damaska, as 'cumbersome',

12 Richard Vogler, *A World View of Criminal Justice* (Aldershot: Ashgate 2005) 129.

13 Andrea Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice the Problem of Admissibility of Evidence* (Oxon; Routledge 2014) 72.

14 Mireille Delmas-Marty; John R. Spencer LLB (Eds.) *European Criminal Procedures* (CUP 2002) 21.

15 Abraham Goldstein, 'Reflections on Two Models: Inquisitorial Themes in American Criminal Procedure' in Stan. L. Rev. (1973-74) 26/5 1009, 1017 It is worth noting that, for Damaska, jury trial and the principle of orality are not essential to an adversary model, but 'the ideological underpinning of adversarial process, stemming from Lockean liberal values of distrust of the state and freedom from restraint, may make these features a matter of choice'. See M. Damaška, 'Evidentiary "Barriers" to Conviction and Two Models of Criminal Procedure: A Comparative Study' in U. Pa. L. Rev. (1973) 121 506, 565; Andrea Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice the Problem of Admissibility of Evidence* (Oxon; Routledge 2014) 71.

16 John Jackson, 'Taking Comparative Evidence Seriously', in P. Roberts and M. Redmayne(Eds.), *Innovations in Evidence and Proof: Integrating Theory, Research and Teaching* (Hart 2007) 291.

17 John Jackson, 'The Effect of Human Rights on Criminal Evidentiary Processes: Towards Convergence, Divergence or Realignment?' (2005) 68 (5) in *Modern Law Review* (2005) 68/5 737, 737.

‘difficult to employ as an instrument of analysis’,¹⁸ and ‘unsupported by evidence and allowing unwarranted priority to the trial stage’.¹⁹ Instead of a somewhat outmoded approach, he has created an alternative analytical framework to account for variations between legal systems with the terms ‘hierarchical’ and ‘coordinate’ by which the arrangement of the judicial authority has been centralised.²⁰ Nevertheless, either historically based on the adversarial/inquisitorial dichotomy or in the words of Damaska “predominantly analytical and interpretative” models (the hierarchical and coordinate),²¹ provide us only with ‘ideal types which do not necessarily reflect current procedures in either continental Europe or the Anglo-American jurisdictions’.²²

3. The Aim of the Trial

To elucidate differences between the common law and civil law jurisdictions as to how rules, principles and doctrines that govern the admission, examination and evaluation of evidence, and to analyse the labels ‘adversarial’ and ‘inquisitorial’, this section will scrutinise how the law of evidence operates in the English and Turkish criminal proceedings.

As a characteristic of the common law system, the English legal system has adopted a distinct ‘law of evidence’ as a separate discipline developed in the nineteenth century through jurists who isolated evidentiary rules from the study of criminal process and substantive law.²³ This appears to be emanating mainly from the belief that a bilateral contest model should be designed in such a way that grants the parties remarkable latitude in how to construct and present their case, and the manner in which they question witnesses at trial.²⁴ It follows that evidence gathered and presented by each party who is to pursue victory with near-complete autonomy, should be subject to some legal controls before the tribunal of fact. In this regard, in view of the tightly regulated rules of evidence, it can be said that the English criminal trial has more

18 Mirjan Damaska, *The Faces of Justice and State Authority: A Comparative Approach to the Legal Process* (Yale University Press 1986) 5.

19 Richard Vogler, *A World View of Criminal Justice* (Aldershot: Ashgate 2005) 8.

20 Mirjan Damaska, ‘Structures of Authority and Comparative Criminal Procedure’ in *Yale Law Journal* (1974-75) 84 480, 543 The framework set out by Damaska is somewhat convincing from many perspectives; yet, it goes beyond the confines of this article.

21 Mirjan Damaska, *Evidence Law Adrift* (New Haven: Yale University Press, 1997) 3.

22 Andrea Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice the Problem of Admissibility of Evidence* (Oxon; Routledge 2014) 80.

23 John R. Spencer, ‘Adversarial vs inquisitorial systems: is there still such a difference?’ in the *International Journal of Human Rights* (2016) 20/5 601, 605.

24 Claire McGourlay, Doak Jonathan, *Evidence in Context* (4th edn, Oxon: Routledge 2015) 125.

evidentiary barriers than its Turkish counterpart. However, it should also be underlined that with the Criminal Justice Act 2003 and the Criminal Procedure Rules 2005 there has been ‘a shift away from a rigid regime of exclusionary evidential rules towards a broader freedom of proof’.²⁵ Moreover, with the Criminal Procedure Rules, the intention was to promote a culture change in criminal case management by giving ‘courts explicit powers and responsibilities to manage cases actively’.²⁶ Therefore, the firm commitment to principles of party autonomy and judicial passivity in the English criminal justice system seems to have faded regarding the emphasis on active case management, which marks an important inroad into the adversarial tradition.²⁷ It was also argued that such a strong judicial insistence results in a situation where the English criminal trial on the adversarial/inquisitorial spectrum no longer lies somewhere it can be regarded as a game in which the participants are expected to enter the ring.²⁸

In contradiction to the English counterpart, the Turkish legal system does not recognise evidence as a distinct branch of the law, and most regulations relating to evidence and proof are contained within the code of criminal procedure.²⁹ Since the collection of evidence is conducted and supervised by an impartial public prosecutor rather than parties, the selective filtering of information has been relatively avoided. The lack of lay involvement can also be seen as another reason for few evidentiary barriers in Turkey where the trial judge, as the trier of fact as well as the trier of law, is deemed competent enough to exercise due diligence when assessing evidence before determining guilt.³⁰ Yet, the fact that there is absolute inhibition of evaluation of the unlawful evidence rendered by either public authorities or private persons, which is a constitutional protection,³¹ places focus more on the importance of due process protections for defendants. More will be said below, but it should be stated at this juncture that the restrictive evidentiary rules might in themselves be a strong indication that the Turkish criminal justice system leans towards an adversarial direction.

In accordance with the inquest model, the principle of ‘free proof’ or ‘free

25 *Ibid* 16.

26 Treasury Minutes on the Fifteenth, Twentieth to Twenty-second and Twenty-fourth Reports from the Committee of Public Accounts 2004-2005, CM6667, [23].

27 Ian Dennis, *The Law of Evidence* (6th edn, Sweet & Maxwell 2017) 24.

28 *Ibid*, 25.

29 Yener Ünver, Hakan Hakeri, *Ceza Muhakemesi Hukuku* (Ankara: Adalet Yayınları 2012) 669.

30 Ceza Muhakemesi Kanunu, Art. 230.

31 Constitution of the Republic of Turkey 1982, s.38: “Findings obtained through illegal methods shall not be considered evidence.”.

evaluation of evidence' has been embraced in Turkey, which dictates that any form of relevant evidence can be used by the judge in reaching a verdict.³² Free evaluation of evidence at trial, however, comprises some adversarial elements, inter alia, that require evidence to be heard and challenged by the parties orally at trial under Article 216 of the Turkish Criminal Procedure Act.³³ A system of free proof might be explained by the fact that the highest value in the criminal process, as clearly provided in the Turkish Criminal Code, is to reveal the material truth³⁴ with 'a judicial quasi-scientific search'.³⁵ This is distinct from the principle which has recently been adopted in England where the Criminal Procedure Rules made it clear that 'the overriding objective of [the] procedural code is that criminal cases be dealt with justly',³⁶ despite that the priority given to a particular value or principle is somewhat alien to the common law tradition.³⁷ The English criminal trial is also supposed to discover the truth provided that 'the contest is fair and the parties are given an equal opportunity to put their case'.³⁸ However, it was held that truth should not be the primary goal:

[A] preoccupation with material truth may be not only futile but dangerous to society as well. If the objective of the judicial process were the disclosure of facts, then any technique that increases the prospect of gathering fact would be permissible.³⁹

That being the case, the evidential constraint in the English trial which prevents the judge from undertaking a search for relevant evidence is said to be an obstacle to the ability of the trial to uncover truth.⁴⁰ It can also be observed that in practice certain aspects of evidence are selectively filtered by the police or the Crown Prosecution Service (CPS) in order to persuade the decision-maker 'that their presentation of events

32 Özgün Öztunç, 'Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykırı Deliller' (PhD Thesis, Marmara Üniversitesi 2010) 25.

33 Ceza Muhakemesi Kanunu, Art. 217: "The judge must only rely upon evidence that is presented at the main hearing and has been discussed in his presence while forming his judgment."

34 Ceza Muhakemesi Kanunu, Art. 216.

35 Vahit Bıçak, 'A Comparative Study of the Problem of the Admissibility of Improperly Obtained Evidence' (PhD Thesis, University of Nottingham 1995) 42.

36 The Criminal Procedure Rules, The Criminal Practice Directions October 2015 edition, S. 1.1.1.

37 Claire McGourlay, Doak Jonathan, *Evidence in Context* (Oxon: Routledge, 4th Ed. 2015) 16.

38 John Jackson, Sean Soran, 'Two Models of Proof' in Judge without Jury: *Diplock Trials in the Adversary System* (Clarendon 1995) 66.

39 Stephan Landsman, *The Adversary System, a Description and Defence* (Washington: The American Enterprise Institute 1984) 37.

40 Claire McGourlay, Doak Jonathan, *Evidence in Context* (4th edn, Oxon: Routledge 2015) 35.

represents a historically correct narrative'. Thus, the English trial might be seen in this regard as 'a poor vehicle for delivering justice that is ultimately based on the truth'.⁴¹

4. Rules of Disclosure

As the purpose of the Turkish trial is to seek the truth of what happened, parties have a duty to uncover any available information that is requested of them and access to the case file (dossier) in the investigation stage.⁴² Nevertheless, the power to review and examine the contents of the dossier related to the investigation phase given to the defence counsel is not free from limitations; it may be restricted (upon request of the public prosecutor and by decision of the Justice of the Peace), if a review into the contents of the file, or copies taken, impedes the goal of the ongoing investigation.⁴³ However, the statements provided by the suspect, the written expert opinions and the records of other judicial proceedings during which the suspect is entitled to be present cannot be subject to restriction to access.⁴⁴ The major consideration in relation to the limitation of access to the dossier is the secrecy and efficiency of the investigation that is of particular importance to truth-finding; however, it is argued that considerations of secrecy should not override the procedural rights of the accused.⁴⁵ The Turkish Constitutional Court and the ECtHR also stress the importance of the balance that needs to be struck between the right to have a fair trial and the secrecy and efficiency of the investigation. In the words of the ECtHR:

The Court acknowledges the need for criminal investigations to be conducted efficiently, which may imply that part of the information collected during them is to be kept secret in order to prevent suspects from tampering with evidence and undermining the course of justice. However, this legitimate goal cannot be pursued at the expense of substantial restrictions on the rights of the defence. Therefore, information which is essential for the assessment of the lawfulness of a detention should be made available in an appropriate manner to the suspect's lawyer.⁴⁶

41 *Ibid*, 36.

42 Ceza Muhakemesi Kanunu, Art.153/1.

43 *Ibid*, Art.153/2.

44 *Ibid*, Art.153/2.

45 Güneş Okuyucu-Ergün, 'Soruşturmanın Gizliliği' in AUHFD, (2010) 59(2) 243, 260.

46 *Case of Garcia Alva V. Germany* [2001] Lietzow v. Germany, Application no. 23541/94 [42] (Lietzow v. Germany); See also: Yargıtay (High Court of Appeals) Case 2014/195, N.D 2015/116, D. D 23.12.2015, [63].

It should also be noted that evidence not disclosed in the dossier at pre-trial stage must be available to the defence at the beginning of the trial stage to ensure that the defendant is aware of the evidence against him. Thus, it should be emphasised that non-disclosure of evidence cannot be justified on the grounds of public interest or the sensitive nature of material that is to be presented.

As for pre-trial disclosure in England, there is a basic requirement or the “golden rule” on the part of the prosecution that it ‘disclose[s] to the accused any prosecution material which has not been disclosed to the accused and which might reasonably be considered capable of undermining the case for the prosecution against the accused or of assisting the case for the accused’.⁴⁷ The defence is heavily dependent upon the prosecution, so it would stand to reason that full disclosure should be made to the defence to strike a balance between the parties. Disclosure usually takes ‘the form of a bundle of witness statements’, and evidence that has not been disclosed before trial may not be regarded as admissible at trial.⁴⁸ However, it is obvious from the provision that a prosecutor has no obligation to disclose to the defence any neutral material or material damaging to the defendant. What is more, if a prosecutor wishes to withhold sensitive material on the grounds of a risk to public interest, the duty of disclosure would become an issue for the court, which must rule how to balance public interest considerations and the interests of open justice and fair trial.⁴⁹ In cases where the sensitive material might undermine the prosecution case or assist the accused’s case, the standpoint of the English and the Strasbourg case law is that ‘the entitlement to disclosure of relevant evidence is not an absolute right [and] it may be necessary to withhold certain evidence from the defence so as to preserve the fundamental rights of another individual or to safeguard an important public interest’⁵⁰ provided that the limitation on the rights of the accused is sufficiently compensated, such as by appointing special counsel.⁵¹ Taking an excessively adversarial attitude or having a tendency not to help the defence has been somewhat censured by case law, but it can be said that there are still systemic disclosure issues across the criminal justice system in England,⁵² and as the chief constable of Surrey police has recently stated, there is

47 CPIA 1996, s. 3(1).

48 Andrew Ashworth, Mike Redmayne, *The Criminal Process* (OUP 2010) 269.

49 Ian Dennis, *The Law of Evidence* (6th edn, Sweet & Maxwell 2017) 395.

50 *Rowe and Davis v United Kingdom* (2000) 30 E.H.R.R. 1 [61]; see also *R v H* [2004] UKHL 3.

51 Andrew Ashworth, Mike Redmayne, *The Criminal Process* (OUP 2010) 269.

52 Patrick Cowling, ‘Hundreds of cases dropped over evidence disclosure failings’ (2018) <http://www.bbc.co.uk/news/uk-42795058> accessed 18 April 2018.

a ‘cultural problem with disclosure’ that needs to be addressed.⁵³ It shows in turn that with respect to rules of disclosure there are still strong adversarial elements that are observable in the English trial culture on the part of the participants although the system has adopted ‘the golden rule of full disclosure’.⁵⁴

5. Approaches to Evidence: Admissibility of Evidence vs. Illegal Evidence

Most of the English law of evidence concentrates on the admissibility of certain types of evidence to seek control over what the tribunal of fact is to access, in other words, inclusionary and exclusionary rules of evidence are the main legal issues that need to be resolved. The primary rationale for the exclusion of evidence stems from the goal of the bifurcated procedure that the tribunal of fact as an amateur adjudicating body should be shielded from certain information, gathered either lawfully or unlawfully, ‘which may have an unwanted effect on their reasoning’.⁵⁵ It requires that if the judge decides to exclude the evidence, it will not be known to the jury. The idea of admissibility in this context has a different connotation from the evidentiary rule that prohibits ‘the use of evidence, but that does not at the same time necessarily prohibit its presentation to the fact-finders’.⁵⁶ In the Turkish idea of exclusionary rules, contested evidence is not something that needs to be removed from the dossier after it has been determined as “unlawful”;⁵⁷ rather, it is what should be received and put in the dossier by the trial judge irrespective of impropriety in gathering.⁵⁸ The issue for the judge in this regard is ‘whether the evidence may be used to reach a verdict rather than a question of exclusion in the common law sense’.⁵⁹ In this sense, the current inquisitorial paradigm in the Turkish criminal trial dictates, in practice,

53 Matthew Weaver, Jamie Grierson, ‘Police chief admits ‘cultural problem’ with evidence disclosure’ (2018) <https://www.theguardian.com/law/2018/jan/24/more-than-900-criminal-cases-collapse-undisclosed-evidence-cps-police> accessed 18 April 2018.

54 R v H and C [2004] 2 AC 134 (Lord Bingham).

55 Andrea Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice the Problem of Admissibility of Evidence* (Oxon; Routledge 2014) 73.

56 *Ibid*, 48.

57 In the Turkish legal literature where the term “illegal evidence” is often used, as opposed to English legal conceptualisation (illegally obtained evidence), there is no emphasis on the means of evidence-gathering because there is no exclusionary rule, such as hearsay or character evidence, that makes evidence “illegal” other than the rules regulating the means of evidence-gathering.

58 Meltem Dündar, ‘İngiliz ve Türk Ceza Muhakemesi Hukuklarında Hukuka Aykırı Deliller’ (PhD Thesis, İstanbul Üniversitesi 2014) 510.

59 Andrea Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice the Problem of Admissibility of Evidence* (Oxon; Routledge 2014) 157.

that the possibility of challenging evidence is a sufficient safeguard, and the judge would be ‘presumably trained to exclude inappropriate evidence or inferences from his or her consideration’⁶⁰ and undertake the task of adjudicating impartially and fully understanding the legal and factual issues.⁶¹

In English law, evidence adduced by the parties should be relevant to the facts in issue so as to be admissible and presented in the court. The legal definition of relevance was laid down by Lord Simon in *DPP v Kilbourne* in which it was held that evidence is relevant if ‘it is logically probative or disprobative of some matter which requires proof’.⁶² The judge would weigh a set of factors to determine whether the evidence is deemed to be relevant and ought to be admitted in exercising judicial discretion which is rarely subject to the interference of the appellate courts.⁶³ The judge must believe that the evidence is sufficiently relevant; however, sufficiently relevant evidence is not enough for admissibility. It should not also be ‘excluded by any rule of the law of evidence or by the exercise of judicial discretion’.⁶⁴ In this sense, the manner in which evidence is collected and the nature of evidence are of importance to admissibility on the basis that an exclusionary rule or the exercise of discretion might be a basis for exclusion. Where an exclusionary rule applies, the trial judge has an obligation to exclude evidence, whereas where a discretion is relied upon, the judge is not obliged to do so.⁶⁵ For example, if a confession has been gathered by physical violence and threats, or as a result of something said or done likely to render a confession unreliable, the confession must be excluded.⁶⁶ On the other hand, not all evidence that has been obtained improperly automatically leads to exclusion; it is subject to the discretion of judge who has a duty to ensure a fair trial.⁶⁷

60 *Ibid.*, 22.

61 There is some controversy among Turkish legal scholars regarding whether the exclusion of evidence from the dossier would be a better solution to avoid the effects of improperly obtained evidence on the trial judge in reaching a verdict. While some authors are in favour of the view that evidence should be excluded from the dossier in any way, others suggest that rather than removing evidence from the dossier, putting evidence in an envelope in the dossier in such a way that the judge cannot see might also help eliminating the negative effects of unlawfully gathered evidence on the judge. Within the confines of this article, I will not be able to discuss the issue in greater depth. See for a more detailed debate: Mehmet Gödekli, ‘Türk Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçeğe Ulaşmanın Ön Koşulu Olarak Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Yasası’ in AUHFD (2016) 65/4 1815, 1908-1911.

62 [1973] AC 729, [756].

63 Claire McGourlay, Doak Jonathan, *Evidence in Context* (4th edn, Oxon: Routledge 2015) 8.

64 Adrian Keane, Paul McKeown, *The Modern Law of Evidence* (Oxford: OUP, 2014) 28.

65 Nicola Monaghan, *Law of Evidence* (CUP 2015) 148.

66 PACE Act, s. 76(2)(a), 76(2)(b).

67 Nicola Monaghan, *Law of Evidence* (CUP 2015) 184.

As such, legally admissible evidence may not always be used at trial and can also be subject to exclusion on the grounds of the discretionary power of the judge. If admissible evidence has a prejudicial effect on the minds of the jury against the accused which outweighs its true value, the judge should exclude evidence from the jury.⁶⁸ This approach has been reinforced by section 78 of the Police and Criminal Evidence Act (PACE) 1984 which provides as follows:

In any proceedings the court may refuse to allow evidence on which the prosecution proposes to rely to be given if it appears to the court that, having regard to all the circumstances, including the circumstances in which the evidence was obtained, the admission of the evidence would have such an adverse effect on the fairness of the proceedings that the court ought not to admit it.⁶⁹

The statutory discretion to exclude evidence that is otherwise admissible, to Dennis, is a ‘preservation of the common law discretion’⁷⁰ which examines the prejudicial effect of the evidence on the accused and its probative value.

As has been mentioned above, not all relevant evidence in the Turkish criminal proceedings can be used at trial; there is a blanket prohibition on unlawfully obtained evidence according to the Turkish Constitution and the Turkish Criminal Procedure Code. More precisely, in determining whether the accused is guilty the trial judge cannot rely in any way upon unlawfully obtained evidence. Yet, the constitutional and statutory strictness has not been embraced by the case law of the Court of Appeal (Yargıtay), which has made inconsistent decisions regarding unlawful evidence.⁷¹ The Court seems to have justified its stance by adopting an approach which evaluates the inhibition of evidence as either “absolute” or “relative”.⁷² The Court is of the view that if evidence is gathered through unlawful means that infringe the basic human rights of the defendant, it must not be used at trial. To put it differently, if unlawful means used by the police or prosecutor in gathering evidence does not affect the

68 [1966] 1 WLR 9 para. 12.

69 Police and Criminal Evidence Act, section 78.

70 Ian Dennis, *The Law of Evidence* (6th edn, Sweet & Maxwell 2017) 95.

71 Cumhuriyet Şahin, “Yargıtay Kararları Işığında Hukuka Aykırı Deliller ve Değerlendirilmeleri Sorunu”, EÜHFHD 1.1. (1997) 87.

72 Cem ŞENOL, ‘Ceza Muhakemesi Hukukunda Hukuka Aykırı Delillerin Değerlendirilmesi Yasağı’ (PhD Thesis, Marmara University 1995) 308.

rights of the defendant, it can be adduced at the trial stage.⁷³ The Turkish Constitutional Court, however, is more stringent than the Court of Appeal in stipulating that “not considering whether there is a human rights infringement, our criminal justice system has preferred the absolute view in evaluating evidence. None the less, as has been mentioned in doctrine and some rulings of the General Assembly of Criminal Chambers, simple procedural unlawful practices should not be regarded as unlawful means in gathering and evaluating evidence.”⁷⁴ In a nutshell, the Turkish legal system, albeit explicit constitutional and statutory norms, does not seem to have met the requirements of the blanket rule upon illegally obtained evidence.⁷⁵

Confession evidence is one of the key factors that may have an impact upon the outcome of the trial both in England and Turkey; so improprieties in the manner in which the accused has been interrogated may be grounds for the “exclusion” of evidence in England, and for rendering confession evidence “unlawful” in Turkey.⁷⁶ Unlike confession evidence in Turkey, which is subject to mandatory corroboration requirements,⁷⁷ it is legally possible to convict defendants solely on the basis of their confession in the English common law, although ‘in practice there have been sufficient examples to caution courts against the ready acceptance of confessional evidence alone’.⁷⁸ The statutory framework in England introduces a legal test for a confession made by the accused to be admissible. Section 76(2) of PACE provides that if the confession has been obtained by oppression of the person who made it; or

73 Yargıtay General Assembly of Criminal Chambers, 10.12.2013, F.N. 2013/10-483 D.N. 2013/599.

74 Turkish Constitutional Court, 2011/1, D.C. 2012/1, (19.12.2012).

75 Various reasons can be evoked for the somewhat failure of the Turkish legal system in applying the law in relation to illegal evidence, but the most remarkable of which, in the view of this author, is the irreconcilability between “searching for the truth as the main goal of the criminal process” and “following strict procedural rules in any way”.

76 Veli Özer Özbek, *Ceza Muhakemesi Hukuku* (Seçkin Yayınları, Ankara, 2006) 673-674; J. Doak, C. McGourlay, *Evidence in Context* (Oxon: Routledge, 4th Ed. 2015) 202.

77 The mandatory corroboration requirement in Turkey is a requirement imposed by case-law, the Turkish Criminal Procedure Code does not state explicitly whether the statements taken by the accused or suspect can be used as evidence at trial. See the relevant article of the Turkish Criminal Procedure Code, entitled “Procedures forbidden during the interview and interrogation”: Article 148 – (1) The submission s of the suspect or accused shall be stemming from his own free will . Any bodily or mental intervention that would impair the free will, such as misconduct, torture, administering medicines or drugs, exhausting, falsification, physical coercion or threatening, using certain equipment, is forbidden. (2) Any advantage that would be against the law shall not be promised. (3) Submission is obtained through the forbidden procedures shall not be used as evidence, even if the individual had consented. (4) Submissions obtained by the police, without the defense counsel being present, shall not be used as a basis for the judgment, unless this submission had been verified by the suspect or the accused in front of the judge or the court. (5) In cases where there is a need for a subsequent interview of the suspect in relation with the same event, this interaction shall be conducted only by the public prosecutor.

78 Claire McGourlay, Doak Jonathan, *Evidence in Context* (4th edn, Oxon: Routledge 2015) 202.

in consequence of anything said or done which renders the confession unreliable, the confession must be excluded.⁷⁹ After the defence adduces some *prima facie* evidence to suggest that the confession is obtained by the prescribed methods, the onus would lie on the prosecution to prove beyond reasonable doubt that the confession was not obtained in breach of the legislation.⁸⁰ Similar to the provision of the PACE Act regarding confessional evidence, the Turkish Criminal Procedure Code stipulates that the confession must depend on the “free will” of the suspect,⁸¹ and statements obtained through any physical or psychological force in police interrogation cannot be used as evidence in reaching a verdict.⁸² Further, a failure of the interrogator to caution the accused in relation to the rights of him or her before an interview takes place, would also make the confession unlawful.⁸³ If the accused is improperly denied access to a legal counsel during police questioning, according to the blanket rule in the Turkish Criminal Procedure Code, statements cannot not be used as evidence of guilt.⁸⁴ This was reinforced by the ECHR case, *Salduz v. Turkey* in which it was held that because the absence of a lawyer during police interrogation had irretrievably affected the accused’s defence rights, the evidence against the accused cannot be adduced at trial.⁸⁵ Though the English common law would not see the absence of legal counsel by itself as the sole ground on which the evidence can be excluded,⁸⁶ the UK Supreme Court has made the current law in line with so-called “Salduz reforms” by stating that there is “no room for any escape from the Salduz ruling.”⁸⁷

Unlike the Turkish criminal trial which makes these types of evidence admissible at trial, bad character and hearsay evidence have been traditionally inadmissible in English criminal proceedings on grounds for the former that it would be irrelevant,

79 PACE Act, s. 76(2).

80 Claire McGourlay, Doak Jonathan, *Evidence in Context* (4th edn, Oxon: Routledge 2015) 202.

81 It should be emphasised that in Turkish criminal proceedings, the term “suspect” is used for a person who is suspected of having committed a crime, and taking statements from the suspect by the police or prosecutor is called “questioning”. The term “accused”, on the other hand, is used for a person against whom one or more counts in an indictment have been confirmed. If interviewing the “accused” takes place in front of a judge, it is called “interrogation”.

82 Ceza Muhakemesi Kanunu 2004, Art.148.

83 *Ibid.*

84 *Ibid.*

85 *Salduz v Turkey* [2008] ECHR 36391/02 [Grand Chamber] (27 November 2008).

86 Claire McGourlay, Doak Jonathan, *Evidence in Context* (4th edn, Oxon: Routledge 2015) 223; see also a relevant ruling (1991) 92 Cr App R 228.

87 *Cadder v HM Advocate* [2010] UKSC 43 (26 October 2010) [50].

and for the latter that it would undermine basic tenets of the adversarial system which places a high value on oral evidence given on oath before a jury.⁸⁸ However, it has been increasingly accepted by the courts and legislature that these types of evidence in certain circumstances should be made known to the trier of fact. For example, evidence of bad character will be admissible if it falls under one of the seven ‘gateways’ mentioned in the statutory provision.⁸⁹ Similarly, the rule against hearsay has four exceptions according to section 114(1) of the Criminal Justice Act 2003. Accordingly, it can be claimed that with the recent reforms, the linchpins of the pure adversarial system in England have been weakened.

Lastly, expert evidence in both jurisdictions would also present interesting insights into how legal traditions have retained, if not completely, their distinctive characteristics. It is true for both countries that material issues that are to be resolved by experts in criminal trial should fall outside the ordinary knowledge or understanding of the court. The difference is that in Turkish criminal trials, expert evidence is not adduced by the parties as in the English criminal trial; it is an impartial judge who decides to gather expert evidence.⁹⁰ Moreover, experts in Turkey are determined by a state institution which oversees standards and maintains a register of experts from all disciplines.⁹¹ In accord with the inquisitorial paradigm that prioritises truth-finding, impartially gathered expert evidence would constitute the key element of all facts in a particular case before reaching a verdict. Unlike Turkish fellows, experts in England are not determined by a state body that sets out necessary qualifications, and the competency of experts has been one of the points of contention because a number of high-profile miscarriages of justice have occurred in the past.⁹² In sum, while the gathering of expert evidence in the Turkish criminal trial is designed to reach the truth with a governing body that deals with the quality of experts, the English adversarial trial seems not close to a regime that regulates expert accreditation.

88 *Ibid*, 285, 344.

89 Criminal Justice Act 2003, section 101.

90 Expert evidence prepared by an expert who is assigned by the parties with the purpose of receiving special or technical knowledge is called in Turkish criminal proceedings as “uzman mütalaası”, which is a different term used for the evidence of the court expert. Although neither type of evidence is prioritised by the trial judge in reaching verdict, the problem for “uzman mütalaası” is the difficulty of determining scientific value of the evidence in question.

91 Handan Yokus Sevuk, ‘Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik’ in IUHFM C. LXIV (2006) 49, 59.

92 Claire McGourlay, Doak Jonathan, *Evidence in Context* (4th edn, Oxon: Routledge 2015) 406.

6. Concluding Remarks

The goals and distinctive features of the trial in the two countries appear to have shaped the fundamental aspects of the law of evidence and the approach of the participants to evidence and proof. However, commitments to inquisitorial or adversarial models are not strict given the reforms of recent decades which took place in both countries. For example, although the aim of the Turkish criminal trial is to reveal the truth, the blanket prohibition of the use of unlawfully obtained evidence at trial makes it more adversarial. In a similar vein, although the assumption in an inquisitorial trial requires full disclosure of evidence at the pre-trial phase, the secrecy of the investigation in Turkey is seen as a reason for non-disclosure. Similarly, the golden rule in England is full disclosure of evidence, although a traditional contest model is not structured in a way that obliges parties to hand over all relevant material. What is common in both jurisdictions is the endeavour to move away from a pure particular model of trial towards a human rights-based process with the difficulty of giving up the habits of the traditional criminal trial. For instance, the overly contest-like nature of the trial and the mindset of the participants in England are still conducive to not putting all the cards on the table before trial, or the Turkish trial, in some respects, cannot be seen far from the truth finding aspect of the inquisitorial system given that illegally obtained evidence is not removed from the dossier. All things considered, the labels “adversarial” and “inquisitorial” cannot be used today to show general character and structure of criminal trial models. They can only be used to help us begin to understand the different features that exist traditionally in different systems, or at best they can be used today to grasp the effects of tradition on the mentality of parties during the trial.

Bibliography

Ashworth A, Redmayne M, *The Criminal Process: An Evaluative Study* (OUP 2010).

Bıçak V, ‘A Comparative Study of The Problem of The Admissibility of Improperly Obtained Evidence’ (PhD Thesis, University of Nottingham 1995).

Case of Garcia Alva V. Germany [2001] Lietzow v. Germany, Application no. 23541/94 (Lietzow v. Germany) Ceza Muhakemesi Kanunu 2004.

Constitution of The Republic of Turkey 1982.

Damaska M, ‘Evidentiary “Barriers” to Conviction and Two Models of Criminal Procedure: A Comparative Study’ in U. Pa. L. Rev. (1973) 121 506.

Damaska M, ‘Structures of Authority and Comparative Criminal Procedure’ 84 Yale Law Journal (1974-75) 480

Damaska M, *Evidence Law Adrift* (Yale University Press 1997).

Damaska M, *The Faces of Justice and State Authority: A Comparative Approach to the Legal Process* (Yale University Press 1986).

- Dennis I, *The Law of Evidence* (6th edn, Sweet & Maxwell 2017).
- Doak J, McGourlay C, *Evidence in Context* (4th edn, Oxon: Routledge 2015).
- Dündar M, 'İngiliz Ve Türk Ceza Muhakemesi Hukuklarında Hukuka Aykiri Deliller' (PhD Thesis, İstanbul Üniversitesi 2014).
- Gödeklı M, 'Türk Ceza Muhakemesinde Maddi Gerçeğe Ulaşmanın Ön Koşulu Olarak Hukuka Aykiri Delillerin Değerlendirilmesi Yasağı' 65(4) AUHFD (2016) 1815.
- Goldstein A, 'Reflections on Two Models: Inquisitorial Themes in American Criminal Procedure' 26(5) Stan. L. Rev. (1973-74) 1009.
- Jackson J, 'Taking Comparative Evidence Seriously' in P. Roberts and M. Redmayne (Eds.) *Innovations in Evidence and Proof: Integrating Theory, Research and Teaching* (Hart 2007).
- Jackson J, 'The Effect of Human Rights on Criminal Evidentiary Processes: Towards Convergence, Divergence or Realignment?' 68 (5) *Modern Law Review* (2005) 737.
- Jackson J, Doran S, 'Two Models of Proof' in *Judge without Jury: Diplock Trials in the Adversary System* (Clarendon 1995).
- Keane A, McKeown P, *The Modern Law of Evidence* (OUP 2014).
- King M, 'Security, Scale, Form and Function: The Search for Truth and the Exclusion of Evidence in Adversarial and Inquisitorial Justice Systems' 12 *Int'l Legal Persp.* (2001-2) 185.
- Landsman S, *The Adversary System, a Description and Defence* (Washington: The American Enterprise Institute, 1984).
- Langer M, 'Models of the Criminal Process' in Markus D Dubber, Tatjana Hörnle(Eds.) *The Oxford Handbook of Criminal Law* (OUP 2014).
- Mireille Delmas-Marty M, Spencer J R (Eds.) *European Criminal Procedures* (CUP 2002).
- Monaghan N, *Law of Evidence* (CUP 2015).
- Okuyucu-Ergün G, 'Soruşturmanın Gizliliği' 59(2) AUHFD (2010) 243.
- Özbek V O, *Ceza Muhakemesi Hukuku* (Seçkin Yayınları, Ankara 2006).
- Öztunç O, 'Ceza Muhakemesinde Hukuka Aykiri Deliller' (PhD Thesis, Marmara Üniversitesi 2010).
- Öztürk B, *Yeni Yargıtay Kararları Işığında Delil Yasakları* (AÜSBF İnsan Hakları Merkezi Yayınları, Ankara 1995).
- P. Roberts, 'Faces of justice adrift? Damaska's Comparative Method and the Future of Common Law Evidence' in: J. JACKSON, M. Langer, P. Tillers (Eds.) *Crime, Procedure and Evidence in a Comparative and International Context: Essays in Honour of Professor Mirjan Damaska* (Hart 2008).
- Patrick Cowling, 'Hundreds of cases dropped over evidence disclosure failings' (2018) <http://www.bbc.co.uk/news/uk-42795058> accessed 18 April 2018.
- Police and Criminal Evidence Act 1984.
- R v H [2004] UKHL 3.
- Rowe and Davis v United Kingdom (2000) 30 E.H.R.R.
- Ryan A, *Towards a System of European Criminal Justice the Problem of Admissibility of Evidence* (Oxon; Routledge, 2014).
- Sevuk H Y, 'Ceza Muhakemesi Hukukunda Bilirkişilik' LXIV IUHFM C. (2006) 49.
- Sklansky D, 'Anti-Inquisitorialism' (2009) 112(6) *Harv. L. Rev.* (2009) 1634.
- Soyaslan D, 'Hukuka Aykırı Deliller' 7(3-4) AUEHFD (2003) 1.
- Spencer J R, 'Adversarial vs inquisitorial systems: is there still such a difference?' 20(5) *the International Journal of Human Rights* (2016) 601.
- The Criminal Procedure Rules, The Criminal Practice Directions October 2015 edition.

Treasury Minutes on the Fifteenth, Twentieth to Twenty-second and Twenty-fourth Reports from the Committee of Public Accounts 2004-2005, CM6667.

Ünver Y, Hakeri H, *Ceza Muhakemesi Hukuku* (Ankara: Adalet Yayınları 2012).

Vogler R, *A World View of Criminal Justice* (Aldershot: Ashgate 2005).

Yargıtay Case, E. 2014/195, K. 2015/116, 23.12.2015.

Weaver M, Grierson J, 'Police chief admits 'cultural problem' with evidence disclosure' (2018, the Guardian) <https://www.theguardian.com/law/2018/jan/24/more-than-900-criminal-cases-collapse-undisclosed-evidence-cps-police> accessed 18 April 2018.

Otonom Araçların Kullanımından Doğan Cezaî Sorumluluk: Türk Hukuku Bakımından Genel Bir Değerlendirme

Criminal Responsibility Arising From Usage of Autonomos Vehicles: A General Review in the context of Turkish Penal Law

Tuba KELEP PEKMEZ¹

¹Arş. Gör., İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Bu çalışma otonom araçlar olarak adlandırılan yapay zekâ içeren araçların kullanımından doğabilecek olası ceza hukuku problemlerinin Türk Ceza Hukuku çerçevesinde genel olarak değerlendirilmesi ve hukukumuzda daha önce ele alınmamış bir konuyu tartışmaya açma amacı taşımaktadır. Çalışmada öncelikle otonom araçların neyi ifade ettiği ve hem çeşitli ülkeler hem de kuruluşlar tarafından yayınlanan ilke ve düzenlemeler çerçevesinde bunların kademeleri saptanmıştır. Daha sonra ise otonom araçların ceza hukuku sorumluluklarının olup olamayacağı tartışılarak Türk Ceza hukuku bakımından bunun mümkün olmayacağı kanaatine varılmış ve bu bağlamda sorumluluğu gündeme gelebilecek olan sürücüler ve kullanıcılar bakımından konu ele alınmıştır. Bu bağlamda otonom araç sürücüsü ve kullanıcılarının kasten veya taksirle işlenen suçlar bakımından ceza sorumluluklarının belirlenmesinin genel ilkelere ayrılmayı gerektirip gerektirmeyeceği incelenmiştir. Kasten işlenen suçlar bakımından bir özellik saptanmazken, taksirli suçlar bakımından dikkat ve özen yükümlülüğüne ilişkin kurallar ile öngörülebilirlik kriterlerinin detaylı bir şekilde araştırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Otonom araçlar, yapay zekâ, otonom araçlar ve ceza sorumluluğu

ABSTRACT

This paper aims to evaluate the probable penal law issues that may arise from the usage of autonomous vehicles with artificial intelligence features within the framework of Turkish Penal Law, and it also aims to open a debate on this issue, which has not been discussed before in the context of the Turkish legal system. First, considering the principles and regulations published by various countries and organizations, the meaning of what determines an autonomous vehicle and the autonomy levels of such vehicles was determined. Second, it has been argued whether autonomous vehicles themselves could bear criminal responsibility. It has been stated that this would not be possible in terms of Turkish criminal law principles. For this reason, the issue was dealt with in terms of the responsibility of drivers and users. In this context, in order to determine the criminal responsibility of drivers and users, the necessity of separating the general principles of criminal responsibility in terms of intentional or negligent offenses is investigated. Although no specific difference has been identified in terms of intentional offenses, the rules related to cautiousness and the criteria for foreseeability should be examined in detail.

Keywords: Autonomous vehicles, artificial intelligence, autonomous vehicles and criminal responsibility

Date of receipt: 10.08.2018 • **Date of acceptance:** 26.11.2018

Corresponding author: Tuba Kelep Pekmez, E-mail: tubakelep@gmail.com

Citation: Kelep-Pekmez T, 'Otonom Araçların Kullanımından Doğan Cezaî Sorumluluk: Türk Hukuku Bakımından Genel Bir Değerlendirme' (2018) 6(2) Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology, 173.

EXTENDED ABSTRACT

Autonomous vehicles are vehicles that are partly or completely controlled by an artificially intelligent system, and they can be used not only on roads but also in the air, along sea lanes, and in railways. As there is no legal definition of autonomous cars in the Turkish legal system, this concept is not familiar to Turkish law. Although a few countries and organizations have already introduced a few definitions of the term, there is no consensus on the issue. However, the generally accepted assessment is based on the classification of autonomous vehicles by considering the degree of autonomy. According to the classification we accept, autonomous vehicles can be examined under six categories. The first three stages are handled as follows: vehicles that do not have an automatic system (stage zero), vehicles that have basic driver support (type one), and those that have advanced driver support (type two). On the other hand, there are vehicles in which the driving system controls the driving task. These are named as conditionally-automatic (type three), highly-automatic (type four), and fully-automatic (type five) autonomous vehicles. While the intervention of a human driver is mandatory during the dynamic driving task of a type three vehicle, human intervention is possible, but not necessary, while driving a type four vehicle. It is not possible to intervene in the system in a type five vehicle. In this study, a review will be carried out in terms of types three, four, and five. Probable perpetrators can be stated as drivers, users, and programmers of autonomous vehicles.

To start with, there will be a discussion in terms of the crimes that can be deliberately committed. This discussion can be handled according to two types of intent, i.e., direct and indirect intent in Turkish Penal Law. According to our point of view, for all of the possible scenarios in terms of intentionally committed crimes, there is no need for a specific regulation in Turkish Penal Law for autonomous vehicle cases because this issue can be solved by the general principles of the Turkish Penal Code.

Second, negligent crimes should be discussed. In this context, it is necessary to discuss the criteria of cautiousness and foreseeability. It should be noted that the principles of vehicle using and the general traffic rules that must be followed should be considered as sources of cautiousness. For autonomous vehicles, sources of cautiousness consist of not only these general traffic rules but on the autonomous system itself. In our view, it is necessary to avoid an interpretation of the confidence

in the system of autonomous vehicles to reduce the obligation of cautiousness of users and drivers and to narrow the boundaries of probable responsibility in this context. In addition, the obligation of cautiousness of a type three autonomous vehicle driver should be considered to be more extensive than the drivers and users of types four and five. In this context, another element that needs to be studied is predictability. In terms of foreseeability, there is no difference between types three and four. Foreseeability, in these terms is a matter of whether an autonomous vehicle's system has a malfunction or not. However, it should be immediately noted that predictability is a matter that must be assessed separately for each concrete event.

As a result, it should be pointed out that criminal law problems that will arise in relation to the use of autonomous vehicles appear to be resolvable using current regulations without any changes to the laws. However, it should be noted that changes may be necessary depending on the continued development of any features of these tools or the use of autonomous systems in different fields.

1. Giriş

Yapay zekâ barındıran icatların gündelik yaşamdaki rolleri arttıkça hem cezai hem de hukuki sorumlulukları bakımından ortaya çıkan problemler daha fazla tartışılır hale gelmiştir. Bunlardan biri olan ve henüz birkaç ülkede ve çok az sayıda olmak üzere kullanılmaya başlanılan otonom araçlar da uzak olmayan bir gelecekte trafikteki yerlerini alacak gözükmektedir. Nitekim birçok otomobil şirketi 2020 yılı itibariyle otonom araçların piyasaya sürüleceğine ilişkin açıklamalar yapmakta¹ hatta Amerika Birleşik Devletleri'nde kimi eyaletler trafik kanunlarını bu gelişmeler ışığında

1 Jon Walker, The Self-Driving Car Timeline – Predictions from the Top 11 Global Automakers (29 May 2019) <<https://www.techemergence.com/self-driving-car-timeline-themselves-top-11-automakers/>> accessed 17 July 2018; Olivier Garret 10 Million Self-Driving Cars Will Hit The Road By 2020- Here's How To Profit (March 03, 2017) <<https://www.forbes.com/sites/oliviergarret/2017/03/03/10-million-self-driving-cars-will-hit-the-road-by-2020-heres-how-to-profit/#8c0d98c7e508>> accessed 17 July 2018; Sean Keane, Japan Works to launch self-driving car system by 2020 (4 June 2018) <<https://www.cnet.com/news/japan-works-to-launch-self-driving-car-system-by-2020/>> accessed 17 July 2018.

yenilemektedir². Bu türden araçların kullanımının yaygınlaşmasının trafik kazalarını azaltmak yanında seyir etkinliği ve yolcu güvenliğini artırması amaçlanmakla birlikte³; araçların kullanıma sunulmasından itibaren hukukun pek çok alanına ilişkin yeni hukuki problemlere neden olma potansiyeli taşıdığı da göz ardı edilmemelidir. Örneğin söz konusu araçların çalışması sırasında çevreden çeşitli verileri alarak işlemesi bağlamında kişisel veriler alanına ilişkin problemler üzerinde durulurken, bu türden araçların işleyişi sırasında meydana gelebilecek kazalar bakımından ise sorumluluk hukukuna ilişkin sorunların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Bu bakımdan bu tür yapay zekâ barındıran araçların kara yolu trafiğinde yer aldıkları sırada sebep olacakları herhangi bir zarardan kimin ya da kimlerin sorumlu tutulması gerektiği hususunun aydınlatılması gerekmektedir. Medeni hukuk sorumluluğu bir yana bırakılacak olursa bu makalede bu gibi durumlarda ortaya çıkabilecek ceza sorumluluğuna ilişkin çeşitli problemlerin Türk Ceza Hukuku prensipleri bağlamında ne şekilde çözüme kavuşturulabileceği üzerinde genel bir çerçeve çizilmeye çalışılacaktır.

2. Otonom Araç Kavramı

Otonom araçlar çalışmaları kısmen ya da tamamen yapay zekâ niteliğinde bir sistem kontrolünde olan, sadece karayolunda değil hava yolu, deniz yolu ve raylı sistem taşımacılığında da kullanılabilen araçlardır. Örneğin askeri savunma alanında kullanılan “*drone*” ya da insansız hava araçları bu tür araçlardandır. Ancak çalışmamız kişilerin günlük hayatlarını daha çok etkilemesi bakımından karayollarında kullanılacak nitelikteki araçlar bakımından sınırlanacaktır.

- 2 ABD’de konuya ilişkin federal bir düzenleme olmamakla birlikte ülkede otonom araçların kara trafiğinde seyrine ilişkin ilk düzenleme Mart 2012’de Nevada eyaletinde kabul edilmiştir. Söz konusu düzenleme ile Nevada otonom araçların kullanımına izin veren ilk eyalet olmuştur. (Kyle L. Barringer, ‘Code Bound and down – A Long Way to Go and a Short Time to Get There: Autonomous Vehicle Legislation Illinois’ (2013) 38 Southern Illinois University Law Journal, 127); Belirtelim ki 6299 sayılı Karayolu Trafik Kanunu ve Konvansiyonu Tamamlayıcı Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun ve Türkiye’nin tarafı olduğu Karayolu Trafik Kanunu ve buna ilişkin Anlaşma çalışmamızın kapsamı dışında bırakılmıştır. Ancak hemen eklemek gerekmektedir ki söz konusu bu anlaşma otonom araçların karayollarında kullanımına uygun olmayan düzenlemeler içermektedir. Örneğin m. 8’de her araç ve katarın bir sürücüyü sahip olmaları gerektiği belirtilmekte; ayrıca her sürücü her zaman taşıtını kontrol edebilecek ve hayvanlarını yönlendirebilecek durumda bulunmalıdır. Bunlarla birlikte 24-26 Mart 2014 tarihindeki oturumda Anlaşma m.8/5e ek bir fıkra getirilmiştir. Söz konusu bu fıkra anlaşma hükümlerinin aşağıda ayrıntılı olarak ele alınacak olan kademe 3 ve 4 tipindeki otonom araçlara izin verdiği ancak kademe beş türündeki araçların halen anlaşma hükümlerine uygun olmadığı şeklinde yorumlanmaktadır. See Thomas Probst ‘Die Benutzung (teil-) autonomer Motorfahrzeuge im Strassenverkehr aus haftpflichtrechtlicher Sicht/ I-V’ in *Strassenverkehrsrechts-Tagung 21-22 Juni 2016* 1, 22-23.
- 3 Daniel J. Fagnant/ Kara Kockelman, ‘Preparing a nation for autonomous vehicles: opportunities, barriers and policy recommendations’ (2015) 77 Transportation Research Part A 167, 169; Marc Thommen/Sophie Matjaz, ‘Die Fahrlässigkeit im Zeitalter autonomer Fahrzeuge’ (2017) in Prof. Dr. iur. Daniel Jositsch/ Prof. Dr. iur. Christian Schwarzenegger/ Prof. Dr. iur. Wolfgang Wohler (eds), *Festschrift für Andreas Donatsch*, (Schulthess Verlag 273, 278).

Otonom araçlar “kendi kendini süren araba,” “sürücüsüz araç,” “insansız yer aracı,” “mürettebatsız araç” gibi isimlerle de anılmaktadır. Ancak belirtmek gerekmektedir ki otonom araçlar bakımından üzerinde uzlaşa sağlanmış hukuki bir tanım bulunmamaktadır⁴. Kavram Türk Hukukuna da yabancı bir kavramdır ve hukukumuzda konu ile ilgili herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bununla birlikte ülkemizde araç ve taşıt kavramlarının ne oldukları hukuk tarafından belirlenmektedir. Buna göre araç 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda “*Karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz ve özel amaçlı taşıtlar ile iş makineleri ve lastik tekerlekli traktörlerin genel adıdır*” şeklinde; taşıt ise yine aynı kanunda “*Karayolunda insan, hayvan ve yük taşımaya yarayan araçlar*” olarak tanımlanmaktadır. Görüldüğü üzere hukukumuzda taşıt ve araç kavramları birbirlerini tarif etmek için kullanılmaktadır. Ancak bu iki kavramdan birine kullanım bakımından öncelik tanınması gerektiğinde araç kelimesinin daha kapsayıcı bir ifade olduğunu belirlemek mümkündür. Dolayısıyla bahsedilen özellikteki vasıtalara araç demek uygun olacaktır. Yapay zekaya dayalı bir sistemin⁵ kontrolünde seyreden otonom araçları nitelendirmek için ise, aşağıda ele alındığı üzere, bu türden araçların bazılarında sürücünün varlığı mümkün olabildiğinden sürücüsüz araç kavramını; hem sürücü hem de yolcu taşıyabilen araçlar da bu kapsamda olduğundan insansız yer aracı kavramını; sistemin bazı durumlarda insan müdahalesine açık olabileceği

- 4 Markus Maurer, ‘Einleitung’, in Maurer Gerdes Lenz Winner (eds), *Autonomes Fahren Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte*, (Springer 2015 2); Thommen/Matjaz (n 3) 276; Nevada eyaleti tarafından otonom araçlar kademe üç, kademe dört ya da kademe beş şeklindeki otomatik sürüş sistemine sahip olan motorlu araçları ifade etmektedir. Nev. Rev. Stat 482A.010 <<https://www.leg.state.nv.us/NRS/NRS-482A.html>> accessed 17 July 2018; Florida Eyaleti ise otonom araçları otonom teknolojiye sahip herhangi bir araç olarak tanımlamaktadır. See Fla. Stat 316.003 <http://www.leg.state.fl.us/statutes/index.cfm?App_mode=Display_Statute&URL=0300-0399/0316/0316.html> accessed 17 July 2018). Nevada ve Florida eyaletleri eyalet sınırları içinde belirli koşullarla otonom araçların kullanımına izin vermekle birlikte konu ile ilgili bir başka kanuni düzenlemeye giden Kaliforniya eyaleti bu araçların ancak test sürüşleri bakımından kullanımına imkân tanımaktadır. (Barringer (n 2) 129); ABD’de otonom araçlara ilişkin kanunların bir değerlendirmesi için see Andrew R. Swanson, ‘Somebody Grab the Wheel: State Autonomous Vehicle Legislation and the Road to a National Regime’ (2014) *Marquette Law Review*, 1085.
- 5 Otonom araçların çalışma prensipleri temelde beş unsura dayanmaktadır. Bunlardan ilki bir bilgisayar sistemidir. Bilgisayar sistemi basit olarak bir kamera sisteminden alınan görüntüler ile yolun şeritlerinin, bir kamyon ya da yoldaki başka araçların vb. takip edilmesini sağlamaktadır. İkinci sistem ise sensör sistemidir. Bu sistem bir radar ya da lazer ile çalışan ve çevredeki verilerin otonom araç tarafından “algılanarak” aracın bulunduğu koşulların ve çevrenin bilgisayar sistemi ile birlikte anlaşılmasını sağlamaya yöneliktir. Çevrenin ne şekilde olduğu bu iki sistemin çalışması ile anlaşılırken bir üçüncü sistem özelliği ise yer belirlemedir. Klasik GPS sistemlerinden farklı olarak yer belirleme bakımından hata payı birkaç santimetre olarak hesaplanmaktadır. Dördüncü sistem ise şerit planlama sistemidir. Burada amaç diğer araçların ne şekilde hareket edebileceklerini önceden tahmin ederek en uygun şeritte seyredilmesidir. Otonom araçların çalışma sistemlerinde bulunan son sistem ise kontrol sistemidir. Bu sistem aracın direksiyon hakimiyeti, gaz ve fren gibi hız özelliklerinin kontrolünü ifade etmektedir. (Jeffrey k. Gurney, ‘Sue My Car Not Me: Products Liability and Accidents Involving Autonomous Vehicles’, (2013) 213 *Journal of Technology and Policy*, 248, 252-254.

ihtimalleri göz önünde bulundurduğumuzda ise kendi kendini sürebilen araç kavramını kullanmak yerine, bunların özerk niteliklerine vurgu yapan otonom araç kavramını kullanmayı tercih etmekteyiz.

Öncelikle ifade etmek gerekir ki otonom araçlar bakımından en önemli ve temel ayrım bunların çalışmalarını sağlayan sistemlerin bir insan müdahalesine açık olup olmadığına göre yapılabilecektir. Nitekim bu tür araçlar sürücülerini farklı yollarla ya devre dışı bırakmakta ya da sürücü müdahalesini asgari düzeyde tutmaktadır⁶. Gerçekten de otonom aracın sisteminin çalışmaya başladıktan sonra herhangi bir dış müdahaleye izin vermeksizin tamamen önceden yüklenmiş belirli bir program dâhilinde işlemesi durumunda tam otonom araçlardan⁷, ancak seyir halinde başka herhangi bir müdahaleye gereksinim duyan veya bunu mümkün kılan araçlar bakımından ise yarı-otonom araçlardan⁸ bahsetmek gerekmektedir.

Aracın işleyişinin sürücü müdahalesine açık olup olmaması bakımından yapılan bu ikili temel ayrım dışında çeşitli kamu kurumları ya da özel kuruluşlarca yapılan sınıflandırmalar bulunmaktadır. Bunlardan biri İsviçre Ulaştırma Bakanlığı tarafından kabul edilen ve beş kademededen oluşan bir otonom araç sınıflandırmasıdır. Bu sınıflandırmada aracın işleyişi sırasında kontrolün kimde olduğu, araç çalışmaya başladıktan sonra müdahalenin mümkün ve aracın pedal sistemi ya da direksiyon gibi insan müdahalesine imkân verir özelliklere sahip olup olmadığı göz önünde bulundurulmuştur⁹. Almanya ise Karayolları Trafik Kanununda konuya ilişkin bir düzenleme getirmiştir. Bu düzenleme araç tanımına otonom araçları da eklemekle birlikte hiçbir şekilde sürücü müdahalesine imkân tanımayan araçlar kanun kapsamına alınmamıştır¹⁰. Bunlar yanında *Society of Automotive Engineers* tarafından yapılan ve çeşitli ülkelerin çalışma ve düzenlemelerinde göz önünde bulundukları başka bir sınıflandırma ise altı kademeli bir ayrım getirmektedir. Bu sınıflandırmada ilk üç kademe türüne giren araçlarda insan olan bir sürücünün aracın sevk ve idaresine ilişkin

6 Dorothy J. Glancy, 'Privacy in Autonomous Vehicles' (2012) 52 Santa Clara Law Review, 1171, 1173; Frank Doume/ Sarah Aue Palodichuk, 'Criminal Liability Issues Created By Autonomous Vehicles', (2012) 52 Santa Clara Law Review 1157, 1160.

7 Jeffrey K. Gurney, 'Driving into the Unknown: Examining the Crossroads of Criminal Law and Autonomous Vehicles', [2015] 5 *Wakw Froest J.L. & Pol'y* 393, 399.

8 Gurney, (n 7) 399.

9 Gemeinsamer Schlussbericht: BAST-Projektgruppe, *Berichte der Bundesanstalt für Straßenwesen* <<http://bast.opus.hbz-nrw.de/volltexte/2012/587/pdf/F83.pdf>> accessed 3 July 2018.

10 Straßenverkehrsgesetz (StVG) § 1a Kraftfahrzeuge mit hoch- oder vollautomatisierter Fahrfunktion <https://www.gesetze-im-internet.de/stvg/_1a.html> accessed 12 accessed 2018.

kontrolleri yapması zorunluluk arz etmektedir. Bunlar otomatik sistem bulundurmayan (kademe sıfır)¹¹, temel sürücü desteği (kademe bir) veya gelişmiş sürücü desteği (kademe iki)¹² sağlayan kısmi otomatik araçlar olarak ele alınmaktadır. Diğer yanda ise otomatik durumdaki sürüş sisteminin sürüş koşullarını denetlediği ve gözlemlediği sistemlerin bulunduğu araçlar yer almaktadır. Bunlar koşullu otomatik (kademe üç)¹³, yüksek otomatik (kademe dört)¹⁴ ve tam otomatik (kademe beş)¹⁵ sistemli araçlar olarak adlandırılmaktadır¹⁶. Bu son üç kademedeki araçların ortak özelliklerden biri direksiyon hâkimiyeti ve pedal sistemi ile sürüş koşullarının değerlendirmesine ilişkin dinamik sürüş görevinin tamamen aracın sisteminde olmasıdır¹⁷. Dinamik sürüş görevi (dynamic driving task) bir aracın karayolu trafiğinde seyir halinde olması için gerekli olan güzergâhın seçilmesi yanında nesne ve olay algılaması ve bunların sınıflandırılması; nesne ve olaylara reaksiyon gösterilmesi, manevra planlaması, direksiyon kontrolü, şerit değiştirme, dönme, gaz ve fren kontrolü, sinyal verme, ışık yakma gibi gerçek zamanlı görevlerin yerine getirilmesi gibi görevlerinin bütünü ifade etmektedir¹⁸. Kademe üç türündeki araçlarda dinamik sürüş görevi sırasında insan sürücünün müdahalesi zorunlu iken, kademe dörtte sürüş sırasında insan müdahalesi mümkün fakat zorunlu değildir. Kademe beş türündeki araçlarda ise sisteme müdahale edilmesi

- 11 Bu türde araçta uyarı sistemi de dahil olmak üzere herhangi bir yapay zekâ sistemi bulunmamaktadır. Aracın sevk ve idaresi tamamen sürücü tarafından yerine getirilmektedir. See Christof Riedo/Stefan Maeder, "Die Benutzung automatisierter Motorfahrzeuge aus Strafrechtlicher Sicht", *Strassenverkehrsrechts-Tagungs 21.-22 Juni 2016* (Stämpfli Verlag 2016) 85, 88.
- 12 Bu araçlarda sürüş desteği olarak adlandırılan sistemler bulunmaktadır. Kısa ya da uzun süreli olarak aracın kontrolü araç tarafından yerine getirilmektedir. Ancak sürücü her zaman için aracın kontrolünü ele alabilir. Ayrıca sürücünün aracın seyri sırasında tüm kontrol bakımından gözetim ve kontrol yükümlülüğü bulunmaktadır. Aracın park etme bakımından yol göstermesi ve sürücüye yardımcı olması gibi özellikler sürüş desteği olarak nitelendirilmektedir. See Ibid 89.
- 13 Bu araçlar koşullu otonom araçlardır. Kademe ikide bulunan sisteme benzer şekilde belirli bir zaman dilimi ya da özel durumlarda aracın seyri otonom olarak gerçekleştirilir. Ancak kademe ikiden farklı olarak aracın seyrinin sürekli ve kesintisiz biçimde gözetim ve kontrol altında tutulması sürücünden beklenmez. Ancak araç tarafından verilecek bir uyarı durumunda sürücü aracın sevk ve idaresini hemen ele almak zorundadır. See Ibid 89.
- 14 Bu derecede otonom aracın tüm sevk ve idaresi sürücü müdahalesi olmaksızın gerçekleştirilmektedir. Uyarı durumlarında sürücünün belirli bir zaman içerisinde aracın sevk ve idaresini devralması beklenir ise de eğer sürücü bunu yapmazsa araç riski en aza indirgeyen sürüş modunda seyrine devam eder. See Ibid 90.
- 15 Bu kademedeki araçlarda başlangıçtan hedefe kadar sürücü bulunması zorunlu değildir. Aracın sistemi tüm yol tipleri, hava koşulları vb. durumlar için aracın sevk ve idaresini otonom olarak sürücü müdahalesi olmaksızın ve hiçbir koşulda gereksizince gerçekleştirilmektedir. See Ibid 90.
- 16 Surface Vehicle Information Report, *Taxonomy and Definitions for Terms Related to On-Road Motor Vehicle Automated Driving Systems J3016* (2014) <https://www.sae.org/standards/content/j3016_201609/> accessed 19 July 2018; See Riedo/ Maeder (n 11) 89.
- 17 Surface Vehicle Information Report, *Taxonomy and Definitions for Terms Related to On-Road Motor Vehicle Automated Driving Systems J3016* (2014) <https://www.sae.org/standards/content/j3016_201609/> accessed 19 July 2018.
- 18 Ibid.

mümkün değildir¹⁹. Nitekim kademe üç türündeki araçlarda örneğin dönüş sırasında kesinlikle sürücünün müdahalesi gerekmektedir. Kademe dört ve kademe beşte ise bunu sistem otomatik olarak yerine getirmektedir. Ayrıca kademe üç ve dörtte operasyonel dizayn alanı sınırlı iken kademe beşte bu sınırsız biçimdedir²⁰. Dolayısıyla kademe üç ve dört türünde araç seyir halindeyken sürücü sürüş dışında başka şeylerle meşgul olabilirken, beşinci kademe araçlarda seyir sırasında sürücünün uyuması bile mümkün olabilecektir²¹.

Araçlara ilişkin yapılan bu sınıflandırmalar seyir halindeki aracın dâhil olduğu kademe ve seyir sırasında kullanılan özellik göz önünde bulundurularak bu araçların seyri sırasında ve bu araçlarla gerçekleştirilen suç teşkil eden haksızlıklar için ceza sorumluluğu bakımından farklı sonuçlara varılmasını gerektirebilecek olduğundan önem arz etmektedir. Bir sürücünün sevk ve idaresinin zorunlu olduğu sıfır, bir ve ikinci kademe araçlarda ceza sorumluluğu bakımından özellik arz eden herhangi bir tartışma bulunmamaktadır. Ancak sürücünün “acil durumlarda müdahalesini” zorunlu kılan üç ve bu müdahaleyi mümkün kılan dördüncü kademe araç içinde bulunan sürücünün veya hiç kimsenin sürücü sayılmadığı beşinci kademe araçlar bakımından ceza sorumluluğunu belirlemek kolay olmayabilir. Dolayısıyla söz konusu bu araçlar bakımından ortaya çıkabilecek yeni ceza hukuku sorunları özellikle üç, dört ve beşinci kademe özelliklerine sahip araçlar açısından gündeme gelecektir. Bu bağlamda kademe üç, dört ve beş türündeki otonom araçlar bakımından ceza hukukuna ilişkin problemlerin bir özellik arz edip etmeyeceği incelenmelidir.

3. Otonom Araçlar Bakımından Ortaya Çıkan İki Temel Ceza Hukuku Problemi

Otonom araçların bir yandan bir mühendislik ürünü bir yandan da kendi kendine öğrenen bir makine olduğu söylenmektedir²². Bilgileri işleyen ve kendi kendine kararlar alabilen bir makine olarak kimi zaman bu makineyi yapanlar bile onun bir

19 Surface Vehicle Recommended Practice, *Taxonomy and Definitions for Terms Related to Driving Automation Systems for On-Road Motor Vehicles J3016* (2018) < https://www.sae.org/standards/content/j3016_201806/ > accessed 19 July 2018.

20 Ibid.

21 Jadranka Dokic/ Beate Müller/ Gereon Meyer European Technology Platform On Smart Systems Integration, *European Roadmap Smart Systems For Automated Driving* (1 April 2015). <https://www.researchgate.net/publication/321295501_European_Roadmap_Smart_Systems_for_Automated_Driving > accessed 12 July 2018.

22 Sabine Gless/Emily Silverman/Thomas Weigend, ‘If Robots Cause Harm – Who Is to Blame?’, (2016) 19 New Criminal Law Review 412.

sonraki adımda nasıl bir karar verebileceğini öngöremeyebilirler²³. Örneğin aracın hız limiti olan bir yolda hız limitini aşması ve somut bir tehlike ortaya çıkarması; ya da aracın trafik ışığını yanlış algılayarak kırmızı ışıkta geçmesi ve böylece bir kişiye çarparak onu yaralaması veya aracın seyri sırasında kullanan kişinin tüm güzergâh bilgilerini bir hata sonucu paylaşması bağlamında özel hayatın gizliliğini ihlal sorunları gündeme gelebilir. Dolayısıyla ortaya çıkabilecek ceza hukuku sorunları özellikle trafik güvenliğinin tehlikeye düşürülmesi suçları ile herhangi bir kaza durumunda öldürme, yaralama veya mala zarar verme suçları ya da kişisel veriler ve özel hayatın gizliliği noktasında kendisini göstermektedir²⁴. Ancak hangi suç tiplerinin olası olduğunun belirlenmesi yerine temel bir ölçüt koymak adına otonom araçlar bakımından kusur ile kasıtlı ve taksirli suçların gerçekleşmesi durumunda hangi kademede araç bakımından ne şekilde bir çözüme gidileceği hususunda bir çerçeve çizmek daha uygun olacaktır.

Belirtmek gerekmektedir ki otonom araçların sürücüsüz ya da az sürücü müdahalesi ile seyirde buldukları sırada gerçekleşen bir zarardan dolayı özel hukuk açısından sorumlu tutulmaları özel hukukta hem kusursuz sorumluluğun kabul edilmesi noktasında hem de tüzelkişilerin de hukuki sorumluluklarının olması bağlamında kolay çözülebilir. Nitekim özel hukukta otonom araç sorumluluğunun genel ilkeler kapsamında çözülmesi ve bu bağlamda işletenin sorumluluğuna gidilmesi mümkündür²⁵. Buna karşılık bir sürücünün var olmadığı ya da etkisinin azaltıldığı otonom araç sistemlerinde ceza hukuku sorumluluğunun bu yeni teknoloji bakımından değiştirilmesi gerektiği ifade edilmektedir²⁶. Ancak belirtmek gerekmektedir ki ne kusursuz sorumluluğu ne de tüzel kişilerin ceza sorumluluğunu kabul eden Türk Ceza hukuku sistemi bakımından otonom araçların “hareketlerini” konumlandırmak zor olacaktır²⁷. Bu bakımdan ceza hukukunda ele alınması gereken sorunlar şu şekilde sıralanabilir: İlk olarak otonom araçların bir “araç” olarak ceza sorumluluğuna sahip olup olamayacakları belirlenmelidir. İkinci olarak bu araçların

23 Gless/Silvermann/Weigend (n 22) 414.

24 Tom Michael Gasser, ‘Grundlegende und spezielle Rechtsfragen für autonome Fahrzeuge’, in Maurer/Gerdes/Lenz/Winner (eds) *Autonomes Fahren Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte*, (Springer 2015) 564; Amerikan Hukukuna ilişkin değerlendirmeler için see (Doume/ Palodichuk, (n 6) 1159.

25 Gurney, (n 6) 252; Gless/Silvermann/Weigend (n 22) 414; Türk hukukunda hukuki sorumluluğa ilişkin tartışmalar için see Mesut Çekin ‘Otonom Araçlar ve Hukuki Sorumluluk’ (2018) TAAD, 283 vd.

26 Doume/ Palodichuk (n 6) 1158.

27 Gless/Silverman/Weigend (n 22) 415.

ceza sorumluluklarının kabul edilmemesi ihtimalinde bunların gerçekleştirdikleri hareketlerden ceza hukuku bakımından sorumlu olanın kim olduğunu bulmak gerekmektedir.

3.1. Türk Ceza Hukukunda Ceza Sorumluluğunun Esası Bakımından Otonom Araçların Ceza Sorumluluğu

Türk ceza hukukunda ceza sorumluluğunun esasını bir insandan kaynaklanan hukuka aykırı bir hareket²⁸ oluşturmaktadır. Bu hareket kasten veya suç tipinde ayrıca belirtilmesi durumunda taksirle gerçekleştirilebilmektedir. Sistemimizde kusurluluk ise işlenen suç nedeniyle fail hakkında bulunulan bir değerlendirme yargısıdır²⁹.

Suçun maddi unsurlarından fiil bir insan davranışı olmakla birlikte insanın gerçekleştirdiği her davranışın ceza hukuku bakımından göz önünde bulundurulması gerekmebilir. Nitekim ceza hukuku bakımından önem arz eden haksızlık teşkil eden fiilin insandan kaynaklı olmasının yanında belirli bir iradenin ürünü olmasıdır³⁰. Nitekim bir kişinin belirli bir yükümlülüğünün ihlali sonucunda, örneğin bir hayvanın gözetim yükümlülüğünü üstlenmiş olan bir kişinin bu yükümlülüğünü ihlal etmesi durumunda, ihmali hareket söz konusu olacağından yine ceza hukuku anlamında bir fiilin varlığından söz etmek mümkün olacaktır³¹. Belirtmek gerekmektedir ki hareket ve fiil kavramları ceza hukuku bakımından farklı anlamlara sahiptir³². Nitekim fiil insana yüklenebilen bir davranış olarak ele alınırken, insan dışı varlıklara hareket izafe edilmesi mümkündür. Bu bağlamda mekanik araçların hareketi ele alınabilir³³. Dolayısıyla otonom araçlar bakımından da bir hareketin varlığından söz etmek mümkündür³⁴. Bu noktada otonom araçların hareketlerinin ceza hukuku bakımından fiil sayılıp sayılamayacağını tespit edebilmek için açıklığa kavuşturulması gereken husus bunların suç faili sayılıp sayılamayacaklarını belirlemek olacaktır.

28 İzzet Özgenç, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (Seçkin 2016) 162; Mahmut Koca/İlhan Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (Seçkin 2016) 94.

29 Özgenç (n 28) 158.

30 Ibid 160.

31 Ibid 165.

32 Koca/Üzülmez ise hareket, fiil ve kavramları arasında bir fark bulunmadığını belirtmektedir. See Koca/Üzülmez (n 28) 93.

33 Özgenç (n 28) 166.

34 Gabriel Hallevy, 'Unmanned Vehicles: Subordination to Criminal Law under Modern Concept of Criminal Liability', (2011/2012) 21(2) *Journal of Law, Information and Science* 200,208.

Türk ceza hukuku sistemi gerçek kişiler dışındaki kişilerin ceza sorumluluğunu kabul etmemektedir³⁵. Bu sistemde Amerikan hukukundan farklı olarak tüzel kişilerin ceza sorumlulukları bulunmamakta, tüzel kişilere kendi faaliyetleri sırasında organlarının işlediği suçlar nedeniyle ancak güvenlik tedbiri uygulanabilmektedir³⁶. Elbette ki yukarıda değindiğimiz gibi failin insan olması ceza yaptırımına muhatap olması açısından yeterli olmayabilmektedir. Örneğin failin on iki yaşından küçük çocuk olması ya da akıl hastası olması durumlarında da ceza yerine güvenlik tedbirlerine hükmolunması gerekmektedir. Bununla birlikte tüzel kişilerin veya insan dışındaki diğer canlıların ceza sorumluluklarının kabul edilmemesindeki temel argüman bunların özgür iradeye dayalı olarak hareket edemeyecekleridir. Otonom araçlar – pek çok yapay zekâ ürünü gibi- çalışma prensiplerinde kısaca değinildiği üzere, çevresindeki verileri işleyerek belirli oranda değerlendiren ve bu değerlendirmeler neticesinde karar alma mekanizmasına sahip olan³⁷ araçlardır³⁸. İnsanların özgür iradelerine bakıldığında da bunun dış dünyadaki verileri göz önünde bulundurarak karar alma şeklinde ortaya konduğu görülmektedir³⁹. Zira insanların iradi hareketleri bir bilgi sayesinde gerçekleşir. Dolayısıyla belirli bilgileri işleyerek kullanan bu tür yapılar bakımından bir irade söz konusu olabilecek midir? Nitekim tüzel kişilerin ceza sorumluluklarının kabul edilmemesi noktasında ortaya konulan argümanlardan biri de bunların irade kabiliyetlerinin olmaması üzerine şekillenmektedir. Oysaki otonom araçların belirli bir seviyede iradelerinden bahsetmek mümkündür. Ancak kanaatimizce bu iradenin mahiyeti önem arz etmektedir. Gerçekten de otonom araçların seyir sırasında belirli trafik kurallarına uyularak seyir edilmesi bakımından birtakım kararlar verme kabiliyetleri bulunmaktadır. Ancak seyir esnasında alınması gereken bazı kararlar trafik kurallarının mekanik bir uygulamasından daha fazlasını gerektirebilecektir. Bu açıdan bu otonom araçlarda da bulunan bu tür yapay zekâların bir tür “etik”

35 Orta çağ Avrupasında insan dışında hayvanların da ceza sorumluluğu kabul edilmekteydi. Bu dönemde hayvanlar bakımından yapılan ceza yargılamalarında genellikle ölüm cezası uygulanmaktaydı (Sabine Gleß/Thomas Weigend, ‘Intelligente Agenten und das Strafrecht’, (2014) 126 ZSTW 561,566.

36 Amerikan Hukukunda otonom araçların ceza sorumluluklarının tüzel kişilerin ceza sorumlulukları anlayışına benzetilerek kabul edilmesi gerektiği belirtilmektedir (Hallevy (n 34) 201).

37 Gleß/Weigend, (n 35) 562-563.

38 Hallevy,(n 34) 208.

39 İnsanın özgür iradesinin felsefi bakımdan kısa bir değerlendirme için see Gleß/ Weigend, (n 35) 568-570.

değerlendirme yapma kabiliyetine de sahip olması gerektiği belirtilmektedir⁴⁰. Ancak kanaatimizce etik bir değerlendirme yapabilecek bir programın söz konusu araçlarda işletilmesi sağlanacak olsa da, bu araçlar bakımından bir iradeden bahsetmek mümkün değildir⁴¹. Nitekim insanı suç faili yapan esasında özgür iradesi olduğundan, yapay zekaya sahip otonom araçların insanlarda bulunan temel özelliklerden yoksun olmaları onların özgür bir iradeye sahip olmalarını engellemektedir. Otonom araçlar da insanlar gibi öğrenebilir, bazı kararlar verebilir. Ancak öğrenme becerileri ve karar verme yeteneklerinin özgür bir iradeyi oluşturmaya yetmediği kabul edilmelidir. Bu nedenle bunların özgür olmadıklarını ve bu bağlamda da bir kişi olarak ele alınamayacaklarını söylemek gerekmektedir⁴².

Bir kişi olarak ele alınamayan otonom araçların hareketlerinin, ceza hukuku bakımından fiil olarak kabul edilmemesi için bir insan kaynaklı olmadıkları gerekçesinin yanı sıra, bu hareketlerin belirli bir amaca yönelmiş olmamaları da göz önüne alınmalıdır⁴³. Söz konusu otonom araçlar bir “değerlendirme”de bulunarak hareket etme kabiliyetine sahip olsalar da bunların hareketlerinin belirli bir amacı irade ettiğini söylemek mümkün olmamaktadır. Bu anlamda da söz konusu araçların hareketlerinin ceza hukuku bakımından fiil olarak ele alınamayacağını kabul etmek gerekir.

Bunlar yanında otonom araçların ceza hukuku anlamında bir fiili gerçekleştirebilecekleri kabul edilse de bunların kusurluluğu bakımından ayrı bir tartışmanın ortaya çıkması kaçınılmaz olacaktır. Nitekim yukarıda belirttiğimiz üzere kişinin gerçekleştirdiği haksızlık bakımından bir değerlendirme yargısı olan kusurun bu türden araçlar bakımından değerlendirme konusu yapılamayacağı da eklenmelidir⁴⁴.

40 Patrik Lin, ‘Why Ethics Matters for Autonomous Cars’, in Maurer/Gerdes/Lenz/Winner (eds) *Autonomes Fahren Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte* (Springer, 2015) 70; Şu an ulaşılan teknoloji çerçevesinde etik bir değerlendirmenin bilgisayar algoritmaları ile yapılması mümkün gözükmemektedir. Bu bağlamda örneğin seyir halindeyken bir çocuğun yola çıkması durumunda eğer araç ya çocuğa ya da bir araca çarpmadan duramayacağını hesaplıyorsa iki ihtimal gündeme gelebilir: araç içindeki yolcuları korumak üzere programlıysa bu durumda en hafif hedef olan çocuğa çarpmayı seçecektir. Eğer araç yoldaki insanların güvenliğini önceleyecek şekilde karar vermeye programlanmışsa bu durumda başka bir araca çarpacaktır. Bu durumlar kaza optimizasyon kararları olarak adlandırılmaktadır. Görüldüğü üzere insan kararlarında olduğu şekliyle bir iradeden bahsetmek mümkün değildir. (Diğer örnekler için see Ibid 73vd.).

41 J. Christian Gerdes/Sarah M. Thornton, ‘Implementable Ethics for Autonomous Vehicles’ in Maurer/Gerdes/Lenz/Winner (eds) *Autonomes Fahren Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte* (Springer, 2015) 88.

42 Gleß/Weigend (n 35) 570.

43 Ibid 570.

44 Ibid 576.

Bu çerçevede otonom araçların bizatihi ceza sorumluluğuna sahip bir varlık olarak kabul edilmeleri mümkün olmamalıdır.

3.2. Otonom Araçların Seyri Sırasında Muhtemel Ceza Sorumluluğun Yüklenebileceği Kişiler ve Sorumluluğun Türü

Otonom araçların—şu anki teknolojik gelişmeler çerçevesinde- ceza sorumluluğuna sahip olamayacakları kabul edildiğinde bunların seyirleri esnasında oluşabilecek zararlardan kim ya da kimlerin ceza hukuku bakımından hangi koşullarda sorumlu olacaklarının tespiti gerekmektedir.

İlk olarak sorumluluğu gündeme gelebilecek olan kişilerin kısaca bir sınıflandırmasını yapmak gerekmektedir. Sürücü, programcı, üretici veya kullanıcı otonom araçların neden olduğu zararlardan dolayı sorumluluğu tartışılması gereken kişiler olacaktır. Örneğin bir otonom aracın geliştirilmesine katkıda bulunan bir mühendis aracın seyir sırasında bir kişinin ölmesine neden olan bir “seçim” yapması durumunda ceza hukuku bakımından sorumlu tutulabilecek midir⁴⁵?

Karayolları Trafik Kanunu’na göre sürücü karayolunda, motorlu veya motorsuz bir aracı veya taşıtı sevk ve idare eden kişi olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı kanun uyarınca yolcu ise aracı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında araçta bulunan kişileri ifade etmektedir. Kullanıcı ifadesi ise kanunda tanımı olmamakla birlikte otonom araçlar bakımından göz önünde bulundurulması gereken bir kavramdır. Belirtelim ki otonom araçların üç ve dördüncü kademeleri bakımından hem sürücüler hem de yolculardan bahsetmek mümkünken, kademe beş türündeki bir otonom araçta seyahat edenlerin tamamı ya yolcu ya da hizmet eden vasfını taşımaktadır⁴⁶. Fakat kademe beş türünde de olsa bu araçlarda da aracın seyrini başlatan ve fakat aracı sevk ve idare etmeyen bir kişiye ihtiyaç bulunmaktadır. Bu bağlamda araçta bulunan kişilerden aracın seyir şartlarını programlayarak hareket etmesini sağlamaya yönelik davranışları gerçekleştirenler kanaatimizce kullanıcı olarak nitelendirilebilirler. Bununla birlikte aracın sevk ve idaresini üstlenen bir kişiye ihtiyaç duyulan üç ve dördüncü kademe araçlar bakımından belirli bir yükümlülük altında bulunarak aracın seyrini takip eden kişinin Karayolları Trafik Kanunu uyarınca sürücü olarak nitelendirilmesinin önünde bir engel bulunmamaktadır.

45 Gless/Silverman/Weigend (n 22) 422.

46 Yukarıda bahsettiğimiz pek çok eyalet kanunu otonom araçların seyri sırasında mutlaka ehliyete sahip bir kişinin sürücü vasfıyla araç içerisinde yer almasını şart koşmaktadır. See Barringer (n 2) 128 vd.

Üretici programcılar elbette ki ilgili kanunda bir tanıma sahip değildir. Kanunda tanımı verilen işletenlerdir ve bunların sorumluluğu özel hukuk bakımından önem arz etmektedir. İşleten ilgili kanunda araç sahibi olan veya mülkiyeti muhafaza kaydıyla satışta alıcı sıfatıyla sicilde kayıtlı görülen veya aracın uzun süreli kiralama, ariyet veya rehni gibi hallerde kiracı, ariyet veya rehin alan kişi olarak ifade edilmektedir. Ancak ilgili tarafından başka bir kişinin aracı kendi hesabına ve tehlikesi kendisine ait olmak üzere işlettiği ve araç üzerinde fiili tasarrufu bulunduğu ispat edilirse, bu kimse de işleten sayılmaktadır. Belirtmek gerekir ki üretici ile işaret edilen aracın yukarıda belirtilen teknik donanımlarına ilişkin – radar sistemi, veri işleme sistemi vb.- sistemleri geliştiren kişilerin çalıştığı tüzel kişilerdir. Türk ceza hukukunda tüzel kişilerin ceza sorumlulukları olmasa da kanunda açıkça gösterilen hallerde bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde bir suç işlenmesi durumunda bunlara özgü güvenlik tedbirlerinin uygulanması mümkündür. Bu çerçevede kullanım sırasında kasten öldürme, kasten yaralama, taksirle öldürme, taksirle yaralama ve trafik güvenliğinin kasten ya da taksirle tehlikeye atılması gibi suçların gündeme gelebileceği otonom araçlar bakımından üreticilerin ceza sorumluluğu olmadığı gibi bunlara bir yaptırım uygulanması da mümkün değildir. Bunlarla birlikte programcılar ise aracın teknik donanımlarının geliştirilmesinde görev alan kişileri ifade etmektedir. Programcılar da sürücüler ve kullanıcılar gibi hem kasten hem de taksirle gerçekleştirilecek suçlardan dolayı ceza sorumluluklarının ortaya çıkması muhtemel görülmektedir. Dolayısıyla otonom araçlar bakımından ceza sorumluluğu tartışılması gereken kişiler sürücüler, kullanıcılar ve programcılardır.

3.2.1. Kasten İşlenen Suçlarda

Sürücü, kullanıcı ve programcıların kasten işlenen suçlar bakımından ceza sorumlulukları kastın iki türü olan doğrudan kast ve olası kast bakımından ayrı ayrı incelenmelidir.

Doğrudan kast suçun kanuni tanımındaki unsurların bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Olası kast ise kişinin, suçun kanuni tanımındaki unsurların gerçekleştirileceğini öngörmesine rağmen, fiili işlemesi halinde söz konusu olmaktadır. Olası kast durumunda fail neticeyi öngörmekte ve bunun gerçekleşmesini kabullenmektedir.

Bu çerçevede öncelikle sürücüler ele alındığında bunların kademe üç ve kademe dört türündeki araçlar bakımından söz konusu olduğu göz önünde bulundurulduğunda

bu türden araçlarda sürücünün kasten suç işleyebileceği iki senaryo bulunmaktadır. İlki örneğin aracı bir vasıta olarak kullanarak birini doğrudan kastla yaralamak olabilir. Bu durumda icrai bir hareketle gerçekleşen bir suçtan söz edilir ve genel ceza hukuku kurallarının geçerli olması beklenir. Burada sürücünün otonom aracı yolda gitmekte olan bir bisiklet sürücüsüne çarpmak üzere programlaması ve bunun neticesinde bisiklet sürücüsünün yaralanması veya ölmesi gibi bir örnek verilmekte ise de⁴⁷; otonom araçların sistemlerinde bir arıza olmadığı sürece yoldaki diğer araç veya yayalara çarpmamak üzere bir yapay zekâ kurgusuna sahip olduklarından, esasen otonom araçlarla kasten işlenecek suçlarda olayın bu senaryo ya da benzerleri biçiminde cereyan etmesi mümkün gözükmemektedir. Bu bağlamda ikinci olasılık ise sürücünün araç müdahale uyarısı vermesine rağmen aracın sevk ve idaresini doğrudan kast veya olası kastla devralmaması neticesinde bir haksızlığın gerçekleşmesidir⁴⁸. Bu anlamda örneğin otonom araç seyir halindeyken aracın keskin bir virajda direksiyon hakimiyetini sürücünün alması yönünde ikazda bulunmasına karşın sürücünün direksiyon hakimiyetini almaması durumunda çarpılan araçtaki bir kişinin ölmesi durumunda aracın sürücüsünün doğrudan kastla mı olası kastla mı hareket ettiği saptanacaktır. Belirtmek gerekmektedir ki bu durumda kastın tespitine ilişkin genel ilkelerin burada uygulanması gerekmektedir. Dolayısıyla en genel olarak sürücünün aracın kontrolünü devralmadığı durumda diğer araca çarpacağı durumda aracın hızı, yolun durumu ve benzeri etmenler göz önüne alındığında diğer araçtaki kişinin öleceğini biliyorsa yani bu neticenin gerçekleşmesi kesin ise doğrudan kastından; eğer bu durumu öngörüyor ve meydana gelecek neticeyi kabulleniyorsa olası kast ile hareket ettiğini kabul etmek gerekmektedir.

Diğer yandan kademe beş türündeki araçların kullanıcılarının bu araçlarla doğrudan veya olası kastla bir suç işleyip işlemeyecekleri tartışılmalıdır. Yukarıda belirtildiği üzere kademe beş türündeki araçların kullanıcıları aracın sevk ve idaresi hususunda bir olanağa sahip değildir. Aynı zamanda kullanıcıların aracı örneğin bir başka araca çarpmak üzere programlamaları da – eğer aracın programında bir hata bulunmuyorsa- mümkün değildir. Bu durumda kullanıcılar bakımından kasten veya doğrudan kastla gerçekleştirilecek suçlar halihazırda programında bir hata bulunan aracı bu hatasını bilerek kullanmaları durumunda gündeme gelebilir. Örneğin bir otonom aracın şehir içi hız limitine uyma şeklinde bir program içermesi gerekirken,

47 Ibid 580.

48 Gleß/Weigend (n 35) 579.

aracın bu hız limitinin üzerinde seyir gerçekleştirdiğinin kullanıcı tarafından bilinmesi ve aracın buna rağmen şehir içinde kullanılması durumunda, şehir içi hız limiti aşılarak trafik güvenliğinin tehlikeye düşürülmesi söz konusu olursa kullanıcının trafik güvenliğini kasten tehlikeye sokmak suçundan sorumlu tutulmaması için bir neden bulunmamaktadır. Benzer biçimde aracın hız limitlerine ilişkin programında bir hata bulunması ve bazen şehir içi hız limitlerini aşma ihtimali bulunması gibi bir senaryoda bunun kullanıcı tarafından öngörülebilir olduğu ve kabullenildiği varsayıldığında olası kastı ile sorumluluğunu da gündeme getirecektir. Ayrıca belirtelim ki bu tür durumlarda programcı ile kullanıcının iştirak halinde hareket etmesi de mümkündür. Elbette ki doğrudan ve olası kastın varlığını saptamak için yine genel ilkelerden yararlanmak gerekmektedir.

Son olarak ise programcıların aracın yapay zekâ sisteminde kast veya olası kastla gerçekleştireceği bir eksiklik de buna bağlı olarak ortaya çıkan haksızlıklar bakımından programcının sorumluluğunu gündeme getirecektir. Örneğin aracın öndeki bir başka aracı algılamaması ve ona çarpmamak üzere şerit değiştirmesi şeklinde programlanması gereken bir özelliği programcı tarafından kasten bu şekilde programlanmazsa olası bir çarpmada ceza hukuku bakımından doğrudan ya da olası kastla sorumlu olduğunu kabul etmek gerekecektir.

3.2.2. Taksirli Suçlarda

Otonom araçlar bakımından ceza sorumluluğunun sıklıkla gündeme gelebileceği husus taksirli suçlar bakımından karşımıza çıkmaktadır. Taksir, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla bir davranışın suçun kanuni tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyle gerçekleştirilmesidir. Dolayısıyla taksirin özelliklerinden biri suçun kanuni tarifinde belirtilen maddi unsurlarından birinin gerçekleşeceğinin *öngörülmemiş* olmasıdır⁴⁹. Belirtmek gerekmektedir ki öngörümeme failin gerekli dikkat ve özene aykırılığı dolayısıyla ortaya çıkmalıdır. Bu anlamda gerekli dikkat ve özen gösterilseydi suç tipine ilişkin bir unsur öngörülebilecekti şeklinde bir değerlendirme yapılması mümkün ise bu fiilin taksirle işlendiğini söylemek gerekmektedir⁵⁰. Bu noktada belirtmek gerekmektedir ki öngörülebilirliğin mümkün olması da taksirin kabul edilmesi için gereken koşullardan biridir⁵¹.

49 Kayıhan İçel, *Taksirli Suçlardan Doğan Subjektif Sorumluluk* (İstanbul Üniversitesi 1967) 23; Özgenç (n 28) 246.

50 Özgenç (n 28) 246.

51 Özgenç (n 28) 246.

Öncelikle belirtelim ki *dikkat ve özen yükümlülüğü* belli bir kişiden soyut bir gereklilik yargısını ifade etmektedir⁵². Dikkat ve özen yükümlülüğünün kaynağı davranış normlarıdır⁵³ ve bu yükümlülük objektif olarak belirlenmelidir⁵⁴. Dikkat ve özen yükümlülüğünün kaynağı olan davranış normları pozitif hukuk kurallarıyla düzenlenmektedir. Belirtelim ki dikkat ve özen yükümlülüğü kanundan kaynaklansa da bu yükümlülüğün yerine getirilmesi noktasında alınacak olan tedbirlerin neler olduğunun her zaman için kanunda düzenlenmiş olması beklenmemektedir⁵⁵. Taksirin tespiti bakımından önem arz eden bir diğer nokta ise öngörülebilir olan bir unsurun öngörülmemiş olmasıdır. Belirtmek gerekir ki öngörülebilirlik kişilere yüklenmiş olan dikkat ve özen yükümlülüğünün doğal bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır⁵⁶. Bunun yanında failin taksirli suçtan sorumluluğunun doğabilmesi için kendi yetenekleri, algılama gücü, tecrübeleri, bilgi düzeyi ve içinde bulunduğu koşullar altında, objektif olarak var olan dikkat ve özen yükümlülüğünü öngörebilecek⁵⁷ ve yerine getirebilecek durumda olması da aranmaktadır⁵⁸. Bu koşulların varlığına rağmen objektif dikkat ve özen yükümlülüğünü yerine getirmeyen kişi sorumlu olacaktır⁵⁹.

Bu çerçevede otonom araç sürücülerinin, kullanıcılarının ya da programcılarının taksirlerinin belirlenmesi bağlamında açıklık getirilmesi gereken iki temel husus bu kişilerin dikkat ve özen yükümlülükleri ne olduğu ve neticenin bunlar tarafından öngörülebilir öngörülemeyeceği olmalıdır. Örneğin otonom aracın seyri sırasında sürücünün cep telefonu ile ilgilenmesi ya da uyuması durumunda aracın bir kişinin yaralanmasına neden olması; ya da refleksleri çok iyi olmayan yaşlı bir kişinin otonom araçta sürücü olduğu bir durumda müdahalede gecikmesi; veya otonom aracı belli bir süredir kullanan ve aracın tepkilerine güvenen birinin aracın hatalı şerit değiştirdiğini fark etmesine rağmen müdahalede bulunmaması durumlarında sürücünün taksirinden bahsetmek mümkün olabilecek midir⁶⁰? Ya da benzer biçimde programcının hatası dolayısıyla otonom aracın sensörünün hatalı çalışmasından

52 Ibid 247.

53 İçel (n 48) 24; Nur Centel/Hamide Zafer, *Türk Ceza Hukukuna Giriş* (Beta 2017) 382.

54 Centel/Zafer, (n 52) 383.

55 İçel (n 48) 141; Özgenç (n 28) 248.

56 İçel (n 48) 147.

57 Taksirde öngörebilmenin konusu ile ilgili olarak see Ibid 81.

58 TCK m. 22 gerekçesi için see Sözüer/Dursun/Talas, *Türk Ceza Hukuku Mevzuatı* (Alfa 2017).

59 Özgenç, s. 247.

60 Gurney, (n 6) 252.

dolayı küçük bir çocuğu insan olarak algılamaması ve bu nedenle çocuğun öldüğü bir olayda fail olarak kim sorumlu tutulacaktır⁶¹?

İfade etmek gerekmektedir ki araç kullanımı ve genel olarak trafikte uyulması gereken kurallar kara yolları trafiğindeki dikkat ve özen yükümlülüğünün kaynakları olarak nitelendirilmelidir⁶². Nitekim karayolları trafiğinde araç sevk ve idare ederken sürücüye yüklenen dikkat ve özen yükümlülüğü bağlamında alınması gereken tedbirler Karayolları Trafik Kanunu ve ilgili yönetmelik ile belirlenmiştir⁶³. Otonom araçlarda ise kara yolları trafik kurallarından kaynaklananlar yanında sürücünün dikkat ve özen yükümlülüğü otonom sisteme hangi dereceye kadar güvенеbileceği bakımından da ortaya çıkmaktadır. Örneğin sürücüye park desteği sağlayan kademe bir ve kademe iki türündeki bir aracın parkı esnasında sürücünün otomatik park sistemine tamamen güvenmesi ve sistemin çarpma ihtimaline ilişkin bir uyarı vermesi gerekirken bu uyarıyı vermemesi durumuna ilişkin bir yargı kararında Alman mahkemesi, sürücünün taksirli sorumluluğunu kabul etmiştir⁶⁴. Mahkemeye göre araçta bir park yardımı sistemi bulunması sürücünün park etme sırasındaki dikkat ve özen yükümlülüğünü ortadan kaldırmamaktadır⁶⁵. Ancak söz konusu karar sürücünün aracın park yardımına güvenmeyerek kontrolü ele alması ve yine de park esnasında çarpması varsayımında yine sorumluluğu olacağı noktasında eleştirilmektedir⁶⁶. Kanaatimizce otonom aracın sistemine duyulan güvenin kullanıcı ve sürücüler bakımından dikkat ve özen yükümlülüğünün azaltılması ve bu bağlamda taksirli sorumluluğunun sınırlarını daraltması yönünde bir yorumdan kaçınmak gerekmektedir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki otonom araç kullanımı bakımından dikkat ve özen yükümlülüğünün sınırlarının kademe üç ve üstü araçlar bakımından değişiklik gösterebileceği belirtilmelidir. Kanaatimizce kademe üç türündeki otonom araçlarda sürücünün dikkat ve özen yükümlülüğü dört ve beş türündeki araçlara göre daha kapsamlı olacaktır zira yukarıda belirtildiği üzere bu tür araçlarda sürücünün aracın hareketlerini izleme ve herhangi bir uyarıda müdahalede bulunarak aracın sevk ve idaresini devralma yükümlülüğü bulunmaktadır. Kademe dört türündeki araçlar bakımından ise bu bir yükümlülük değil bir imkân olarak

61 Gless/Silverman/Weigend (n 22) 423.

62 İçel (n 48) 145; Özgenç (n 28) 249.

63 Özgenç (n 28) 249.

64 Thommen/ Matjaz (n 3) 287.

65 Ibid 287.

66 Ibid 287.

ortaya çıktığından dikkat ve özen yükümlülüğünün kapsamı sınırlandırılabilir. Ancak belirtelim ki Alman Mahkeme kararına konu olan olayda sisteme tamamen güvenilmesinin taksirli sorumluluğa yol açan dikkat ve özen yükümlülüğünü kaldırmayacağına ilişkin kabul kanaatimizce burada da geçerli olacaktır. Bu bağlamda örneğin hava koşulları nedeniyle uyarı vermesi gerekirken bu uyarıyı vermeyen aracın kontrolünü almayan kademe üç ve dört otonom araç sürücüsü bu nedenle gerçekleşen bir kazada dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık nedeniyle taksirle sorumlu tutulabilmelidir.

Hemen belirtelim ki dikkat ve özen yükümlülüğünün bulunması yanında sorumluluğun gündeme gelmesi için de genel taksir kuralları uyarınca bunun sürücü tarafından öngörülüp öngörülemediğinin de belirlenmesi zorunluluk arz etmektedir. Gerçekten de neticenin öngörülebilir olmadığı durumlarda failden dikkatli ve özenli davranması beklenemez⁶⁷. Dolayısıyla dikkat ve özen yükümlülüğü yanında karar vermeye etkili olan nokta sürücü tarafından aracın donanımının çalışmayabileceğini *öngörüp öngöremeyeceği* ve bu bağlamda bir müdahale gerekip gerekmeyeceği olacaktır⁶⁸. Öngörülebilirlik bakımından kademe üç ve dört türündeki araçlar arasında bir fark bulunmamaktadır. Burada öngörülmesi gereken husus aracın uyarı vermeyi ve kontrolün sürücü tarafından ele alınmasını gerektiren bir durumda uyarı vermemesi ya da bu uyarıyı vermekte gecikmesi durumudur. Bu bağlamda öngörülebilir olup olmadığına ilişkin tespitin gerçekleştirilmesi gereken husus aracın sisteminin arızalı olup olmadığıdır. Örneğin kademe üç türündeki aracını aracın uyarı vermesi gereken her durumda uyarı verdiği ve kontrolü kendisinin devraldığı bir sistemle aracını uzun bir süredir sorunsuz kullanan bir kişi aracın uyarı vermediği ya da uyarı vermeyi geciktirdiği bir durumda araçta bir sorun olduğunu öngörmemiş ve bunun sonucunda bir kişi yaralanmışsa kanaatimizce öngörmesi gereken bir neticeyi öngörmemiş durumdadır. Dolayısıyla taksirli sorumluluğu söz konusu olacaktır. Belirtelim ki bu durumda öngörülebilirlik bakımından savunulabilecek iki ihtimal bulunmaktadır. Bunlardan biri otonom araç sürücüsünün hiçbir koşulda taksirinin mümkün olamayacağı zira otonom aracın uyarı sisteminin hangi durumlarda çalışmayacağı ya da eksik çalışacağına hiçbir zaman öngörülebilir olamayacağıdır. Diğer ihtimal ise otonom araç sürücüsünün prensip olarak her durumda arızaları öngörebilir durumda sayılması zorunluluğudur⁶⁹. Bu

67 Centel/Zafer (n 57) 384.

68 Thommen/ Matjaz (n 3) 287.

69 Gleß/Weigend (n 35) 581.

durumda sisteme dayanılması gerekmektedir. Bu nedenle denilebilir ki sürücü tarafından tamamen aracın teknik donanımına güvenilirse bu durumda sorumludur, aracın tekniğine güvenmez ve kendisi müdahale ederse bu durumda yine sorumludur⁷⁰. Bir başka deyişle ihtimal dahilindeki tüm zararların sürücü tarafından öngörülebilir olduğunu kabul zorunluluğu bulunduğu, zira tipikliğin gerçekleşmesine ilişkin öngörülebilirliğin şartlarının aracın hareketi ile gerçekleşmiş olmasının sürücünün kapsamlı bir taksir sorumluluğuna zarar vermeyeceği söylenmektedir.

Ancak hemen belirtmek gerekmektedir ki öngörülebilirlik her bir somut olay bakımından ayrıca değerlendirilmesi gereken bir husustur. Bu bağlamda sürücülerin trafikte başkalarının kurallara uygun davranacaklarına ilişkin bir güvenleri bulunduğu ve sürücülerin buna dayanarak hareket ettikleri belirtilmektedir. Bu bağlamda otonom araç sürücülerinin de aracın herhangi bir hata olmaksızın gerekli yerlerde kendisini uyararak seyir edeceğine ilişkin bir güvene sahip oldukları söylenebilir. Böylece sürücünün araçtan kaynaklanan bir nedenle aracın sevk ve idaresini almakta gecikme göstermeleri durumunda bu nedenin varlığını öngörüp öngöremeyecekleri her somut olayda ayrıca belirlenmek durumundadır.

Bu çerçevede otonom araçlar bakımından taksirli sorumluluğun belirlenmesinde kara yolları trafiğinde araç sevk ve idare eden diğer sürücülerden farklı olarak dikkat ve özen yükümlülüğünün kaynağı ve öngörülebilirliğin ne olduğu noktasında bir farklılık ortaya çıkmaktadır. Görülmektedir ki dikkat ve özen yükümlülüğüne kaynaklık eden kurallar otonom araç sürücülerini bakımından karayolları trafik kuralları yanında aracın otonom özellikleri bağlamında da şekillenmektedir. Öngörülebilirlik noktasında ise belirtilmesi gereken husus bu sürücülerin aracın hata yapma ihtimali bağlamında bu hatanın teknik bir arızaya dayanması durumlarında bunu öngörüp öngöremeyeceklerinin araştırılmasını gerektirmektedir.

Programcıların taksirli sorumlulukları bakımından göz önünde bulundurulması gereken husus dikkat ve özen yükümlülüğünün kaynağını araç sevk ve idare etmekten değil sadece kendi uzmanlığının gerektirdiği şekilde hareket etmekten kaynaklanmaktadır. Bunun öngörülebilir olup olmadığı noktasında göz önünde bulundurulması gereken mesele geliştirilen programda hata yapma olasılığının hiçbir zaman ortadan kaldırılamayacak olduğudur⁷¹.

70 Thommen/ Matjaz (n 3) 288.

71 Gless/Silverman/Weigend (n 22) 423.

Bu çerçevede tartışılması gereken bir başka husus ise taksirli hareketlerin birleşmesidir. Belirtelim ki TCK m. 22/5 uyarınca birden fazla kişinin taksirle işlediği suçlarda, herkes kendi kusurundan dolayı sorumlu olur. Her failin cezası kusuruna göre ayrı ayrı belirlenir. Örneğin bir otonom aracın sensörünün hatalı çalışmasından dolayı küçük bir çocuğu insan olarak algılamaması ve bu nedenle onu öldürdüğü bir olayda fail olarak kim sorumlu tutulacaktır?⁷²

4. Sonuç

Otonom araç kavramı Türk hukukuna yabancı bir kavramdır. Otonom araçlar bakımından şu anda Türk hukukunda bir düzenleme bulunmamakla birlikte söz konusu türdeki araçların karayolları trafiğinde yerlerini almaları öncesinde Karayolları Trafik Kanununda bir düzenleme getirilmesi gerekmektedir. Kanaatimizce bu düzenleme otonom aracın bir tanımını ve kademelerini kapsar biçimde yapılmalıdır. Bu bağlamda otonom araçların da Karayolları Trafik Kanunu bakımından araç olarak kabul edileceklerini ifade eden açık bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmaktadır. Bunun yanında düzenlemede kademe üç ve kademe dört türündeki araçları kullanan kişilerin Karayolları Trafik Kanunu bakımından sürücü sayılacaklarına açıkça yer verilmesi, kademe beş türündeki araçları kullanan kişilerin ise sürücü hükmünde sayılacağını belirtmek yerinde olacaktır.

Bunlar yanında Türk ceza hukuku sistemi bakımından genelde yapay zeka taşıyan ürünlerin, özelde ise otonom araçların bizzat ceza sorumluluğuna sahip olamayacakları düşünülmektedir. Dolayısıyla söz konusu araçların kullanımı sırasında ortaya çıkan ceza hukuku problemlerinde sürücüler, kullanıcılar veya üreticilerin ceza sorumlulukları gündeme gelmelidir. Belirtilmelidir ki bu araçlarla işlenen kasıtlı suçlar Türk Ceza hukukunun kasta ilişkin genel kurallarının uygulanmasında bir sorun bulunmamaktadır. İşaret edilen bu kişilerin ceza sorumlulukları bakımından özellik arz eden nokta taksirli suçlar bakımından karşımıza çıkmaktadır. Nitekim taksirli suçlar bakımından özellikle göz önünde bulundurulması gereken mesele dikkat ve özen yükümlülüğünün otonom araç sürücüsü, kullanıcısı veya programcı bakımından hangi çerçevede belirlenmesi gerektiğidir. Kanaatimizce otonom araç kullanıcı, sürücü veya programcılarının dikkat ve özen yükümlülüklerinin aracın özellikleri göz önünde bulundurularak azaltılması söz konusu olmamalıdır. Sonuç olarak belirtelim ki söz konusu araçların kullanımına ilişkin olarak ortaya çıkacak

72 Gless/Silverman/Weigend (n 22) 423.

ceza hukuku problemleri ceza hukuku mevzuatında herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek olmaksızın yürürlükteki düzenlemelerle çözülebilir nitelikte görülmektedir⁷³. Ancak bu araçların özelliklerinin geliştirilmesi veya otonom sistemlerin farklı alanlarda da kullanılmaya başlanması durumunda bunun gerekli olabileceğine işaret etmek gerekmektedir.

Kaynakça

- Barringer K L, 'Code Bound and down – A Long Way to Go and a Short Time to Get There: Autonomous Vehicle Legislation Illinois' (2013) 38 Southern Illinois University Law Journal, 127 N, Zafer H, *Türk Ceza Hukukuna Giriş* (Beta 2017).
- Çekin Mesut 'Otonom Araçlar ve Hukuki Sorumluluk ' (2018) TAAD, 283.
- Dokic J, Müller B, Meyer G, European Technology Platform On Smart Systems Integration, *European Roadmap Smart Systems For Automated Driving* (1 April 2015).
<https://www.researchgate.net/publication/321295501_European_Roadmap_Smart_Systems_for_Automated_Driving > accessed 12 July 2018.
- Doume F, Palodichuk S A, 'Criminal Liability Issues Cretated By Autonomous Vehicles' (2012) 52 Santa Clara Law Review 1157.
- Fagnant D J, Kockelman K, 'Preparing a nation for autonomous vehicles: opportunities, barriers and policy recommendations' (2015) 77 Transportation Research Part A 167.
- Fla. Stat 316.003 <http://www.leg.state.fl.us/statutes/index.cfm?App_mode=Display_Statute&URL=0300-0399/0316/0316.html > accessed 17 July 2018.
- Garret O, 10 Million Self-Driving Cars Will Hit The Road By 2020- Here's How To Profit *Forbes* (3 March 2017) <<https://www.forbes.com/sites/oliviergarret/2017/03/03/10-million-self-driving-cars-will-hit-the-road-by-2020-heres-how-to-profit/#8c0d98c7e508>> accessed 17 July 2018.
- Gasser T M, 'Grundlegende und spezielle Rechtsfragen für autonome Fahrzeuge', in Maurer/Gerdes/Lenz/ Winner (eds) *Autonomes Fahren Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte*, (Springer 2015) 564.
- Gemeinsamer Schlussbericht: BAST-Projektgruppe, *Berichte der Bundesanstalt für Straßenwesen* <<http://bast.opus.hbz-nrw.de/volltexte/2012/587/pdf/F83.pdf>> accessed 3 July 2018.
- Gerdes J C, Thornton S M, 'Implementable Ethics for Autonomous Vehicles' in Maurer/Gerdes/Lenz/Winner (eds) *Autonomes Fahren Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte* (Springer 2015) 88.
- Glancy D J, 'Privacy in Autonomous Vehicles' (2012) 52 Santa Clara Law Review, 1171, 1173.
- Gless S, Silverman E, Weigend T, 'If Robots Cause Harm – Who Is to Blame?' (2016) 19 New Criminal Law Review 412.
- Gleß S, Weigend T, 'Intelligente Agenten und das Strafrecht' (2014) 126 ZSTW 561.
- Gurney J K, 'Sue My Car Not Me: Products Liability and Accidents Involving Autonomous Vehicles' (2013) 213 Journal of Technology and Policy, 248.
- Halley G, 'Unmanned Vehicles: Subordination to Criminal Law under Modern Concept of Criminal Liability', (2011/2012) 21(2) Journal of Law, Information and Science 200.
- İçel K, *Taksirli Suçlardan Doğan Subjektif Sorumluluk* (İstanbul Üniversitesi 1967).

73 Bu bağlamda Türk hukukuna ilişkin taksirli sorumluluk hükümlerinde tüzel kişilerin meydana gelen suçlardan adli para cezası ile cezalandırılması gerektiğine ilişkin değişiklik yapılması önerilerine katılmamaktayız. See Servet Yetim 'Sürücüsüz Araçlar ve Getirdiği/Getireceği Hukuki Sorunlar' (2016) 1 Ankara Barosu Dergisi, 125, 160

- Keane S, Japan Works to launch self-driving car system by 2020 *CNET* (4 June 2018) <<https://www.cnet.com/news/japan-works-to-launch-self-driving-car-system-by-2020/>> accessed 17 July 2018.
- Koca M, Üzülmüş İ, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler* (Seçkin 2016) 94.
- Lin P, 'Why Ethics Matters for Autonomous Cars', in Maurer/Gerdes/Lenz/Winner (eds) *Autonomes Fahren Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte* (Springer 2015) 70.
- Maurer M, 'Einleitung', in Maurer Gerdes Lenz Winner (eds), *Autonomes Fahren Technische, rechtliche und gesellschaftliche Aspekte* (Springer 2015) 2.
- Nev. Rev. Stat 482A.010 <<https://www.leg.state.nv.us/NRS/NRS-482A.html>> accessed 17 July 2018.
- Özgenç İ, *Ceza Hukuku Genel Hükümler* (Seçkin 2016).
- Probst T, 'Die Benutzung (teil-) autonomer Motorfahrzeuge im Strassenverkehr aus haftpflichtrechtlicher Sicht I-V' in *Strassenverkehrsrechts-Tagung 21-22 Juni 2016* 1-83.
- Riedo C, Maeder S, 'Die Benutzung automatisierter Motorfahrzeuge aus Strafrechtlicher Sicht', *Strassenverkehrsrechts-Tagungs 21.-22 Juni 2016* (Stämpfli Verlag 2016) 85.
- Sözüer, Dursun, Talas, *Türk Ceza Hukuku Mevzuatı* (Alfa 2017).
- Straßenverkehrsgesetz (StVG) § 1a Kraftfahrzeuge mit hoch- oder vollautomatisierter Fahrfunktion <https://www.gesetze-im-internet.de/stvg/_1a.html> accessed 12 July 2018.
- Surface Vehicle Information Report, *Taxonomy and Definitions for Terms Related to On-Road Motor Vehicle Automated Driving Systems J3016* (2014) <https://www.sae.org/standards/content/j3016_201609/> accessed 19 July 2018.
- Surface Vehicle Recommended Practice, *Taxonomy and Definitions for Terms Related to Driving Automation Systems for On-Road Motor Vehicles J3016* (2018) <https://www.sae.org/standards/content/j3016_201806/> accessed 19 July 2018.
- Swanson A R, 'Somebody Grab the Wheel: State Autonomous Vehicle Legislation and the Road to a National Regime' (2014) *Marquette Law Review*, 1085.
- Thommen M, Matjaz S, 'Die Fahrlässigkeit im Zeitalter autonomer Fahrzeuge' (2017) in Prof. Dr. iur. Daniel Jositsch, Prof. Dr. iur. Christian Schwarzenegger, Prof. Dr. iur. Wolfgang Wohler (eds), *Festschrift für Andreas Donatsch* (Schulthess Verlag 273, 278).
- Walker J, The Self-Driving Car Timeline – Predictions from the Top 11 Global Automakers *Techemergence* (29 May 2019) <<https://www.techemergence.com/self-driving-car-timeline-themselves-top-11-automakers/>> accessed 17 July 2018.
- Yetim S, 'Sürücüsüz Araçlar ve Getirdiği/Getireceği Hukuki Sorunlar' (2016) 1 *Anakara Barosu Dergisi*, 125-184.

The Right to Privacy in the Iranian Criminal Justice System

İran Ceza Hukuku Sisteminde Özel Hayatın Korunması

Mansour RAHMDEL¹

¹Assist. Prof., Tehran Islamic Azad University, Faculty of Law, Central Branch, Tehran, Iran

ABSTRACT

That the individual shall have full protection in person and in property is a core principle of a reasonable life. In some societies this principle is ignored in different ways. At times, government brings some security excuses. "In these societies, the old forms of the right to privacy are seldom known by people, let alone the new forms."

Despite kinds of inattention in these societies, we can see some aspects of the right to privacy, we can see people that pay attention to this right. They respect this right and try to develop its concept. They are trying to get some sanctions for its infringement. So, it has been found necessary from time to time to redefine the exact nature and extent of such protections. Political, social, and economic changes entail the recognition of new rights. So, gradually, the scope of these rights has broadened; and now the right to life has come to mean the right to enjoy life. The right to safety and the right to liberty secure the exercise of extensive civil privileges. The present paper, which uses an analytical method, considers the situation of Iranian criminal justice.

Keywords: Right, privacy, Iran

Date of receipt: 26.08.2018 • **Date of acceptance:** 28.11.2018

Corresponding author: Mansour Rahmdel, E-mail: m_rahmdel@yahoo.com

Citation: Rahmdel M, 'The Right to Privacy in the Iranian Criminal Justice System' (2018) 6(2) Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology, 197.

1. Introduction

Human beings have two dimensions. On the one hand, they are autonomous and on the other, they are regarded as a social animals who part of a society and relate to others. These dimensions are not separable and society must accept autonomy and its requirements.

As a result of man's presence in society, he deserves rights in relation to his physical and psychological integrity. So, the right to privacy for someone who lives alone and without any connections with others, is meaningless.

The right to privacy is regarded as a fundamental right for human beings which should be protected as a human rights which has a deep connection with his personality. 'It is important to distinguish between privacy as a human right and privacy interests as the object of statutory protection. Human rights serve to protect interests which are fundamental to human dignity. They are enshrined in constitutions and in international law and their status is such that states may pass no laws or take any action in breach of their guarantees. The protection provided by ordinary laws is of a lesser order. Ordinary laws prohibit certain types of conduct, such as littering or drunk driving. These laws, however, are not constitutional in nature and have no overriding status.'¹ Human being's autonomous personality requires the right to be left alone, the right to be treated with discretion, the right to live without others' control and inspection and the right to keep one's private life secret. It is worth noting that the concept of the right to privacy has been developed and affected by scientific, social, economic and other factors in the passage of time. Therefore, its concept and realm in a developed and modern society differs from a traditional society. 'Privacy depends on the societal situation as a whole. So do invasions of privacy.'²

In a modern society, in which new technology is used, not only does the police monitor other people's lives via cameras and obtain confidential information about individuals, but ordinary members of the public can do so too, yet they have no right this private information. Hidden cameras and telephones which take photos and films, as well as E-mail filters and other electronic devices are very easily being used

1 Toby Mendel, 'The Right of The Public to Know and Freedom of Entertainment: Information Seen From The Consumer's Angle In Freedom of Expression and The Right to Privacy' *"Freedom of Expression And The Right to Privacy"* Strasbourg Conference Reports 23 September 1999 (1999) 45.

2 Artzt Gunter, *The Right to Respect for Privacy As Affected By Modern Scientific and Technical Devices, Legislative Trends and Conclusions*, (1977) 6.

to infringe on the right to privacy of people. It could thus be said that technology has developed the realm in which the right to privacy is infringed. Based on this context, the provision of new instruments to protect the right to privacy seems important.

The concept and realm of the right to privacy depends on the culture and government that rules the society. ‘There is a fundamental difference between a person’s reasonable expectation of privacy in his or her dealings with the state and ordinary citizens.’³ Therefore, based on the religious or non-religious culture as well as the despotic, totalitarian or democratic political regime that rules the society, the concept and realm of privacy could be widened or restricted. ‘When an authoritarian regime takes power, its first measures are usually to abolish freedom of expression and muzzle the press. Silence and obscurity are necessary for dictators.’⁴

The Iranian government has ratified the Universal Declaration of Human Rights⁵ and the International Covenant on Civil and Political Rights as two of the most important international documents and has enacted some provisions about the right to privacy. Iranian culture and tradition, also, respects the right to privacy as a fundamental right.

Although the Universal Declaration of Human Rights has not referred to some new forms of the right to privacy, which have been created in the course of technological development, but, its general phrases and concepts such as “private life” cited in article 8, include all the new forms of the right to privacy. Article 17 of the Covenant on Civil and Political Rights refers to the right of privacy. According to this article:

‘1. No one shall be subjected to arbitrary or unlawful interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to unlawful attacks on his honour and reputation.

2. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.’ Regarding the accession of Iran to the Covenant, the legislator should pay

3 Mendel (n 1) 45.

4 Matthias Prinz, ‘Remedies Against An Infringement of Privacy: The Effect of Sanctions and Compensation and Their Proportionality’, *“Freedom of Expression And The Right to Privacy” Strasbourg Conference Reports 23 September 1999* (1999) 69.

5 According to section 13 of this declaration: whoever his rights and freedom, as cited in this declaration, is infringed has the right to remedy before a national court in a convenient way, even if the infringement is done by the action of a person who acts as an official. And according to section 8: (1) everybody has the right to expect others to respect his or her private life, family, dwelling and correspondence. (2) In order to respect this right, the public authority cannot intervene, unless the law allows it. It is necessary for national security, public security and public welfare to prevent disorder and crime, to protect the health and morality or to protect others rights and freedom.

attention to it when adopting human rights laws. Of course, the existing rules have also been affected by the Covenant.

So, it could be said that as it has been referred and guaranteed by Universal Islamic Declaration of Human Rights, (known as Cairo declaration)⁶ the Universal Declaration of Human Rights and the European Convention (ECHR).⁷ ‘Privacy is now widely recognized as a fundamental human right. Article 12 of the Universal Declaration of Human Rights also refers to the right of the individual to privacy. Therefore, in this regard, the Universal Declaration of Human Rights and the Cairo Declaration share, but the difference is that the basis of the law in the Cairo Declaration is Islamic law, but the Universal Declaration of Human Rights does not refer to any Sharia. The Iranian legislator takes into account both declarations in the passage of laws, and is naturally more inclined to the Cairo declaration because of the need for the Islamic laws to be.

The first part of the paper, considers the historical background, the owners of the right to privacy and its concept. The second part refers to the forms of the right to privacy and the way through which the Iranian Law protects this right. The problem is whether Iranian Law acknowledges this right, and if so, what forms of protection (criminal or civil) are implied.

2. Part One: General Discussion

The first part refers to the historical background and owners of the right to privacy and its different aspects.

2.1. Historical Background

The right to privacy in Iran in the past centuries was mainly derived from custom and was respected by people in their social relations. Children learn to respect others’ privacy, not to infringe others’ right and property. They are condemned for their wrong behaviour in society and at school. They are taught that they are not allowed

6 Article 18 refers to the right to privacy and provides “a. everyone has the right to live in security for himself, his faith, family, honor and belongings.

b. Everyone has the right to be independent regarding his private affairs in his house, family, wealth and communications. It is not allowed to spy upon him, have an eye on him or offend his reputation. He is to be protected against all arbitrary meddling.

c. Privacy of residences is to be respected in all cases, and they should not be trespassed unlawfully and without the owner’s permission. They should not be pulled down, requisitioned, nor should their dwellers be driven out.”.

7 Eric M Barendt, ‘The Protection of Policy and Personal data and the right to use one’s image and voice: when does the dissemination of information become an interference with a person’s life?’ in *“Freedom of Expression And The Right to Privacy” Strasbourg Conference Reports 23 September 1999* (1999) 57.

to interfere with everything. While a few texts where this right has been explicitly referred to can be found, but there is no legal text in which the legislator refers to it.

However, since European countries ‘have abided by the Human Rights conventions and have signed the European Human Rights Convention, its concept in these countries is much broader than many other countries, including Iran. But, ‘in comparison to the right to reputation, protected by defamation and libel laws, the right to privacy is relatively new. In the Anglo-American legal world, it did not emerge until the end of the nineteenth century, when a famous law review, the Harvard Law Review by Warren and Brandeis, argued that the common law implicitly recognized a right to privacy and that it was now time for the law to explicitly uphold this right in view of the increasing tendency of the press to spread gossip and scandal about prominent political and social figures. Several states in the USA have adopted a Privacy Right either as a result of legislation or by judicial decision, although a parallel development has not yet occurred in England. In Germany the right only clearly emerged from judicial decisions in the 1940s and 1950s; in France the right was put on a statutory basis as recently as 1970, although earlier court decisions had recognized it. Legally speaking, therefore, the right is a child of the mass media age. It reflects the need which most people feel to be let alone by the press and broadcasting media, their desire not to be harassed or observed by journalists and camera-men. At the same time, technical developments have made an invasion of privacy by long-distance cameras, bugging devices, and electronic data banks considerably easier, whether the violation is committed by the media, the police, banks or credit agencies. These developments have not only made more imperative the need to develop privacy rights in their traditional form, but have also influenced the scope of the right.’⁸

In Italy, “the earliest judgments denied the existence of any right to privacy (*riservatezza*) in their legal system and the earliest cases of recognizing the right to privacy began to appear in the 1950s. In the Italian legal system, although there is no explicit provision on the point, it does recognize the existence of a right to privacy (*riservatezza* or *privatizza*).”⁹

In France, the various manifestations of this right can be traced back to different times. For example “the Constitution of 22 August 1795 proclaimed that: ‘Every

8 Ibid 58.

9 Alpa Guido, ‘Protection of Privacy in Italian Law’ in Basils Markesinis (eds), *Protecting Privacy* (Clarendon Press Oxford 1998) 114-115.

citizen's home is an inviolable asylum.' The Constitution of 3 September 1791 and the Constitution of 13 December 1799 had provided similar protections. The statute of 11 May 1868 criminalized the publication of any 'fact relating to private life' and in 1970 the new Article 9 of the Civil Code was incorporated and recognized a 'general right to privacy'. But it was only in 1995 that the Constitutional Council consented to consecrate the 'right to privacy' as a constitutional right or, more accurately, as a 'constitutional principle'.¹⁰ But, in England, contrary to Italy and France, 'legal systems are unusual in that they have hitherto not recognized autonomous rights of action to protect privacy'¹¹ and there is no general rule to protect the right to privacy. According to the Times Newspaper 4 January 2002 the Appeal court provided: 'there is no civil liability for breach of the right to privacy but Lord Sedley stated: The English Law recognizes the right to privacy and protects it in a convenient way. He regards the right to privacy as a qualified right and which is protected by English law.'¹²

The writer tries to set forth a new approach for conceptualizing privacy. In doing so, at first I enumerate the owners of the right, as, its enumeration can help us to determine the threshold of the right.

2.2. The owners of the right to privacy

It seems that, every human being regardless of their nationality, age, gender, religion, civil ability or abnormality and authority have the right to privacy. Even corporations have the right to privacy, because of their presence and activity in society, similar to natural persons. 'The right to privacy should belong in its full extent to any living person, to a certain extent, the protection of this right should also be assured after the death of such person. Legal persons and other organizations and groups should also have such right in so far as, by its nature, it is applicable to them'.¹³

2.2.1. Foreigners

Iran-residing foreigners, as well as Iranians, have the right to privacy in cases where the law recognizes it. According to Article 961 of the Iranian Civil Code,

10 Picard Etienne, 'The Right to Privacy in French Law' in Basils Markesinis (eds), *Protecting Privacy* (Clarendon Press Oxford 1998) 49-50.

11 Barendt (n 7) 57.

12 Spencer Maureen & Spencer Nutcases, *Human Rights*, (Sweet & Maxwell 2002) 115-116.

13 *Report of The Committee of Experts On Human Rights to The Committee of Ministers On The Right to Respect For Privacy*, (Strasbourg, 1973).

foreigners deserve all the rights much the same as Iranian nationals, unless the code has explicitly banned the foreigners from some rights or some rights that belong only to Iranians. The reason is that, everybody as a human being has his own dignity and as the right to privacy is one of the grounds of the human being's dignity, it is respected for all people, irrespective of their nationality.

2.2.2. Dead persons

Regarding Article 956 of the Iranian Civil Code (the capacity to have the rights begins with birth and finishes with death) it might be inferred that the dead person does not enjoy the right to privacy. Here we should note some issues:

(1) Revealing the secrets or facts related to the period of life time

Here we can consider some acts that the dead have done in their life time or the secrets revealed after death. In some cases, some persons have infringed the right to privacy before death and now it is argued that this kind of infringement is regarded as an infringement to the right to privacy of the heirs.

(2) Revealing the secrets and facts related to the period after death

Here we can consider some issues that happen during the funeral ceremony.

With regard to information about the life of a deceased individual revealed after death, there is no legal protection unless this kind of revelation infringes the heir's right to privacy. For example, Item 2 of Article 30 of the Press Code, ratified on 1985/3/19, states that "if published text contains matters like accusation, slander, affront or slang words to the dead person but according to custom insults the heirs, each of them can prosecute the perpetrator."

According to professor Ashouri in Iran, the civil case posed by the heirs, in the case of insult to the dead person's memories should be regarded as a personal case and not a case on behalf of the dead person."¹⁴

2.2.3. Public Figures

"Public figure" covers a very broad range. The achievement of public office, of eminence in the arts, sciences, the theatre, sports, any activity in politics, prominence in society or the slightest notoriety make a person a public figure.¹⁵

14 Mohammad Ashouri, *Criminal procedure* (First Volume Samt Publications 2016) 261.

15 Samuel H Hofstadter, *The Right of Privacy* (Central Book Company 1964) 48.

Undoubtedly, public figures have their own privacy and merely being a public figure does not mean that people are free to look for everything about them. They have privacy for their family secrets. It seems that public figures and especially “the President of a Republic needs a private life and is entitled to have it protected by the law.”¹⁶ But, they do not have the right to privacy like other people. For example, their economic, social and political status is controlled by mass media. The law puts a bound on them to inform the government about their property. It seems that an official figure or any kind of ‘public agent’, when performing his duties, does not exercise, by implication, his or her private activities. For example, according to Article 156 of the Islamic Penal Code, people have the right to self-defence, when the officials abuse their power. In these cases, the audience might breach their physical integrity or might take some photos or film to prove their identity.

In French law, “an official figure or any kind of ‘public agent’ while fulfilling his functions, is not entitled to claim the protection of his privacy, and one may thus take and publish a photo of his image, at least when he is in a public place.”¹⁷

On 19 December 1995, the German Bundesverfassungsgerichtshof decided for the first time in a leading case that the protection of privacy is not limited to the domestic sphere, one’s ‘own four walls’, but a protected private life can also occur in places which are accessible to the public, and that reporting from this sphere without the person’s agreement may therefore be inadmissible. The justification for that was that it makes a difference whether a limited number of people just happen to be at a certain public location and therefore witness certain aspects of private life, or whether these events are fixed in photographs or in writing and then made accessible to millions of people. The protection of the private sphere in public places is very limited in Germany for so-called ‘personen der Zeitgeschichte’ (public figures), who can only forbid photos taken in those public places when they are shown in a situation of particular confidentiality, taking place in ‘secluded surroundings’.¹⁸

2.2.4. Wife and Husband

The right to privacy between wife and husband is especially meaningful. Each of them, because of their independent personality can deter the other from infringement

16 Etienne (n 10) 79

17 Ibid 79.

18 Prinz (n 4) 70.

to the other's privacy. It is a wrong to imagine that the man has an absolute right to interfere with every aspects of his wife's life. As we regard a woman and a man equal, this equality should reveal itself in every field. The wife has her own secrets, her own privacy.

Regarding one of the most important aspects of the relationship between a woman and a man, which is sex, there are different inferences in different societies, which are mainly influenced by the culture of the society. So, it could be said that "The great peculiarity of the privacy cases is their predominant, though not exclusive, focus on sexuality - not "sex" as such, of course, but sexuality in the broad sense of that term: the network of decisions and conduct relating to the conditions under which sex is permissible, the social institutions surrounding sexual relationships, and the procreative consequences of sex. Nothing in the privacy cases says that the doctrine must gravitate around sexuality. Nevertheless, it has."¹⁹ But, in Iranian Law, although it has not been explicitly written in the law, as it is inferred from the whole concepts of the Iranian civil code, the wife, in any case, has to have sexual intercourse with her husband and cannot disobey. But, it seems that the non-desire of the wife to have sexual intercourse (from anus or vagina) should be respected as her privacy. In other word, the wife does not say that she disobeys her husband, but, she says that she cannot have sexual intercourse at the time that the husband wants, so, her opinion must be respected.

In Iranian Law, which is influenced by Islamic Shiite Law, the Legislator does not respect the wife's right to privacy. So in this case, we must leave it to the personal relationship between the wife and the husband to resolve it in a convenient way. But, in other countries' laws, like the United Kingdom, the legislator respects the wife's right to privacy and provides that, not only must the sexual intercourse be done by the consent of the wife, but also the continuance of the intercourse must be by her consent otherwise the act will be an offence.²⁰

2.2.5. Legal Entities

Here, the question is that whether legal entities have the right to privacy.

In reply, it might be argued that the right to privacy has been acknowledged only

19 Jed Rubenfeld, "The Right of Privacy" in [1989] 102 *Harvard Law Report*, (1989) 707-807

20 Andrew Ashworth, *Principles of Criminal Law* (Tony Honore & Joseph Raz eds, Clarendon Press, Oxford 1992) 302.

for human beings and the human being's dignity requires it and since the legal entities are not human, they have no right to privacy.

Iranian Trade Law in Article 588 provides that: The legal entity owns all the rights and bears all the duties that the law has provided for natural persons in exception of rights and duties that naturally the humankind can own such as the rights and duties of being a father or child and so on. On this basis, we can suppose some of the rights to privacy for legal entities.

The point is that a legal entity, for example a trade company, currently needs to compete with other companies in the world of trade, so that without competing, it cannot continue its work and may go bankrupt. So, it expects the employees to keep the secrets and not to reveal them. In Turkey, "Corporation privacy and business secrets are protected under the economy, industry, and trade section of the Turkish Penal Code."²¹

2.3. Concept of the right to privacy

"Traditionally, the right to privacy would refer to people's interest for property and especially the Land."²² In addition to land and property we can refer to the secrets of the family. The reason that the right to privacy in old time had a limited concept is that in old life there was a close relationship between people and as we see, wherever the relationship is closer, the right to privacy is weaker. In other words, the closer the relationship, the weaker the right to privacy. But, nowadays the development of science has expanded the sphere of the right to privacy and has created some new areas for it, so that 'currently, privacy is a sweeping concept, encompassing (among other things) freedom of thought, control over one's body, solitude in one's home, control over information about oneself, freedom from surveillance, protection of one's reputation, and protection from searches and interrogations. Time and again philosophers, legal theorists, and jurists have lamented the great difficulty in reaching a satisfying conception of privacy'.²³

As mentioned before, the right to privacy is interwoven with different issues such as culture, political regime that rules the country and so forth. This renders the concept

21 Büşra Demiral Bakırman, 'The Protection of Trade, Banking, and Customer Secrets in Turkish Criminal Law' (2017) 5(2) *Journal of Penal Law and Criminology* 107, 118.

22 Brain Neil, 'Privacy, A Challenge for the Next Century' in Basils Markesinis, *Protecting Privacy*, (Clarendon Press Oxford 1998) 2.

23 Daniel J Solovet, *Conceptualizing Privacy*, (1992), CLR 90, 1089.

of privacy difficult to define. Lapse of time also influences its definition. So, some cases were included in it in the past and now are excluded and vice versa.

The relation between the culture and the right to privacy is one of the most important issues, and thus should be considered more precisely. In fact it could be said that everything stems from culture. It is the culture that determines the realm of the right to privacy. It is the culture that limits or expands its realm. It is because of the culture that we see different conceptions of the right to privacy. Culture influences everything in the society. The cultural differences in different societies have brought different concepts. Even when we consider the difference of the time and place and their effect on the concept of privacy, in fact it is the developments of the culture that influences the concept, and not the time or the place. In Italian law, the Highest Court recognized the right to privacy in the case of Soraya.²⁴ They identified three different meanings, as follows (starting from the narrowest meaning): (i) domestic privacy (*intimita*), which is linked to the protection of the home, to which the court states that a human being has the ‘right to be let alone’; (ii) the realm of individual and family life, and certain forms of illicit, interpersonal intimacy in relationships, including outside of home and in correspondence; (iii) *riserbo*, or the right to require other people’s discretion about one’s private life, or privacy. Applying the ‘general principles of the legal system’ the Court held that the first definition was too restrictive, the second more ‘reasonable’, and the third too broad and general.

The Court also specifies that a rigid definition of privacy (*riservatezza*) is not appropriate, since it needs ‘flexibility as to its precise content’ in order for it to be adapted ‘to the needs of (different) environments, places and times’.²⁵

In Iranian Law, the right to privacy has not been defined and also the phrase of “the right to privacy” has not been mentioned. So, it seems difficult to define the right to privacy. Since, as mentioned before, the concept of the right to privacy is related with culture, society, economy and especially the ruling political regime in every

24 The case of Soraya is extremely simple. A news weekly devoted specifically to events in the lives of royal families, and constantly circulating among the wider public, had photographs - taken with a telephoto lens-prepared for publication (but had not yet been published). They showed the Princess Soraya behaving affectionately with an actor inside her Roman villa. At that time the Princess, who had formerly been the Czarina of Persia, was living in exile, having been abandoned by her husband because of her inability to conceive children. It was also known that she had been granted an annuity, subject to the condition that she led a chaste and exemplary life. This was what gave rise to Princess’s claim, both for breach of her rights over her visual image and for breach of her right to privacy and for trespassing in her home.

25 Guido, op. Cit. Pp. 121-124.

country and perhaps something is included in this right in one country and is excluded in another one. So, it is relative and its concept differs from one country to another. It could be said that ‘privacy is not a single conception but a loose amalgam of different interests difficult to combine in one formulation’.²⁶

Nevertheless, we can, in general, define the right to privacy as follows: The right to privacy is some aspects of life that are completely personal and relating to the family regarding which the public and third parties are not concerned and its realm is determined by law, custom and the owner of the right usually expects others to respect it. ‘Privacy may be usefully defined as “the claim of individuals”, groups, or institutions to determine for themselves when, how, and to what extent information about them is communicated to others.’²⁷ ‘In the name of privacy are defended diverse concerns as the right to be free from intrusive police searches, from wiretapping, from persistent journalists, and so on; the right to make private decisions, particularly in relation to intimate family concerns (abortion or contraception, for instance); and the right to have some control over the collection, storage, and disclosure of personal information (by government, financial institutions, medical organizations, educational establishments, and others).²⁸ It should be noted that protected private life can also occur in a public place. A public place does not automatically lead to the presumption that the photographed activity is a public activity. Even in a public place (where usually being nude is allowed, like walking on the beach in swim suite) everybody who is nude, or has a lovely relationship with her/his partner has her/his own privacy, and it does not mean that everybody is allowed to take photos or films of the scene. So, it seems that there is an unlimited concept of the private sphere, without any restrictions to certain rooms or spaces. In other words, privacy is not limited to the private places. In next part we will consider some forms and kinds of the right to privacy in Iranian Law.

3. Part Two: Samples of the Right to Privacy

The traditional samples of the right to privacy are the right to privacy to life, respect, dwelling, letters and secrets and in a general word, the right to communications and information. In recent years, publication and distribution of people’s photos without their consent has been regarded as an infringement of their right to privacy.

26 Evan Hendricks, *Your Right to Privacy* (2nd edn South Illinois University Press 1990) p. 119.

27 Colin J Bennet, *Regulating Privacy* (Cornel University Press Ithaca and London 1992). P. 13.

28 Stephen L Wasby, *Civil Liberties*, (Lexington Books 1976) 119.

Regarding these kinds of rights to privacy, the problem is that ‘the standard models of property rights seem unsuitable to achieving information privacy goals.’²⁹ So, new tools are required to preserve and protect these kinds of rights.

We consider the samples of the right to privacy in three sections as follows:

3.1. The right to privacy to property, Dwelling, Physical and Psychological Integrity

3.1.1. The right to privacy to property

One of the material dimension of human’s life is properties which the human being has in his possession. He is endorsed by these properties and by reliance on the properties he can go on in his life expecting a hopeful life. The property, as it is usual, is earned by the man and may be owned as a result of heritage or other legal acts. Property is either tangible or intangible. Everybody likes to keep the secrets of his property. Nobody has a right to get information about others property, how they earn it, how they spend it and how much have they get it. The estimation of the property could have two different dimensions. One of them in fact is the secrecy that relates to the property, as it was explained and the other is the physical aspect of the property that determines others to enter in it without the consent and permission of the owner.

Iranian Constitution in article 22 protects the right to property and also some other statutes like articles 30-39 and 327–328 of the Civil Code and articles 158-177 of the Civil Procedure Law and articles 690-694 of the Penal Code have provided some protections.

3.1.2. The right to privacy to Dwelling

3.1.2.1. Definition of Dwelling

The dwelling, among the properties, is given special importance, because man uses it for his welfare. There is nowhere more private for man. It is therefore regarded as with utmost importance in society and told that there is no place like home. ‘The right to respect for private life is not only the right to remain in one’s home and exclude others, it is also the right to go out of one’s home and meet others.’³⁰

29 Pamela Samuelson, *Privacy as Intellectual Property?*, (2000), SLR 52(5) 1125-1173.

30 Francoise Tulkens, ‘Freedom of expression and information in a democratic society and the right to privacy under the European Convention on Human Rights: a comparative look at Articles 8 and 10 of the Convention in the case-law of the European Court of Human Rights’, in *“Freedom of Expression And The Right to Privacy” Strasbourg Conference Reports 23 September 1999* (1999) 32.

The form and kind of dwelling and its quality is not important, as its form and quality differs from time to time and from one place to another one, but man could regard it as a dwelling. So, if somebody uses his car as a dwelling, it will be respected, “any place in which, man resides and can lay, sleep, eat, study, work and rest in it without any kind of nuisance, will be regarded as dwelling.”³¹

The ownership of the dwelling is irrelevant and the legislator only considers the right to use it, whether the individual has hired it or has been allowed to use it free of charge. So, a tenant has the same right as the owner has. Because, here it is not the property, but the welfare and the right to rest that is respected. So there is no difference between different kinds and forms of a dwelling. Even, it could be said that, if somebody occupies a dwelling and resides there, the owner cannot breach the right of the occupier to his privacy and he has to refer to the judicial authorities to terminate the occupation.

3.1.2.2. The Realm of Dwelling

The question here is whether the dwelling includes both the earth and the space over it? In other words, if somebody enters over the space of the dwelling, can we say that he has infringed the right to privacy? For example, if somebody passes over the dwelling through airplane, parachute can we regard it as an infringement to the right of privacy?

According to the Article 38 of the Iranian Civil Code “the ownership to the land includes all its parts and dimensions whether air space or underground and the owner can have all kinds of possession in the land and air space unless the law provides otherwise.” So, “the owner can restrain others from any possession in the land and its air space.”³²

But, it seems that this Article does not restrain others to use the air space of the dwelling. In other words, in cases that there is conflict between the owner’s right and the third parties’ right, the owner has the priority but in other cases the owner can not deter others from using the air space of the dwelling. For example, if the third party uses the air space of the dwelling to look at the owner’s private life and controls his movements, it could be regarded as an infringement to the right to the privacy.

It could be said that article 38 is not compatible with modern world realities and

31 Abraham Pad, *Private Criminal Law* (Volume first Tehran University publishing 1973) 291.

32 Naser Katouzian, *Iranian Civil Code in the current law Order* (Tehran Dadgostar Publishing 1998) 51.

had been written according to thoughts that refer to old times. In other words, since the earth is spherical, we cannot draw an unlimited depth and air space for it. Because, if an owner wants to have possession of unlimited in the depth, this may finally lead him to others' land and if we imagine possession of unlimited air space, this may, in practice, lead him to others air space which will be in conflict with others rights.

In English Law, "in 1815 Lord Ellenborough expressed his opinion in *Pickering v Rudd* that it would not be a trespass to pass over a man's land in a balloon. The matter was examined more recently by Judge Griffiths J in *Bernstein v SKY News Ltd*. In that case the owner of a country house in Kent was offered a photograph of his house which had been taken from an airplane flying over the property. The owner objected and brought an action against the defendants who carried on the business of taking aerial photographs of properties of all types and then offering them for sale to the owners. It was alleged that the defendants had wrongfully entered the owner's air space to take a photograph of his house and were thus guilty of trespassing and an actionable invasion of his right to privacy. But the judge dismissed the action and said that he could find no support for the view that the owner's rights in the air space above his property extended to an unlimited right."³³

3.1.2.3. The Significance of the Dwelling

In Iran the dwelling is respected mostly according to custom, but, in addition the law has also provided some provisions in the Constitution and statutes to protect it, as follows:

(1) Article 22 of the Constitution has explicitly referred to the protection of dwelling and has separated the dwelling from other properties. The reason is that, maybe the user of the dwelling as a person who has the right to the privacy, does not own the dwelling and maybe has hired it or has even illegally possessed it. But, the Law respects and protects it and the plaintiff can refer to the Justice.

(2) According to Article 580 of the Islamic Penal Code official entrance to a dwelling without the user's consent is considered a crime with 1-3 years imprisonment and if the trespassing occurred at night the maximum punishment will be provided. Article 694 of this Penal Code punishes the entrance of non-official to a dwelling with threat and violence from 6 months to 3 years imprisonment.

33 Neil (n 22) 5.

(3) In articles 139-145 of the code of criminal procedure there are some protective rules regarding dwelling.

3.1.2.4. The forms of breaching the right to privacy of the dwelling

3.1.2.4.1. Controlling by Camera

The mentioned provisions about the right to privacy of the dwelling in Iranian law do not include all forms of breaching the right to privacy *inter alia* controlling the house by long-distance cameras, especially at night.

Regarding phrases like “public order, welfare” in Article 618 of the Islamic Penal Code is inferred that the nuisance should be much wider to be called that the public order has been breached. We therefore cannot regard as a crime the act of annoying a neighbour in a building who plays his cassette-player loud in a building or does unusual movements in his home but annoys the neighbours.

3.1.2.4.2. Looking

Sometimes infringement of the right to privacy is done by homes and the movements of the people who live in it. Watching homes by using a long-distance camera is one of the most common ways of infringement of the right to privacy at home. This kind of infringement is usually done by those who are interested in watching.

Iranian Law has not criminalized watching people’s houses. But, in one case the court tried to punish a person (according to Article 638 of the Islamic penal code)³⁴ who had looked at somebody’s house through a trapdoor while the owner of the house was having sexual intercourse (private life covers the right to lead one’s life, including one’s sexual life, without any external interference) (Turkens, p. 30) with his wife at night. But, in fact, this article does not include such acts.

The court’s action indicates that there is a gap between the law and society. Society expects the legislator to protect these forms of privacy, and the judge as a reasonable member of society who has an understanding of this problem tries to fill the gap with a broad interpretation of the law, something that is forbidden in criminal law, as the interpretation of a criminal code should not be broad. According to a verdict issued from General Criminal Court, branch 5 in Waramin: One night while the woman and

34 According to this section whoever commits an Islamic illegitimate act in the public places will be punished by imprisonment from 10 to 60 days or till 74 lashes.

her husband were having sex, the accused had watched their sexual intercourse through a trapdoor and had committed an act forbidden in Islam,³⁵ so he was convicted according to article 638.³⁶

3.1.2.4.3. The Right to privacy to Cars

The right to privacy regarding cars could be considered from two points of view. One of them is vehicle monitoring. ‘Automobiles are a separate potential target of blanket surveillance. So-called “intelligent transportations systems” (ITS) are being introduced in many urban areas to manage traffic flow, prevent speeding, and in some cases implement road pricing or centralized traffic control. Ultimately, ITS promises continuous, real-time information as to the location of all moving vehicles. Less complex systems already create travel records that can be stored and accessed later. Some countries have also considered putting barcodes on license plates to ease vehicle identification. While it is possible to design ITS in a manner that preserves the traveller’s anonymity, this has not been the norm.’³⁷

Regarding the monitoring of vehicles, that is done to control the speed of the cars on the roads, the rule is that the police informs the drivers of the surveillance of the cars by camera. The justification which could be presented is that to preserve the health of the passengers, the police has to monitor the speed of the cars. In fact, the police by informing the drivers of the installation of the camera want to say that everybody who drives on the Highway accepts to be monitored and his privacy is not infringed.

The other point refers to the searching of cars, which apparently strongly infringes the right to privacy. In Iranian Law, according to Article 55 of the Criminal Procedure Act, in order to inspect the cars in non-obvious offences the law enforcement officers need the order of a judge. But, in practice they do that without getting an order.

35 Forbidden act is any act that is prohibited by the Shari’a. For example, the Sharia has forbidden the search of others in the home. According to verse number 12 of Sura Hojarat “ spy not, **neither backbite one another**”.

36 According to Article 638: whoever publicly commits an action that is forbidden in Islam, in addition to the punishment of the action (for example he commits a sexual intercourse publicly), he will be convicted to the imprisonment from 10 to 60 days or flogging from 1 to 74 lashes, and in the case the action *per se* is not a crime (for example a man has a sexual intercourse with his wife or kisse his sister) but is regarded an indecent action, the perpetrator will be punished from 10 to 60 days imprisonment or from 1 to 74 lashes.

37 A. Michael Froomkin, *The Death of Privacy?* (2000), SLR 52(5).

¹²Freedom of expression and the right to privacy, Strasbourg Conference 23 September 1999, Conference Reports, pp. 1461-1543.

3.1.2.4.4. The Right to Privacy to Physical and Psychological Integrity

3.1.2.4.4.1. The Right to Privacy to Physical Integrity

The secrets of the body are for the most part medical secrets. For example, when somebody has a disease and would not like others to know, especially, -when society may judge opinion, it would be considered as secrecy. In Iran it is a common belief that whoever has Aids has had illegal sexual intercourse. The following aspects of the body can be regarded as objects of the right to privacy.

(1) Physical Inspection

One of the objects of the right to privacy is the human body. Regarding the examination of the body (especially in the case of sexual crimes) Article 136 of the Criminal Procedure Act provides “for examining the corpse, wounds and effects and signs of the beating and corporal or psychological damages and other examinations and medical tests, the judge asks the coroner and if he cannot attend or there is no coroner in access, the Judge would ask other doctors to perform the examination. If the coroner is not specialist, a specialist would be called.”

But, about corporal inspection no provisions exist in the Criminal Procedure Act and it is very common that Police officers inspect suspected people without any hesitation in the street. Nearly in some important official offices such as the Judiciary, Police stations and Military Offices entering people are inspected.

Physical integrity also includes a person’s appearance like his or her clothes and identity. In the following part we will consider these.

(2) The right to privacy to Clothes

There is no doubt that a person has the right to choose his or her favourite clothes including its size, colour and quality which are chosen it in accordance with the common custom and the social class to which that person belongs.

Iranian Legislator, whether before or after the Islamic Revolution in 1979, has intervened in the quality and quantity of clothing. The first intervention refers to the Act titled “The Unification of Iranian Dressing” ratified on 1928/12/27. According to this Act “all Iranian males who do not have special clothes, have to wear some kind of unified dressing and all employees have to wear specific clothes in accordance with their job during work time (for example the judges and lawyers had special clothing) and in their free time they have to wear public unified

clothing. Whoever breaches this Act will be punished with imprisonment from 1 to 11 days.”

After the 1979 revolution, the Islamic Legislator abolished this Act but deterred people from wearing certain clothes that are un-Islamic or which may offend public sentiment. According to the Article 4 of the Act ratified on 1986/3/18 “those people who wear certain clothes which are anti-Islam or their make-up outrages public feelings or encourages sexual crimes should be arrested and tried and punished”

(3) The right to privacy to identity

Identity includes the name and family name, identity card number, address, and phone number. In Iranian Law there is no provision to protect people against the infringements that are applied to their identity but the culture respects it. Regarding phone numbers, it should be noted if the owner of the phone has not prevented the communication office from publishing his phone number they cannot protest the publication of their phone number. When the communication office publishes phone numbers in a book named yellow pages it is no longer private, otherwise it is regarded as part of the right to privacy. ‘The protection of privacy by legislation or by the courts has always been a reaction to technical and social development. For example, the right to the protection of one’s own image has been a reaction to developments in camera engineering, which makes it easy to take pictures of people. The introduction of data protection rules has been a reaction to the processing of personal data by means of computers.’³⁸

Sometimes it is good for people that their identity characteristics to be published in the media. For example, political candidates in an election are satisfied to have their identification, photos and ideas published in the media, since it is the best way for them to advertise and is moreover a requirement for the election. ‘In this series of events we can see political evolution at work.’³⁹

Another aspect of the right to privacy could refer to the identity regarding Genome. “The concept that “DNA has the power to identify the guilty and exonerate the innocent” is widely accepted.”⁴⁰

38 Prinz (n 4) 67.

39 Morris L. Ernst and Alan U Schwartz, *Privacy*, (The Macmillan Company 1962), New York, p. 125.

40 Rahime Erbaş, ‘The Tension between Genome Privacy and Criminal Justice in the Wake of DNA Databases’ (2017) 5(2) *Journal of Penal Law and Criminology* 163, 178.

(4) The right to privacy to opinions

Iranian Constitution in Article 23 provides:

The investigation of individuals' beliefs is forbidden, and no one may be molested or taken to task simply for holding a certain belief. But in practice, sometimes and in some cases, some governmental entities investigate about the right to privacy in the field of religion. So, it seems that in some cases there is a contradiction between the law and the practice and in fact the right to privacy in the field of beliefs is infringed. The other field of these kinds of rights could be the political one and one of the prominent facets of this field could be an investigation of people's opinion in elections, to detect who they have voted for. In fact it should be said that in Iran very seldom has it been heard that people have been inquired about their opinion to a certain candidate at the time of voting, because the election law has forbidden it and regards it a crime to inquire about the voting and has referred to the secrecy of the vote.

3.1.2.4.5. The right to privacy to psychological integrity

The right to privacy to Psychological integrity includes secrets, thoughts and respect which are examined as follows:

3.1.2.4.5.1. The right to privacy to secrets

Article 648 of the Islamic Penal Code provides "Doctors, Surgeons, Midwives, Drug sellers and all persons who have a job which makes them aware of people's secrets, upon revealing the secret, will be sentenced to 91 days to 1 year imprisonment and the payment of a fine between 1500000 to 6000000 Iranian Rials (roughly equivalent to US\$17-60).

So, as it is inferred from this article, revealing the secrets by those who have got them not because of their job is not an offence. Also, article 698 of the Penal Code, only punishes publishing lies about people. So, if somebody publishes secrets about another person and the published matters are not lies, then the author will not be punished.

3.1.2.4.5.2. The right to privacy to thoughts

Modern law acknowledges man's right to his/her thoughts and regards it as a form of ownership. In Iranian Law some Acts like the Act of registering the Signs and Inventions ratified on 1931/6/21 and the Act of protecting the Compilers, Authors

and Artists ratified on 1961/12/31 and the Act of translation and multiplication of books and magazines and Sounds ratified on 1973/12/25 have provided some provisions to protect man's thoughts. These Acts criminalize piracy.

Regarding thoughts, according to article 23 of the constitution, Inquisition of the beliefs is forbidden and nobody could be interrogated for having a belief.

3.2. The right to privacy to communications

Man's right to privacy has created some new areas including the right to his/her writings and letters and phone communications.

(1) Letters and writings

Writings may have different forms such as letters to others or some scientific matters. Regarding letters both Constitution (article 25) and Statutes (article 582 of the Islamic Penal Code) have protected the right to the privacy.

Article 582 as a criminal sanction for article 25 of the Constitution provides that "any official employee who opens, restrains, destroys, inspects, records or bugs or reveals people's letters, communications including telephone and telegraph illegally or without consent of the owners will be sentenced to 1 to 3 years imprisonment or 6000000 to 18000000 Rials fine (60 to 180 USA Dollars). But this article does not protect the right to privacy in the case the perpetrator is not an official employee.

(2) Phone communications

According to the Notice of the article 150 of the Criminal Procedure Act bugging the phone communications is forbidden except in the cases of country-security crimes or to detect serious crimes which requires the permission of the head of judiciary of the related province. Regarding the high grade authorities mentioned in article 307 it is necessary to get the permission of the head of the judiciary.

4. Conclusion

In conclusion, it could be stated that although the importance of privacy is deeply ingrained in our cultural heritage, the right of privacy is not explicitly mentioned in the Constitution and statutes and only they have referred to a few cases of this right.

Also, it could be said that in a few cases that have been mentioned the legislator has not protected all dimensions of the right. For example, in articles 648, 694,698 and 582 of the Islamic Penal Code the legislator has only considered some aspects

of the right. In article 648 only revealing the secrets by people who become aware of the secret because of their jobs have been criminalized. In article 694 only entrance with threat and violence has been regarded a crime. In article 698 only publishing the lie is a crime but publishing secrets as long as they are true, is not criminal. Article 582 only refers to the officials and not the non-officials and a more important problem is that the legislator has not provided criminal sanctions for breaching the right to privacy and even in most cases has not provided a Civil sanction. In fact, Iranian Law does not affirm the ‘right’ of the people to be secure in their persons, houses, papers and effects against unreasonable searches and seizures. People expect the State to guarantee their privacy. Therefore, although respecting privacy is mainly a cultural concept, when people consider that there is no official support, they may not respect it as better as when there is an official support. As we see, ‘although privacy is often referred to as a human right, conflicts with freedom of expression are far more common in the context of privacy as the subject of statutory protection. This is because as a human right, privacy relates primarily to State, not private, actions. The obligations human rights guarantee impose on States to protect individuals against possible invasions of their privacy by other individuals are very limited’.⁴¹

Bibliography

- Ashouri M, *Criminal procedure* (First Volume Samt Publications 2016).
- Ashworth A, *Principles of Criminal Law* (Tony Honore & Joseph Raz eds, Clarendon Press, Oxford 1992) 302.
- Bennet C J, *Regulating Privacy* (Cornel University Press 1992).
- Bakırman Demiral B, ‘The Protection of Trade, Banking, and Customer Secrets in Turkish Criminal Law’ (2017) 5(2) *Journal of Penal Law and Criminology*.
- Erbaş R, ‘The Tension between Genome Privacy and Criminal Justice in the Wake of DNA Databases’ (2017) 5(2) *Journal of Penal Law and Criminology* .
- Ernst M L, Schwartz A U, *Privacy* (The Macmillan Company 1962).
- Ettienne P, ‘The Right to Privacy in French Law’ in Basils Markesinis (eds), (Clarendon Press Oxford 1998).
- Evan H, *Your Right to Privacy* (2nd edn, South Illinois University Press 1999).
- Froomkin A M, ‘The Death of Privacy?’ (2000) 52 *SLR*.
- “Freedom of Expression And The Right to Privacy” Strasbourg Conference Reports 23 September 1999 (1999).
- Guido A, ‘Protection of Privacy in Italian Law’ in Basils (edn) *Protecting Privacy*, (Oxford University Press, 1999).
- Hofstadter S H, *The Right of Privacy* (Central Book Company 1964).
- Katouzian N, *Iranian Civil Code in the current law Order* (Dadgostar Publishing 1998).
- Maureen S & Nutcases S, *Human Rights* (Sweet & Maxwell 2002).

41 Mendel (n 1) 53.

- Neil B, Privacy A, 'Challenge for the Next Century' in Basils Markesinis (eds), *Protecting Privacy* (Clarendon Press 1998).
- Samuelson P, 'Privacy as Intellectual Property?' (2000) 52, SLR.
- Pad A, Private Criminal Law, (First Volume, Tehran University Publishing 1973).
- Council of Europe 1973 Report of the committee of experts on human rights to the committee of ministers on the right to respect for privacy, Strasbourg.
- Rubinfeld J, 'The Right of Privacy' (1989) 102 HLR 707,807.
- Tulkens F, 'Freedom of expression and information in a democratic society and the right to privacy under the European Convention on Human Rights: a comparative look at Articles 8 and 10 of the Convention in the case-law of the European Court of Human Rights, in Freedom of expression and the right to privacy' (Strasbourg Conference 23 September 1999).
- Wasby S L. Introduction: Civil Liberties and policy making. (1976) In S. L. Wasby (Ed.), *Civil Liberties* (pp. ix-xiv). London: Southern Illinois University Press.

Reexamining the Age-Misconduct Curve: Interaction Effects of Sex and Race/Ethnicity*

Yaş-Kural İhlali Eğrisini Yeniden Keşfetmek: Cinsiyet ve Irk/Etnik Köken Etkileşim Etkileri

Colby L. VALENTINE¹

¹Assist. Prof., Dominican College, Division of Social Sciences, Orangeburg, New York - USA

ABSTRACT

Numerous studies have focused on age as one of the most robust correlates of prison misconduct, with younger inmates more likely to commit disciplinary infractions compared to their older counterparts. However, less empirical attention has been paid to the conditioning effects of additional demographic variables such as sex or race/ethnicity on the age-misconduct relationship. The current study, thus, further extends prior research on age and prison misconduct by examining potential interaction effects between age and sex (i.e., male and female), and separately, between age and race/ethnicity (i.e., non-Hispanic white, non-Hispanic black, and Hispanic). Negative binomial regression models are used to examine 137,552 inmates admitted to state prison in Florida from 1995-2000. Analyses indicate that overall, there are no substantial differences between males and females or between racial/ethnic categories when examining the relationship between age and prison misconduct. However, the youngest offenders warrant some attention for their visible differences in levels of misconduct for both males and females and for Hispanic, black, and white inmates. Research and policy implications are discussed regarding the potential variation in the age-misconduct curve, especially for younger inmates.

Keywords: Prison misconduct, race/ethnicity, sex

*The following manuscript is based on the doctoral dissertation: Valentine, Colby Lynne 'Unraveling the age, prison misconduct, and recidivism relationship' (2012) Retrieved from Electronic theses, treatises and dissertations. Paper 5243.

Date of receipt: 15.08.2018 • **Date of acceptance:** 28.11.2018

Corresponding author: Colby L. Valentine, E-mail: colby.valentine@dc.edu

Citation: Valentine CL, 'Reexamining the Age-Misconduct Curve: Interaction Effects of Sex and Race/Ethnicity' (2018) 6(2) Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology, 221.

1. Introduction

Several studies have examined the various individual characteristics that may be associated with prison misconduct. For instance, scholars have found a negative relationship between age and misconduct in studies of both male and female inmates (Camp, Gaes, Langan, & Saylor, 2003; Craddock, 1996; DeLisi, 2003; Gover, Pérez, & Jennings, 2008; Jiang & Winfree, 2006; Steiner, Butler, & Ellison, 2014; Valentine, Mears, & Bales, 2015). Further, an inmate's race or ethnicity has also been associated with various types of misconduct (Berg & DeLisi, 2006; DeLisi, 2003; DeLisi, Trulson, Marquart, Drury, & Kosloski, 2011; Gover et al., 2008; Harer & Steffensmeier, 1996; Steiner & Wooldredge, 2009a). However, much less empirical attention has been paid to the conditioning effects of either sex or, separately race/ethnicity, on the age-misconduct relationship. If such variation does exist, then this information may provide insight into future correctional policies, such as intake assessments or security placement, for controlling prison order among specific types of inmates.

The current study advances the scholarship on the effect of sex on prison misconduct and also the effect of race on prison misconduct in several ways. First, little research exists that examines the joint effect of both age and sex and also age and race/ethnicity on misconduct. Therefore, the current study examines if age-misconduct curves differ according to either sex or race/ethnicity. Second, the Florida Department of Corrections is the third largest state correctional system in the United States and allows for the investigation of a large admissions cohort to systematically examine granular age dummy variables to predict the precise age-misconduct curves for both males and females and also for Hispanic, non-Hispanic Black, and non-Hispanic white inmates. Third, this data also provides the opportunity to examine a variety of misconduct types including: general, violent, property, drug, and disorderly.

2. Literature Review

2.1. Age, Sex, and Prison Misconduct

Numerous studies have examined sex differences in factors, such as age, contributing to prison misconduct (Berg & DeLisi, 2006; Camp et al., 2003; Craddock 1996; Gover, Pérez, & Jennings, 2008; Jiang & Winfree, 2006; McClellan, 1994); however, most studies focus on male only samples (Cunningham & Sorensen, 2007; DeLisi et al., 2011; Harer & Steffensmeier, 1996; Kuanliang, Sorensen, & Cunningham, 2008; McReynolds & Wasserman, 2008; McShane & Williams, 1989;

Morris et al., 2010; Steiner & Wooldredge, 2008; Tasca, Griffin, & Rodriguez, 2010) and a small number examine female only samples (Blackburn & Trulson, 2010; Houser, Belenko, & Brennan, 2012; Pollock, Mullings, & Crouch, 2006; Steiner & Wooldredge, 2009b). Much less empirical attention has been paid to the sex differences in prison misconduct and especially the conditioning effect sex may have on the age-misconduct relationship.

The limited research that has examined sex differences confirms that differences do exist; however, the findings are mixed. Prior work has attempted to model sex differences in two ways: 1) analyze the effect of sex in one model, or 2) analyze separate models for males and females. Of the studies that controlled for sex, some found male inmates more likely to be involved with various types of prison misconduct (Kuanliang & Sorenson, 2008; Sorenson & Cunningham, 2010), one found being female increased the probability of severe misconduct violations (Cao, Zhao, & Dine, 1997), and others found no statistically significant sex differences for major or violent prison misconduct (DeLisi, 2003; DeLisi & Munoz, 2003).

A limited number of studies have attempted to examine sex differences in factors that influence prison misconduct by examining separate regression models for both males and females (Berg & DeLisi, 2006; Craddock, 1996; Gover et al., 2008). For example, Gover et al. (2008) examined the effect of importation and deportation measures on institutional misconduct for both males and females. Specifically focusing on age, they found in the female model, being older was significantly related to fewer infractions. However, there was no statistically significant relationship between age and misconduct for males. Berg and DeLisi (2006) also analyzed separate regression models for males and females to examine the effects of various correlates of prison misconduct. The results found that age was not significantly related to prison violence for males or females in either model.

These studies have made noteworthy steps toward expanding the prison misconduct literature by focusing on the independent effects of age, and other covariates, on prison misconduct for both males and females; however, neither study attempted to measure the interactive or nonadditive effects of age and sex. For that reason, there still remains much unknown about the conditioning effect of sex on the age-misconduct relationship.

Whatever drives the differences in misconduct among males and females, they may be more noticeable among late adolescent and young adult inmates for several

reasons. First, the juvenile justice literature suggests that young inmates, especially males, express concern to be accepted by others and thus engage in higher levels of misconduct to prove their toughness and masculinity (Bishop & Frazier, 2000). In addition, the process in which inmates cope with the deprivations of prison may differ according to sex. For example, males feel a greater amount of powerlessness and lack certain types of social support while incarcerated which may lead to a more difficult adjustment resulting in a higher rate of misconduct infractions compared to females (Jiang & Winfree, 2006; Zingraff, 1980). Further, some scholars argue that low self-control may be related to misconduct among male inmates (Gover, Pérez, & Jennings, 2008; Hochstetler & DeLisi, 2005). Thus, one would expect younger, male inmates to engage in more misconduct compared to younger, female inmates.

Notwithstanding the aforementioned research, Valentine and colleagues (2015) illustrated a curvilinear relationship between age and prison misconduct as well as predicted a negative relationship between male inmates and general, violent, property, and disorderly misconduct. Conversely, being male was positively related to drug misconduct. Thus, the current study extends this research, as well as others, by examining if the established nonlinear relationship between age and prison misconduct varies by sex, especially during the younger age categories.

2.2. Age, Race/Ethnicity, and Prison Misconduct

Expanding on the prison misconduct literature, several studies have examined racial and ethnic differences in prison misconduct studies (e.g., Berg & DeLisi, 2006; DeLisi, 2003; DeLisi et al., 2011; Gover et al., 2008; Harer & Steffensmeier, 1996; Huebner, 2003; Steiner & Wooldredge, 2009a; Tasca et al., 2010); however, few studies examine the joint effects of age and race on prison misconduct. Prior research has found differences that exist between whites and blacks (Harer & Steffensmeier, 1996), between whites and nonwhites (Cao et al., 1997; DeLisi, 2003; DeLisi & Munoz, 2003), and specifically between whites, blacks, and Latinos (Berg & DeLisi, 2006; Steiner & Wooldredge, 2009a) for predicting prison misconduct.

Race/ethnicity differences exist especially when predicting different types of misconduct. For example, prior research has documented that black inmates are significantly more violent in prison as compared to white inmates (Harer & Steffensmeier, 1996; Kuanliang & Sorensen, 2008; Steiner & Wooldredge, 2009a). Further, Hispanic male inmates are more likely to engage in prison assaults or

violence (Berg & DeLisis, 2006; Steiner & Wooldredge, 2009a). Prior research has also found that black and Hispanic inmates are less likely than white inmates to engage in alcohol and/or drug misconduct (Harer & Steffensmeier 1996; Kuanliang & Sorensen, 2008; Steiner & Wooldredge, 2009a).

Only one study has examined the potential conditioning effect of race/ethnicity on the relationship between age and prison misconduct. Innes (1997) explored the interaction effects of age, race, and prison misconduct among federal prisoners using a Tobit analysis. A significant interaction effect was found between age and non-Hispanic blacks inmates; thus indicating that non-Hispanic black inmates do not decline uniformly with age. However, since age is measured as a continuous variable, the findings are unable to specify the precise age-misconduct curve for non-Hispanic black inmates. Additional research is warranted to clarify the interaction effect of race/ethnicity on the nonlinear relationship between age and prison misconduct, and further, to see if these results are replicated within a state prisoner sample.

Examining the potential conditioning effect of race/ethnicity on the age-misconduct relationship may further shed light on an inmate's adaptation to prison. According to prior research, the age-misconduct relationship may be more pronounced for black or Latino prisoners if certain subcultural value systems, which condone, call for, and/or require violence, are imported into prison (Harer & Steffensmeier, 1996; Irwin & Cressey, 1962; Steiner & Wooldredge, 2009a). For example, Anderson's (1999) work on the *Code of the Street* suggests that younger, black offenders may be likely to respond to provocation with violence and to view violence as a necessary way of establishing one's credibility. Prisons are settings in which such a code arguably assumes greater importance. Accordingly, it can be anticipated that younger, black inmates may be more likely to enter prison with such a code, which then may result in more provocation and violence.

Juxtaposed against the above importation argument, an opposing deprivation argument may better explain the conditioning effects of race/ethnicity. Arguments exist which suggest the idea that prison misconduct may instead reflect a potential source of racism within the criminal justice system (Marquart, 1986; Poole & Regoli, 1980). For example, higher levels of misconduct among black inmates may reflect racial discrimination from correctional officers. Differential treatment from officers, for example, may provoke feelings of resentment and hostility among black inmates that ultimately leads to more disciplinary infractions. Further research suggests that

correctional officers often have a hostile relationship with younger inmates, and that young offenders, in turn, express hostility toward staff (Bishop & Frazier, 2000; Scott & Steinberg, 2008). Against this backdrop, it can be anticipated that the potential for racial discrimination to exist within prisons combined with differential treatment toward young offenders by correctional officers may lead to young, black inmates acting out and engaging in higher levels of misconduct. The current study proposes to extend prior research by examining if racial and ethnic differences condition the age-misconduct relationship, especially for younger inmates.

3. The Current Study

The current study examines the potential interaction effects between age and sex, and separately, between age and race/ethnicity (i.e., white, non-Hispanic black, and Hispanic). In particular, the following research questions are examined:

1. To what extent does the age-misconduct relationship vary by sex?
2. To what extent does the age-misconduct relationship vary by race/ethnicity?

3.1. Data

The data in the current study includes all inmates admitted to the Florida Department of Corrections (FDOC) from 1995 to 2000 ($N=137,552$). The data allows for the systematic investigation of year specific age-dummy variables to examine the precise effect of age on misconduct (age 18, age 19, age 20, etc.). In addition, the large and extensive dataset provides a wealth of information including inmate demographics, prior criminal histories, as well as conduct while in prison (including various types of misconduct).

3.2. Variables

The dependent variables in the current study were based on official disciplinary infraction records and include several types of prison misconduct. Infractions were coded into five categories of prison misconduct based on level of seriousness: all types or general, violent (e.g., assault, threats), property (e.g., theft, vandalism, non-drug contraband), drug (e.g., possession, manufacturing, trafficking), and disorderly (e.g., disobeying orders, unauthorized activity). For each type of misconduct, a count of the number of disciplinary infractions for each inmate was used in the analyses.

The main independent variables include age, sex, and race/ethnicity. Age at admission ranged from 13 to 88. Age specific dummy variables (e.g., 16 or younger,

17, 18, 19, 20, etc.) were constructed to examine the precise functional form of the age-misconduct relationship. Next, the current study examines white, non-Hispanic black and Hispanic inmates and dichotomous measures (0 = no, 1 = yes) were created for non-Hispanic black (52.18%) and Hispanic (9.05%) inmates. The omitted group was white inmates (38.77%). Sex is also a dichotomous measure (1 = male and 0 = female) with the majority of inmates (91.64%) being male.

The remaining covariates in the analyses include in-prison and criminal background measures. Two in-prison measures are also included in the analyses given that certain circumstances in prison may influence an inmate's conduct. The number of transfers an inmate had while incarcerated was included in the model. The number of transfers ranged from 0 to 93 and the average number of transfers was seven. In addition, a control for the total time-served (in months) in prison was also included in the analysis. The average number of months served in prison was approximately 25 months.

Four criminal history background measures were also included in the analysis. The first is the most serious offense for which inmates were serving time and was categorized as violent or sex, property, drug, or other. For each offense, four dummy variables (0 = no; 1 = yes) were created and included in the analysis. The second is the number of prior Florida prison sentences. The third is the number of prior Florida supervision violations. The final criminal history measure is the number prior convictions for crimes by type (i.e., violent, property, drug, and other).

3.3. Analytic Strategy

The current analysis uses negative binomial regression to examine if the relationship between age and prison misconduct varies by sex, and also, if the relationship between age and prison misconduct varies by race/ethnicity (i.e., non-Hispanic white, non-Hispanic black, and Hispanic). The current study also employs multiple interaction techniques to unravel the relationship between age, sex, and prison misconduct and further age, race/ethnicity, and prison misconduct. The first set of analyses explores if the relationship between age and prison misconduct varies by sex. Two methods are used to examine possible interaction effects: (1) the split-sample method, and (2) using multiplicative interaction terms. The split-sample technique divides the sample into subsamples based on sex (i.e., male and female). Next, full negative binomial regression models for each sample will be examined and

coefficients for each age dummy variable will be obtained. In order to determine whether differences in the negative binomial regression age coefficients were statistically significant, a Z-statistic was calculated using the following formula:

$$Z = \frac{b_1 - b_2}{\sqrt{SEb_1^2 + SEb_2^2}}$$

Scholars have claimed that the above Z test is the most appropriate when interested in testing for the equality of regression coefficients (Brame, Paternoster, Mazerolle, & Piquero, 1998; Paternoster, Brame, Mazerolle, & Piquero, 1998).¹

The next method for examining potential interactions effect of sex is to create multiplicative interaction terms to represent the interaction of each age dummy variable and sex, and then include these terms in the negative binomial regression models. A Wald test of joint significance will also be conducted to examine the joint significance of the added interaction terms.

The second part of the analyses will examine if the relationship between age and prison misconduct varies by race/ethnicity. Similar to sex, first a split-sample method will be used to analyze separate negative binomial regression models for all three types of race/ethnicity (i.e., Hispanic, black, and white). Then, a Z-statistic will be conducted to examine the equality of the regression coefficients, using white as the comparison category.² Finally, negative binomial regression models will be examined, which include the multiplicative interaction terms for each age dummy variable and black and also, for each age dummy variable and Hispanic.

4. Results

4.1. Descriptive Statistics

Descriptive statistics for each variable included in the models, separated by sex, are provided in Table 1. Male inmates have a higher average number of disciplinary infractions, compared to female inmates, across all misconduct categories. Female inmates are, on average, older than male inmates (33 vs. 31, respectively). The

-
- 1 For example in the sex analyses, b_1 is the misconduct coefficient for the female sample, b_2 is the misconduct coefficient for the male sample, SEb_1 is the standard error for the misconduct coefficient in the female sample, and SEb_2 is the standard error for the misconduct coefficient in the male sample.
 - 2 For example in the race/ethnicity analyses, b_1 is the misconduct coefficient for the black sample, b_2 is the misconduct coefficient for the white sample, SEb_1 is the standard error for the misconduct coefficient in the black sample, and SEb_2 is the standard error for the misconduct coefficient in the white sample.

Table 1. Descriptive Statistics by Sex

Dependent Variables	Sex							
	Male (N=126,057)				Female (N=11,495)			
	Mean	S.D.	Min.	Max.	Mean	S.D.	Min.	Max.
General Misconduct	2.98	6.04	0	280	2.34	5.55	0	104
Violent Misconduct	0.39	1.24	0	75	0.30	1.08	0	28
Property Misconduct	0.42	1.11	0	46	0.30	0.91	0	16
Drug Misconduct	0.10	0.45	0	9	0.03	0.24	0	10
Disorderly Misconduct	2.06	4.43	0	184	1.71	4.22	0	73
Independent Variable								
Age at Admission (years)	31.40	9.81	13.45	88.15	33.14	8.26	13.89	78.31
Control Variables								
Hispanic	0.09	0.29	0	1	0.05	0.21	0	1
Black	0.52	0.50	0	1	0.51	0.50	0	1
Current Offense: Violent	0.37	0.48	0	1	0.28	0.45	0	1
Current Offense: Property	0.31	0.46	0	1	0.30	0.46	0	1
Current Offense: Drug	0.24	0.43	0	1	0.37	0.48	0	1
Current Offense: Other	0.08	0.27	0	1	0.05	0.23	0	1
Number of Transfers	7.44	6.80	0	93	3.57	3.99	0	43
Number Prior Violent Convictions	1.31	1.59	0	41	0.88	1.42	0	45
Number Prior Property Convictions.	2.83	4.46	0	112	2.96	6.03	0	120
Number Prior Drug Convictions.	1.49	2.45	0	34	2.12	3.07	0	70
Number Prior Other Convictions.	0.55	1.01	0	22	0.42	0.83	0	9
Number Prior FL Prison Sentences	1.04	1.51	0	14	0.71	1.16	0	9
Number Prior Supervision Violations	1.45	1.42	0	11	1.82	1.62	0	11
Time Served (months)	26.38	19.50	0.03	95.99	19.96	15.61	0.03	95.95

majority of both male (52.31%) and female (50.73%) inmates are black. The most common current prison sentence for males is violent or sex crimes (36.69%), followed by property (30.80%), drug (24.41%), and other (8.11%). The most common current prison sentence for female inmates is drug offense (36.70%), followed by property (29.93%), violent or sex (27.96%), and other (5.41%). Male inmates have a higher average number of transfers (7.44), number of prior Florida prison sentences (1.04)

and served longer in prison (26.38 months) compared to female inmates. However, female inmates have a higher average number of prior supervision violations compared to male inmates.

Descriptive statistics for all variables, separated by race/ethnicity, are also provided in Table 2. Black inmates have the highest average number of general, violent, and disorderly disciplinary infractions. Further, Hispanic inmates have the highest average number of property and drug disciplinary infractions. The average age for inmates in all race/ethnicity groups ranges around early thirties. White inmates are, on average, the oldest (32.62), followed by Hispanic inmates (31.41), and then black inmates (30.76). The majority of inmates are male for Hispanic (95.68%), black (91.88%), and white (90.39%) inmates. The most serious convicted offenses, which resulted in the current prison sentence for Hispanic inmates, are violent or sex offenses. The most common current conviction type for black inmates are drug offenses (35.38%) and, for white inmates were property offenses (39.50%). Black,

Table 2. Descriptive Statistics by Race/Ethnicity

Dependent Variables	RACE/ETHNICITY											
	Black (N=71,775)				Hispanic (N=12,445)				White (N=53,332)			
	Mean	S.D.	Min.	Max.	Mean	S.D.	Min.	Max.	Mean	S.D.	Min.	Max.
General Misconduct	3.42	6.84	0	280	2.89	5.18	0	71	2.26	4.78	0	111
Violent Misconduct	0.49	1.41	0	65	0.38	1.06	0	21	0.25	0.95	0	75
Property Misconduct	0.37	1.01	0	46	0.49	1.16	0	22	0.44	1.19	0	33
Drug Misconduct	0.07	0.34	0	10	0.15	0.55	0	9	0.13	0.52	0	9
Disorderly Misconduct	2.49	5.15	0	184	1.87	3.63	0	56	1.45	3.27	0	83
Independent Variable												
Age at Admission (years)	30.76	9.28	13.45	83.33	31.41	10.20	14.53	79.50	32.62	10.04	13.75	88.15
Control Variables												
Male	0.92	0.27	0	1	0.96	0.20	0	1	0.90	0.29	0	1
Current Offense: Violent	0.34	0.47	0	1	0.41	0.49	0	1	0.38	0.48	0	1
Current Offense: Property	0.24	0.43	0	1	0.32	0.47	0	1	0.39	0.49	0	1
Current Offense: Drug	0.35	0.48	0	1	0.20	0.40	0	1	0.13	0.34	0	1
Current Offense: Other	0.07	0.25	0	1	0.06	0.23	0	1	0.10	0.30	0	1
Number of Transfers	7.13	6.64	0	93	7.45	6.68	0	67	7.02	6.78	0	80
Number Prior Violent Convictions	1.38	1.63	0	25	1.26	1.63	0	32	1.12	1.48	0	45
Number Prior Property Convictions	2.34	3.81	0	119	2.59	4.37	0	75	3.57	5.47	0	120
Number Prior Drug Convictions	2.17	2.87	0	32	0.92	1.85	0	28	0.84	1.83	0	70
Number Prior Other Convictions	0.55	0.97	0	20	0.41	0.86	0	22	0.56	1.06	0	21
	1.32	1.67	0	14	0.46	0.95	0	10	0.72	1.21	0	12
Number Prior Supervision Violations	1.66	1.51	0	11	0.91	1.10	0	10	1.38	1.36	0	11
Time Served (months)	25.98	19.30	0.03	95.99	28.73	20.05	0.03	95.82	24.98	19.02	0.03	95.99

Table 3. Negative Binomial Regression Models Predicting General Prison Misconduct among Inmates

	Sex		Ethnicity		
	Model 1: Male	Model 2: Female	Model 3: White	Model 4: Black	Model 5: Hispanic
Intercept	-1.52 (0.03)***	-1.12 (0.16)***	-1.00 (0.07)***	-0.90 (0.04)***	-1.25 (0.12)***
Age 17	-0.13 (0.04)**	-0.03 (0.20)	-0.19 (0.08)*	-0.10 (0.05)*	-0.11 (0.13)
Age 18	-0.28 (0.04)***	-0.03 (0.19)	-0.33 (0.07)***	-0.24 (0.05)***	-0.28 (0.12)*
Age 19	-0.47 (0.04)***	-0.36 (0.18)*	-0.51 (0.07)***	-0.45 (0.04)***	-0.46 (0.12)***
Age 20	-0.63 (0.04)***	-0.53 (0.18)**	-0.68 (0.07)***	-0.62 (0.04)***	-0.60 (0.12)***
Age 21	-0.90 (0.04)***	-0.81 (0.18)***	-0.96 (0.07)***	-0.86 (0.04)***	-0.95 (0.12)***
Age 22	-1.05 (0.04)***	-0.97 (0.18)***	-1.13 (0.07)***	-1.02 (0.05)***	-0.95 (0.12)***
Age 23	-1.17 (0.04)***	-1.08 (0.17)***	-1.26 (0.07)***	-1.14 (0.05)***	-1.09 (0.12)***
Age 24	-1.26 (0.04)***	-1.11 (0.18)***	-1.40 (0.08)***	-1.22 (0.05)***	-1.12 (0.12)***
Age 25	-1.35 (0.04)***	-1.48 (0.17)***	-1.47 (0.07)***	-1.31 (0.05)***	-1.36 (0.12)***
Age 26	-1.40 (0.04)***	-1.55 (0.17)***	-1.47 (0.08)***	-1.41 (0.05)***	-1.31 (0.12)***
Age 27	-1.46 (0.04)***	-1.53 (0.17)***	-1.59 (0.08)***	-1.41 (0.05)***	-1.38 (0.12)***
Age 28	-1.51 (0.04)***	-1.63 (0.17)***	-1.64 (0.08)***	-1.48 (0.05)***	-1.47 (0.12)***
Age 29	-1.60 (0.04)***	-1.75 (0.17)***	-1.68 (0.08)***	-1.58 (0.05)***	-1.70 (0.13)***
Age 30	-1.73 (0.04)***	-1.87 (0.17)***	-1.84 (0.08)***	-1.75 (0.05)***	-1.47 (0.12)***
Age 31	-1.69 (0.04)***	-1.81 (0.17)***	-1.83 (0.08)***	-1.65 (0.05)***	-1.67 (0.12)***
Age 32	-1.77 (0.04)***	-1.92 (0.17)***	-1.90 (0.08)***	-1.75 (0.05)***	-1.65 (0.13)***
Age 33	-1.76 (0.04)***	-1.90 (0.17)***	-1.86 (0.08)***	-1.75 (0.05)***	-1.70 (0.13)***
Age 34	-1.82 (0.04)***	-2.05 (0.17)***	-1.95 (0.08)***	-1.84 (0.05)***	-1.60 (0.13)***
Age 35	-1.79 (0.04)***	-2.09 (0.17)***	-2.02 (0.08)***	-1.76 (0.05)***	-1.64 (0.13)***
Age 36	-1.98 (0.04)***	-2.03 (0.17)***	-2.12 (0.08)***	-1.95 (0.05)***	-1.77 (0.13)***
Age 37	-2.00 (0.04)***	-2.06 (0.17)***	-2.24 (0.08)***	-1.92 (0.05)***	-1.75 (0.13)***
Age 38	-2.07 (0.04)***	-2.22 (0.17)***	-2.18 (0.08)***	-2.14 (0.05)***	-1.69 (0.13)***
Age 39	-2.11 (0.04)***	-2.31 (0.18)***	-2.16 (0.08)***	-2.20 (0.05)***	-1.82 (0.14)***
Age 40	-2.16 (0.04)***	-1.97 (0.18)***	-2.23 (0.08)***	-2.15 (0.05)***	-1.86 (0.14)***
Age 41	-2.21 (0.05)***	-2.32 (0.19)***	-2.26 (0.08)***	-2.27 (0.06)***	-1.98 (0.14)***
Age 42	-2.18 (0.05)***	-2.37 (0.19)***	-2.29 (0.08)***	-2.23 (0.06)***	-1.90 (0.14)***
Age 43	-2.23 (0.05)***	-2.48 (0.20)***	-2.37 (0.09)***	-2.27 (0.06)***	-1.95 (0.15)***
Age 44	-2.39 (0.05)***	-2.32 (0.19)***	-2.36 (0.09)***	-2.48 (0.07)***	-2.07 (0.15)***
Age 45	-2.32 (0.05)***	-2.71 (0.22)***	-2.46 (0.09)***	-2.36 (0.07)***	-2.06 (0.16)***
Age 46	-2.50 (0.06)***	-2.46 (0.24)***	-2.44 (0.10)***	-2.67 (0.07)***	-2.16 (0.17)***
Age 47	-2.45 (0.06)***	-2.10 (0.23)***	-2.44 (0.10)***	-2.53 (0.08)***	-2.06 (0.17)***
Age 48	-2.59 (0.06)***	-2.95 (0.27)***	-2.58 (0.11)***	-2.81 (0.09)***	-2.17 (0.19)***
Age 49	-2.49 (0.07)***	-3.08 (0.32)***	-2.57 (0.11)***	-2.63 (0.09)***	-2.15 (0.20)***
Age 50	-2.71 (0.07)***	-2.68 (0.29)***	-2.74 (0.11)***	-2.90 (0.11)***	-2.25 (0.20)***
Age 51	-2.49 (0.08)***	-2.46 (0.40)***	-2.44 (0.12)***	-2.59 (0.11)***	-2.50 (0.23)***
Age 52	-2.55 (0.08)***	-1.59 (0.29)***	-2.38 (0.12)***	-2.72 (0.12)***	-2.21 (0.24)***
Age 53	-2.70 (0.09)***	-2.44 (0.33)***	-2.54 (0.13)***	-3.18 (0.15)***	-2.09 (0.25)***
Age 54	-2.67 (0.09)***	-3.44 (0.55)***	-2.58 (0.14)***	-2.93 (0.15)***	-2.87 (0.27)***
Age 55	-2.63 (0.05)***	-3.32 (0.26)***	-2.40 (0.14)***	-3.18 (0.18)***	-2.52 (0.29)***
Age 56	---	---	-2.12 (0.15)***	-2.63 (0.18)***	-2.49 (0.31)***
Age 57	---	---	-2.74 (0.18)***	-2.91 (0.22)***	-1.90 (0.31)***
Age 58	---	---	-2.69 (0.17)***	-2.59 (0.20)***	-2.38 (0.29)***
Age 59	---	---	-2.64 (0.20)***	-2.90 (0.22)***	-2.63 (0.40)***
Age 60	---	---	-2.77 (0.20)***	-3.40 (0.31)***	-2.36 (0.33)***
Age 61	---	---	-3.01 (0.22)***	-3.30 (0.26)***	-2.77 (0.37)***
Age 62	---	---	-2.76 (0.24)***	-3.47 (0.38)***	-2.21 (0.44)***
Age 63	---	---	-2.65 (0.27)***	-3.31 (0.34)***	-3.06 (0.54)***
Age 64	---	---	-2.81 (0.24)***	-4.61 (0.65)***	-2.17 (0.43)***
Age 65 or higher	---	---	-2.63 (0.12)***	-3.13 (0.17)***	-2.53 (0.23)***
Male	---	---	-0.49 (0.02)***	-0.30 (0.02)***	-0.34 (0.06)***
Hispanic	0.17 (0.01)***	0.06 (0.07)	---	---	---
Black	0.28 (0.01)***	0.09 (0.03)**	---	---	---
Offense: Property	0.17 (0.01)***	0.13 (0.05)**	0.12 (0.02)***	0.16 (0.02)***	0.27 (0.03)***
Offense: Drug	0.04 (0.01)**	-0.12 (0.05)*	-0.03 (0.03)	0.06 (0.02)***	-0.27 (0.05)***
Offense: Other	0.06 (0.02)***	0.07 (0.08)	0.02 (0.03)	0.08 (0.02)**	0.03 (0.06)
Transfers	0.03 (0.00)***	0.04 (0.00)***	0.04 (0.00)***	0.03 (0.00)***	0.03 (0.00)***
Violent Convictions	0.04 (0.00)***	0.09 (0.01)***	0.03 (0.01)***	0.05 (0.00)***	0.03 (0.01)***
Property Convictions	-0.01 (0.00)***	-0.01 (0.00)**	-0.01 (0.00)***	-0.01 (0.00)***	-0.01 (0.00)
Drug Convictions	-0.04 (0.00)***	-0.01 (0.01)	-0.02 (0.00)***	-0.05 (0.00)***	0.01 (0.01)
Other Convictions	0.02 (0.00)***	0.07 (0.02)**	0.03 (0.01)***	0.01 (0.01)†	0.05 (0.02)**
Prior Prison Sentences	0.10 (0.00)***	0.08 (0.02)***	0.11 (0.01)***	0.11 (0.00)***	0.11 (0.02)***
Supervision Violations	0.02 (0.00)***	0.04 (0.01)***	0.04 (0.01)***	0.00 (0.00)	0.10 (0.01)***
Time Served	(exposure)	(exposure)	(exposure)	(exposure)	(exposure)
Model X ²	27440.22***	2256.31***	10573.48***	15422.45***	2578.84***
Pseudo R ²	0.06	0.06	0.06	0.05	0.05
Nagelkerke R ²	0.20	0.18	0.19	0.20	0.19

NOTES: †p ≤ .10 * p ≤ .05 ** p ≤ .01 *** p ≤ .001; Negative binomial regression coefficients (with standard errors) are presented. Age 16 or younger is omitted as the reference category. Violence is the omitted category for current offense. --- Indicates the last age dummy variable for misconduct because of the sparse number of inmates engaging in at least one infraction for each age category.

Hispanic, and white inmates all averaged approximately seven numbers of transfers while incarcerated. Black inmates have the highest average number of prior violent and drug convictions and white inmates have the highest average number of prior property and other convictions. Furthermore, black inmates have the highest number of prior Florida prison sentences and prior supervision violations. Finally, Hispanic inmates served the most time in prison (28.73 months) compared to both black and white inmates.

4.2. Interaction Effects of Sex

The first analysis explores whether the relationship between age and prison misconduct varies by sex. Table 3 present negative binomial regression models of general misconduct for male and female inmates. The results show that age is inversely related to misconduct for both male and female inmates. However, younger, female inmates have a higher predicted number of disciplinary infractions per month compared to younger, male inmates. Then, at approximately age 25 the age-misconduct relationship becomes similar for both males and females and gradually declines into adulthood. Nevertheless, an examination of slope differences using the Z-statistic shows no significant difference between male and females.

The predicted values for age across various types of misconduct (i.e., violent, property, drug, and disorderly) for both males and females are presented in Figures 1 through 4 to assist the discussion of these results. Figure 1 illustrates that the age-misconduct curve for violent misconduct varies by sex. The relationship between age and violent misconduct for male inmates suggests that the curvilinearity declines rapidly through adolescence and young adulthood, then a gradual decrease into adulthood, with an eventual tapering out in the thirties. However, the age-violent misconduct curve for female inmates illustrates an increase in late adolescence through age 19, then a rapid decline during young adulthood, and finally a gradual decline into adulthood. Further Z-statistic analyses examining the differences in slopes confirm a statistically significant difference between males and females during the younger years (i.e., approximately age 18 through age 24).

Figure 2 shows that male and female inmates display different age-drug misconduct curves. The relationship between age and drug misconduct for male inmates suggests that the nonlinear effect gradually accelerates through adolescence and young adulthood and then decelerates gradually after age 24. Conversely, the age-drug

Figs. 1–4. Predicted Number of Disciplinary Infractions per Month for Inmates by Sex

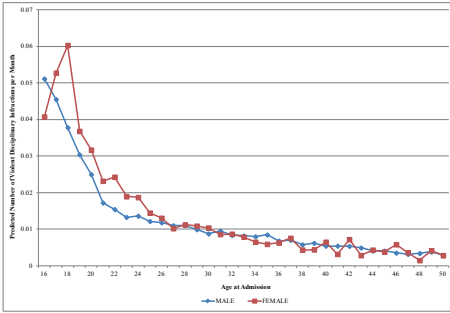

Figure 1: Violent

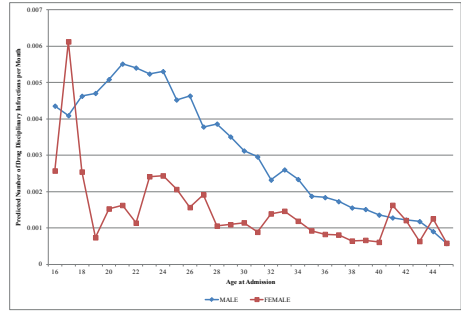

Figure 2: Drug

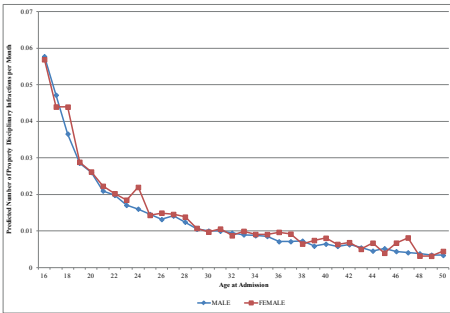

Figure 3: Property

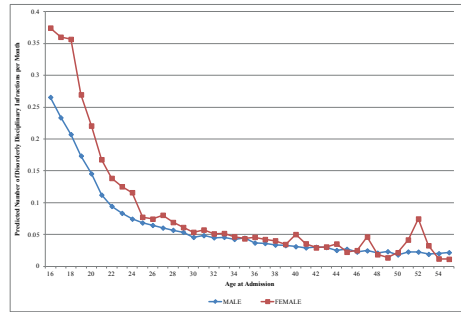

Figure 4: Disorderly

misconduct curve for females accelerates rapidly until approximately age 17, then drastically decline until age 19, and then, after that, remains relatively stable across all other age categories. Further Z-statistic tests confirm evidence of statistically significant differences between males and females during the younger ages but only for age 19 and age 22. However, it is important to note that drug misconduct is a very rare occurrence and even though the figure is enlarged to display the precise age-misconduct curves the scale, in actuality, is very small. For instance, the drug misconduct curves would appear practically flat when compared to the other misconduct categories.

Figure 3 shows that the relationship between age and property misconduct is parallel for both males and females. Both males and females show similar age trajectories illustrating a consistent negative relationship between age and property misconduct. Further analyses also suggest no statistically significant variation in the relationship between age and property misconduct by sex.

Finally, Figure 4 presents the age-disorderly misconduct curves for both male and female inmates. Both males and female inmates display a curvilinear relationship; which demonstrates a rapid decline through adolescence and young adulthood, then a gradual decrease into adulthood, with an eventual tapering out in the mid thirties. However, younger, female inmates have a higher predicted number of disorderly infractions per month compared to younger, male inmates. Notwithstanding these results, an examination of slope differences using the Z-statistic shows no statistically significant difference between male and females.

Additional analyses were conducted to examine the conditioning effect of sex. Negative binomial regression models were examined predicting prison misconduct and included several interaction terms (i.e., Age*Sex). The findings showed no considerable differences in the age-misconduct curves between males and females. However, there were some slight differences among the youngest inmates and this was especially true for violent and drug misconduct. For example, there were statistically significant differences between males and females for the youngest inmates (i.e., age 26 and younger) for violent misconduct and a few statistically significant differences among the youngest inmates (i.e., age 17, 19, and 22) for drug misconduct.³ Further, robustness checks using a Wald test confirmed the joint significance of all interaction terms (violent: $\chi^2=62.21$; $p=0.002$; drug: $\chi^2=60.5$; $p=0.001$).

4.3. Interaction Effects of Race/Ethnicity

The following set of analyses will examine if the relationship between age and prison misconduct varies by race/ethnicity. Table 3 presents negative binomial regression models for black, Hispanic, and white inmates. Results show that all three racial/ethnic groups display an inverse relationship between age and misconduct. Specifically, young, black inmates have a higher predicted number of disciplinary infractions per month compared to young, white inmates. Conversely, young, Hispanic inmates have a lower predicted number of disciplinary infractions per month compared to young, white inmates. It is not until the late twenties or early thirties until the predicted number of disciplinary infractions become similar for black, Hispanic, and white inmates. A further exploration of slope differences using the Z-statistic demonstrate statistically significant differences for black and white

3 Additional analyses and corresponding tables are available from the author upon request.

inmates during the late twenties to mid thirties and also statistically significant difference for Hispanic and white inmates during the thirties and forties.

Predicted values for age across various types of misconduct (i.e., violent, property, drug, and disorderly) for black, Hispanic, and white inmates are presented in Figures 5 through 8 to assist the discussion of these results. Figure 5 examines whether the relationship between age and violent misconduct varies by race/ethnicity. All three racial/ethnic groups display a curvilinear relationship between age and misconduct. Black and Hispanic inmates have a higher predicted number of disciplinary infractions per month compared to white inmates, across all age categories. However, this difference is more pronounced for black inmates during the younger age categories. Additional Z-statistic analyses exploring the differences in slopes confirm a small number of statistically significant differences between black and white inmates during the late twenties and mid to late thirties. Additionally, a small number of

Figs. 5–8. Predicted Number of Disciplinary Infractions per Month for Inmates by Race/Ethnicity

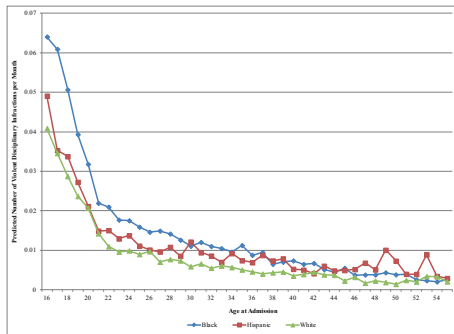

Figure 5: Violent

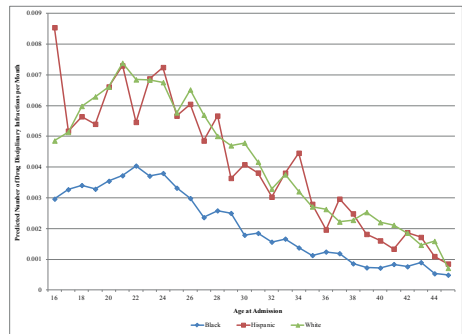

Figure 6: Drug

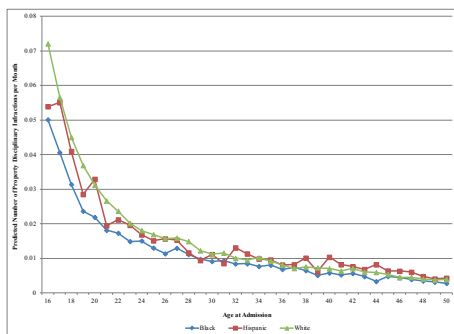

Figure 7: Property

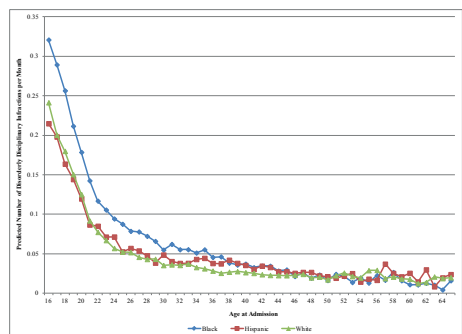

Figure 8: Disorderly

statistically significant differences between Hispanic and white inmates emerged during the thirties.

Figure 6 illustrates the relationship between age and drug misconduct for all racial and ethnic categories. It is important to reiterate that drug misconduct is a rare occurrence and the noticeable differences in the age-misconduct curves are actually trivial in size. Nevertheless, Hispanic and white inmates illustrate different age-misconduct curves. The age-misconduct curve for white inmates demonstrates a nonlinear effect that gradually accelerates through adolescence and young adulthood and then decelerates gradually thereafter. Yet, the relationship between age and drug misconduct for Hispanic inmates appears almost linear, showing a gradual decrease from age 16 to age 45. Further Z-statistic tests confirm evidence of statistically significant differences between Hispanic and white inmates. The relationship between age and drug misconduct for black and white inmates is similar to the pattern for all inmates, suggesting that the nonlinear effect gradually accelerates through adolescence and young adulthood and then decelerates gradually after the mid twenties. Further examination of slope differences using the Z-statistic shows no substantial significant difference between black and white inmates

Next, Figure 7 displays the age-property misconduct curves for Hispanic, black, and white inmates. All three racial/ethnic groups display a curvilinear relationship between age and misconduct. However, contrary to the pattern observed for violent misconduct, young, black and young, Hispanic inmates have a lower predicted number of disciplinary infractions per month compared to young, white inmates. In addition, the age-misconduct curve for Hispanic slightly varied during the general decline through late adolescents and into young adulthood. Further Z-statistic tests confirm evidence of statistically significant differences between Hispanic and white inmates for the age twenty dummy variable and also throughout the thirties and forties. Also, a small number of statistically significant differences between black and white inmates emerged during the thirties.

Figure 8 presents the final figure illustrating the relationship between age and disorderly misconduct for Hispanic, black, and white inmates. All inmates display a curvilinear relationship, which demonstrates a rapid decline through adolescence and young adulthood, then a gradual decrease into adulthood. Younger, black inmates have the highest predicted number of disorderly infractions per month compared to younger, white and younger, Hispanic inmates. An examination of slope differences

using the Z-statistic found evidence of statistically significant differences between black and white inmates during the mid to late twenties and mid thirties. Further, additional tests also found some statistically significant differences for Hispanic and white inmates in the thirties and forties; however, none of these differences demonstrate any substantial differences in the overall age-misconduct curves.

Additional analyses were conducted to explore the potential conditioning effects of race/ethnicity by examining negative binomial regression models predicting various types of prison misconduct which include several interaction terms (i.e., Age*Black, Age*Hispanic). Four key findings can be concluded from these analyses. First, there are no appreciable differences in the age-misconduct curves between black and white inmates. Second, there are some slight differences during the later years for all categories of misconduct, especially drug misconduct; however, these differences do not demonstrate any substantive differences in the misconduct curves. Third, there are no substantive interaction effects between age and Hispanic inmates for violent, property, or disorderly misconduct. Finally, drug misconduct indicates several statistically significant interaction effects for age and Hispanic throughout several age groups from adolescence to adulthood and, thus may indicate different age-misconduct curves as depicted in Figure 6.⁴ Further, robustness checks using a Wald test confirmed joint significance of all interaction terms in all five models (general: $\chi^2=339.8$; $p=0.000$; violent: $\chi^2=176.96$; $p=0.000$; property: $\chi^2=117.27$; $p=0.000$; drug: $\chi^2=90.36$; $p=0.004$; disorderly: $\chi^2=355.68$; $p=0.000$).⁵

5. Summary and Discussion

Several demographic correlates have been associated with prison misconduct. For example, the effect of age on prison misconduct is one of the most consistent and robust determinants of misconduct. In addition, several studies have examined the effect of sex on prison misconduct and also the effect of race/ethnicity on prison misconduct. However, prior research has paid little attention to the conditioning effects of either sex or, separately, race/ethnicity on the age-misconduct relationship.

4 Additional analyses and corresponding tables are available from the author upon request.

5 Additional analyses were examined for all sex models and all race/ethnicity models using logistic regression. Specifically, prison misconduct was quantified as none (=0) or one or more (=1) for all types of misconduct (i.e., violent, property, drug, and disorderly). The results were substantively the same. Furthermore, the goodness-of-fit for the logistic models was evaluated, with and without the interaction effects, using several pseudo R-squareds (i.e., McFadden's, Nagelkerke). A higher value for the interaction models would indicate a better model fit; however, the r-squared values for all models in both the sex and race/ethnicity models remained the same.

Therefore, the current study attempted to address this deficiency by examining potential interaction effects between age and sex, and separately, between age and race/ethnicity using a large Florida Department of Corrections admission cohort to examine several types of prison misconduct.

The findings from this study clearly indicate that, overall, there are no appreciable differences between males and females when examining the relationship between age and prison misconduct. Further, no substantial differences were found between racial/ethnic categories. However, younger offenders warrant some attention for their visible differences in levels of misconduct for both males and females and for Hispanic, Black and White inmates. The results also showed slight evidence of variation in the age-misconduct curves by type of misconduct and those results are discussed below.

5.1. Conditioning Effect of Sex

The findings suggest that there were no considerable differences between male and female inmates in the predicted age-misconduct curves. However, there were slight to moderate differences among the youngest offenders for violent, drug, and disorderly misconduct. Violent misconduct was the only misconduct type that demonstrated both statistical *and* substantive significance in the differences between males and females. Several implications flow from these findings. First, studies that examine the relationship between age and misconduct using samples including both males and females should be aware of the potential variation in the age-misconduct curves, especially for younger inmates. In addition, models that do not examine the conditioning effect of sex may be misinterpreting the relationship between age and violent misconduct, especially for females. Future research should also attempt to replicate this finding to see if this variation exists in other state or federal correctional facilities.

Second, these findings support prior work that suggest female inmates are more likely than male inmates to have disciplinary infractions (Cao et al., 1997; Gover et al., 2008). Female inmates have been characterized by some correctional officers as rule breakers and that they are more manipulative and emotional than male inmates. For instance, female inmates have been accused of being more difficult to supervise because of their willingness to argue and lack of respect for authority figures (Pollock, 1986). In addition, female inmates are more likely to have past traumatic relationships,

less education, and face fewer vocational skills than their male counterparts, which may inadvertently affect their adjustment to prison and makes them less likely to cope with some of the deprivations of prison (Thomas, 2003). Other have further noted that female inmates may be subject to a greater degree of supervision and are often disciplined for delinquent acts that would not apply to males in other facilities, such as using profanity, failing to finish meals, or sharing beauty products (Banks, 2003). However, the reason why females are more likely to receive disciplinary infractions, whether it be that female inmates are more likely engage in misconduct or, conversely, are targeted for stricter punishment, is beyond the scope of the current study.

The current study is also limited by not having direct measures of theories that may help explain the projected age-misconduct curves for both males and females and, thus, future research should attempt to examine some of the above explanations. For instance, Gottfredson and Hirschi's (1990) general theory of crime could be used to examine the potential variation in misconduct among young inmates. If it is truly a "general theory", it should be applicable to both males and females. Therefore, both young male and female inmates may have lower self-control and thus engage in behaviors that are impulsive and risky (i.e., infractions). However, prior research has found self-control to be a significant indicator of infractions for only male inmates (Gover et al., 2008; Hochstetler & DeLisi, 2005). Future studies should continue to examine theories that may explain why younger, female inmates display higher rates of prison misconduct compared to their male counterparts.

5.2. Conditioning Effect of Race/Ethnicity

Similar to sex, there were also no appreciable differences between Hispanic, black, and white inmates in the predicted age-misconduct curves. However, there were slight to moderate differences among the youngest offenders among all four misconduct types. For instance, young, black inmates were more likely to receive violent and disorderly infractions than young, white inmates. Young, black and young, Hispanic inmates were also less likely than young, white inmates to receive a property infraction.

The age-misconduct curves for Hispanic, black, and white inmates did not differ substantively in their trajectories for violent, property, and disorderly misconduct. All three racial/ethnic groups displayed a similar curvilinear relationship between age

and prison misconduct, which illustrated a rapid decline through adolescence and young adulthood, then a gradual decrease into adulthood. Drug misconduct was the only type of misconduct that demonstrated different trajectories among racial/ethnic groups. For example, the relationship between age and prison misconduct for black and white inmates displayed a nonlinear effect that accelerated through adolescence and young adulthood and then gradually declined into adulthood. Conversely, the relationship between age and drug misconduct for Hispanic inmates appeared almost linear.

Some of the differences found were consistent with prior research. For instance, black inmates were significantly more violent in prison as compared to white inmates (Harer & Steffensmeier, 1996; Kuanliang & Sorensen, 2008; Steiner & Wooldredge, 2009a). Furthermore, black inmates were less likely to have committed a drug or alcohol infraction compared to white inmates (Harer & Steffensmeier, 1996; Steiner & Wooldredge, 2009a). Both of these findings were especially true for younger, black inmates. Several implications may be interpreted from these findings. First, the results illustrating that black inmates are less likely to receive a drug infraction compared to white inmates may be too trivial to have any substantive meaning. The predicted count of infractions per month is comparable and, in fact, the curves almost look identical. Drug misconduct, generally, is a rare occurrence due the restriction of drug use in prison. Thus, differences in drug use outside of prison may not reflect the same differences inside prison because certain types of drugs are not as available as they are on the outside (Cope, 2000). Furthermore, the difference in the age-misconduct curves for Hispanic and white inmates may be negligible due to the low occurrence of drug misconduct. Future research should continue to examine if nonlinear relationships between age and drug misconduct are replicated within other correctional facilities.

Turning to violent misconduct, the results of the current study may support arguments which imply that certain subcultural value systems, which condone, call for, and/or require violence, may be imported into prison by minority, particularly Black, inmates (Harer & Steffensmeier, 1996; Irwin & Cressey, 1962; Steiner & Wooldredge, 2009a). Conversely, higher levels of misconduct among black inmates may instead reflect racial bias from correctional officers (Marquart, 1986; Poole & Regoli, 1980). However, determining if higher levels of violent misconduct resulted from officers reacting unfairly towards inmates, inmates responding illicitly towards

officers, or inmates targeting each other is beyond the scope of the current study. The current study aimed to identify the precise age-misconduct curves for black, Hispanic, and white inmates and, generally, all inmates displayed similar trajectories. Future research should extend this research by attempting to explain why certain inmates have higher rates of certain types of misconduct than others.

The current study makes significant contributions to the prison misconduct literature by examining the conditioning effects of both race/ethnicity and, separately, sex on the age-misconduct relationship. A better understanding of the type of inmates who are most likely to acquire the most infractions can assist facilities in classification assessments, program structuring, and/or identifying potential unfairness within the prison system. Future research may also want to explore additional conditioning effects, such as sexual orientation, on the age-misconduct relationship to better assess risk, vulnerability, and dangerous behaviors within prison (Pallo, 2018). The importance of maintaining safety and order is a top priority for institutions. Race and ethnicity could be relevant in understanding the dynamics of disorder in prisons. For instance, researchers have implied that certain individuals may be more prone to engage in misconduct because of certain subcultural beliefs they acquired before prison (Harer & Steffensmeier, 1996; Irwin & Cressey, 1962; Steiner & Wooldredge, 2009a). Conversely, others have suggested that certain individuals may be treated unfairly once they enter prison, which in turn, may provoke these individuals to further engage in disorder (Marquart, 1986; Poole & Regoli, 1980). In addition to race/ethnicity, differences may also exist between males and females. If so, then certain practices used in prison to maintain order may be better tailored for one sex over the other.

References

- Anderson, E. (1999). *Code of the street: Decency, violence, and the moral life of the inner city*. New York, NY: W.W. Norton and Company.
- Bales, W. D., & Miller, C. H. (2012). The impact of determinate sentencing on prisoner misconduct. *Journal of Criminal Justice, 40*(5), 394–403.
- Banks, C. (2003). *Women in prison: A reference handbook*. Santa Barbara, CA: ABC-CLIO.
- Berg, M. T., & DeLisi, M. (2006). The correctional melting pot: Race, ethnicity, citizenship, and prison violence. *Journal of Criminal Justice, 34*, 631–642.
- Bishop, D., & Frazier, C. (2000). Consequences of Transfer. In J. A. Fagan & F. E. Zimring (Eds.), *The changing borders of juvenile justice: Transfer of adolescents to the criminal court* (pp. 227–276). Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Blackburn, A. G., & Trulson, C. R. (2010). Sugar and spice and everything nice? Exploring institutional misconduct among serious and violent female delinquents. *Journal of Criminal Justice, 38*, 1132–1140.

- Brame, R., Paternoster, R., Mazerolle, P., & Piquero, A. (1998). Testing for the equality of maximum-likelihood regression coefficients between two independent equations. *Journal of Quantitative Criminology*, *14*, 245–261.
- Cao, L., Zhao, J., & Dine, S. V. (1997). Prison disciplinary tickets: A test of the deprivation and importation models. *Journal of Criminal Justice*, *25*, 103–113.
- Camp, S. D., Gaes, G. G., Langan, N. P., & Saylor, W. G. (2003). The influence of prisons on inmate misconduct: A multilevel investigation. *Justice Quarterly*, *20*(3), 501–534.
- Cope, N. (2000). Drug use in prison: The experience of young offenders. *Drugs: Education, Prevention, and Policy*, *7*, 355–366.
- Craddock, A. (1996). A comparative study of male and female prison misconduct careers. *The Prison Journal*, *76*, 60–80.
- Cunningham, M. D., & Sorensen, J. R. (2007). Predictive factors for violent misconduct in close custody. *The Prison Journal*, *87*, 241–253.
- DeLisi, M. (2003). Criminal careers behind bars. *Behavioral Sciences & The Law*, *21*, 653–669.
- DeLisi, M., & Munoz, E. A. (2003). Future dangerousness revisited. *Criminal Justice Policy Review*, *14*, 287–305.
- DeLisi, M., Trulson, C. R., Marquart, J. W., Drury, A. J., & Kosloski, A. E. (2011). Inside the prison black box: Toward a life course importation model of inmate behavior. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, *55*, 1186–1207.
- Gottfredson, M. R., & Hirschi, T. (1990). *A general theory of crime*. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Gover, A. R., Pérez, D. M., & Jennings, W. G. (2008). Gender differences in factors contributing to institutional misconduct. *The Prison Journal*, *88*, 378–403.
- Griffin, M. L., & Hepburn, J. R. (2006). The effect of gang affiliation on violent misconduct among inmates during the early years of confinement. *Criminal Justice and Behavior*, *33*, 419–466.
- Harer, M. D., & Steffensmeier, D. J. (1996). Race and prison violence. *Criminology*, *34*, 323–355.
- Hochstetler, A., & DeLisi, M. (2005). Importation, deprivation, and varieties of serving time: An integrated-lifestyle-exposure model of prison offending. *Journal of Criminal Justice*, *33*, 257–266.
- Houser, K. A., Belenko, S., & Brennan, P. K. (2012). The effects of mental health and substance abuse disorders on institutional misconduct among female inmates. *Justice Quarterly*, *29*(6), 799–828.
- Huebner, B. M. (2003). Administrative determinants of inmate violence: A multilevel analysis. *Journal of Criminal Justice*, *31*, 107–117.
- Innes, C. A. (1997). Patterns of misconduct in the federal prison system. *Criminal Justice Review*, *22*, 157–174.
- Irwin, J., & Cressey, D. (1962). Thieves, convicts, and the inmate culture. *Social Problems*, *10*, 142–155.
- Jiang, S., & Winfree Jr, L. T. (2006). Social support, gender and inmate adjustment to prison life: Insights from a national sample. *The Prison Journal*, *85*, 32–55.
- Kuanliang, A., Sorensen, J. R., & Cunningham, M. D. (2008). Juvenile inmates in an adult prison system: Rate of disciplinary misconduct and violence. *Criminal Justice and Behavior*, *35*, 1186–1201.
- Kuanliang, A., & Sorensen, J. R. (2008). Predictors of self-reported prison misconduct. *21 Criminal Justice Studies: A Critical Journal of Crime, Law, and Society*, *21*, 27–35.
- Marquart, J. W. (1986). Prison guards and the use of physical coercion as a mechanism of prisoner control. *Criminology*, *24*, 347–366.
- McClellan, D. S. (1994). Disparity in the discipline of male and female inmates in Texas prisons. *Women & Criminal Justice*, *5*, 71–97.
- McReynolds, L. S., & Wasserman, G. A. (2008). Risk for disciplinary infractions among incarcerated male youths: Influence of psychiatric disorder. *Criminal Justice and Behavior*, *35*(9), 1174–1185.
- McShane, M. D., & Williams, F. P. (1989). The prison adjustment of juvenile offenders. *Crime and Delinquency*, *35*, 254–269.

- Morris, R. G., Longmire, D. R., Buffington-Vollum, J., & Vollum, S. (2010). Institutional misconduct and differential parole eligibility among capital inmates. *Criminal Justice and Behavior*, *37*, 417–438.
- Pallo, J. (2018). Era of change in Hungarian prison law. *Journal of Penal Law and Criminology*, *6*, 55–71.
- Paternoster, R., Brame, R., Mazerolle, P., & Piquero, A. (1998). Using the correct statistical test for the equality of regression coefficients. *Criminology*, *36*, 859–866.
- Pollock, J. M. (1986). *Sex and supervision: Guarding male and female inmates*. Westport, CT: Greenwood Publishing Group.
- Pollock, J. M., Mullings, J. L., & Crouch, B. M. (2006). Violent women: Findings from the Texas women inmates study. *Journal of Interpersonal Violence*, *21*, 485–502.
- Poole, E. D., & Regoli, R. M. (1980). Race, institutional rule breaking, and institutional response: A study of discretionary decision making in prison. *Law and Society Review*, *14*, 931–946.
- Scott, E. S., & Steinberg, L. (2008). *Rethinking juvenile justice*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Sorensen, J., & Cunningham, M. D. (2008). Conviction offense and prison violence: A comparative study of murderers and other offenders. *Crime and Delinquency*, *56*, 103–125.
- Steiner, B. H., & Butler, D., & Ellison, J. M. (2014). Causes and correlates of prison inmate misconduct: A systematic review of the evidence. *Journal of Criminal Justice*, *42*, 462–470.
- Steiner, B., & Wooldredge, J. (2008). Inmate versus environmental effects on prison rule violations. *Criminal Justice and Behavior*, *35*, 438–456.
- Steiner, B., & Wooldredge, J. (2009a). The relevance of inmate race/ethnicity versus population composition for understanding prison rule violations. *Punishment and Society*, *11*, 459–489.
- Steiner, B., & Wooldredge, J. (2009b). Individual and environmental effects on assaults and nonviolent rule-breaking by women in prison. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, *46*, 437–467.
- Tasca, Melinda, Marie L. Griffin and Nancy Rodriguez (2010). The effect of importation and deprivation factors on violent misconduct: An examination of black and Latino youth in prison. *Youth Violence and Juvenile Justice*, *8*, 234–249.
- Thomas, J. (2003). Gendered control in prison: The difference difference makes. In B. H. Zaitzow & J. Thomas (Eds.), *Women in prison: Gender and social control* (pp. 1–20). Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers.
- Trulson, C. R., DeLisi, M., & Marquart, J. W. (2011). Institutional misconduct, delinquent background, and rearrest frequency among serious and violent delinquent offenders. *Crime and Delinquency*, *57*, 709–731.
- Valentine, C. L., Mears, D. P., & Bales, W. D. (2015). Unpacking the relationship between age and prison misconduct. *Journal of Criminal Justice*, *43*, 418–427.
- Zingraff, M. T. (1980). Inmate assimilation: A comparison of male and female delinquents. *Criminal Justice and Behavior*, *7*, 275–292.

YAZARLARA BİLGİ

TANIM

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi (Journal of Penal Law and Criminology), açık erişimli, hakemli, Haziran ve Aralık aylarında olmak üzere yılda iki defa yayınlanan bilimsel bir dergidir. Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza Hukuku ve Kriminoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi'nin bir yayınıdır.

AMAÇ ve KAPSAM

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi (Journal of Penal Law and Criminology), öncelikle ceza hukuku ve kriminoloji alanlarına odaklanan, suç ve suçlulukla ilişkili konularda yazılan makalelere açık olan bir dergidir. Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, yüksek kalitede içerikle bu alanlara katkıda bulunan ve bilgi paylaşımı sağlayan uluslararası bir platform sunmayı amaçlar. Dergide, Türkçe makalelerin yanı sıra İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca ve İtalyanca makalelere de yer verilir. Derginin hedef kitesini akademisyenler, araştırmacılar, profesyoneller, öğrenciler ve ilgili mesleki, akademik kurum ve kuruluşlar oluşturur.

EDİTORYAL POLİTİKALAR VE HAKEM SÜRECİ

Yayın Politikası

Dergiye yayınlanmak üzere gönderilen makalelerin içeriği, derginin amaç ve kapsamı ile uyumlu olmalıdır. Dergide, orijinal araştırma niteliğindeki yazıların yayınlanmasına öncelik verilmektedir.

Genel İlkeler

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi'nde daha önce yayınlanmamış ya da yayınlanmak üzere başka bir dergide halen değerlendirilmeyen ve her bir yazar tarafından onaylanan makaleler değerlendirilmek üzere kabul edilir.

On değerlendirmeyi gecen yazılar iThenticate intihal tarama programından geçirilir. İntihal incelemesinden sonra, uygun makaleler Editor tarafından orijinaliteleri, metodolojileri, makalede ele alınan konunun önemi ve derginin kapsamına uygunluğu açısından değerlendirilir.

Bilimsel toplantılarda sunulan özet bildiriler, makalede belirtilmesi koşulu ile kaynak olarak kabul edilir. Gönderilen makale biçimsel esaslara uygun ise editör, çift taraflı kör hakem değerlendirmesi için gelen yazıyı yurtiçinden ve/veya yurtdışından üç hakeme sunar, çeviri yazıyı ise bir hakeme gönderir.

Makale yayınlanmak üzere Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi'ne gönderildikten sonra

YAZARLARA BİLGİ

yazarlardan hiçbirinin ismi, tüm yazarların yazılı izni olmadan yazar listesinden silinemez ve yeni bir isim, yazar olarak eklenemez, yazar sırası değiştirilemez.

Yayına kabul edilmeyen makale, resim ve fotoğraflar yazarlara geri gönderilmez. Yayınlanan yazı ve resimlerin tüm hakları Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi'ne aittir.

Yazarların Sorumluluğu

Makalelerin bilimsel ve etik kurallara uygunluğu yazarların sorumluluğundadır. Yazar, makalenin orijinal olduğu, daha önce başka bir yerde yayınlanmadığı ve başka bir yerde, başka bir dilde yayınlanmak üzere değerlendirmede olmadığı konusunda teminat sağlamalıdır. Uygulamadaki telif kanunları ve anlaşmaları gözetilmelidir. Telifle bağlı materyaller (örneğin tablolar, şekiller veya büyük alıntılar) gerekli izin ve teşekkürle kullanılmalıdır. Başka yazarların, katkıda bulunanların çalışmaları ya da yararlanılan kaynaklar uygun biçimde kullanılmalı ve referanslarda belirtilmelidir.

Gönderilen makalede tüm yazarların akademik ve bilimsel olarak doğrudan katkısı olmalıdır. Bu bağlamda “yazar” yayınlanan bir araştırmanın kavramsallaştırılmasına ve dizaynına, verilerin elde edilmesine, analizine ya da yorumlanmasına belirgin katkı yapan, yazının yazılması ya da bunun içerik açısından eleştirel biçimde gözden geçirilmesinde görev yapan kişi olarak görülür. Yazar olabilmenin diğer koşulu ise, makaledeki çalışmayı planlamak veya icra etmek ve/veya revize etmektir. Fon sağlanması, veri toplanması ya da araştırma grubunun genel süpervizörlüğü tek başına yazarlık hakkı kazandırmaz. Yazar olarak gösterilen tüm kişiler, sayılan tüm ölçütleri karşılamalı ve yukarıdaki ölçütleri karşılayan her kişi, yazar olarak gösterilmelidir. Yazarların isim sıralaması ortak verilen bir karar olmalıdır. Tüm yazarlar, yazar sıralamasını [Telif Hakkı Devir Formunda](#) imzalı olarak belirtmek zorundadırlar.

Yazarlık için yeterli ölçütleri karşılamayan, ancak çalışmaya katkısı olan tüm kişiler, “teşekkür/bilgiler” kısmında sıralanmalıdır. Bunlara sadece teknik destek sağlayan, yazıma yardımcı olan ya da sadece genel bir destek sağlayan, finansal ve materyal desteği sunan kişiler örnek olarak gösterilebilir.

Bütün yazarlar, araştırmanın sonuçlarını ya da bilimsel değerlendirmeyi etkileyebilme potansiyeli olan finansal ilişkiler, çıkar çatışması ve çıkar rekabetini beyan etmelidirler. Bir yazar kendi yayınlanmış yazısında belirgin bir hata ya da yanlışlık tespit ederse, bu yanlışlıklara ilişkin düzeltme ya da geri çekme için editör ile hemen temasa geçme ve işbirliği yapma sorumluluğunu taşır.

Editör ile Hakem Sorumlulukları ve Değerlendirme Süreci

Editör; makaleleri, yazarların etnik kökeninden, cinsiyetinden, cinsel yöneliminden, uyruğundan, dini inancından, siyasi ve felsefi düşüncesinden bağımsız olarak değerlendirir. Ayrıca

YAZARLARA BİLGİ

editör, yayına gönderilen makalelerin adil bir şekilde çift taraflı kör hakem değerlendirmesinden geçmelerini sağlar. Gönderilen makalelere ilişkin tüm bilginin, makale yayınlanana kadar gizli kalacağını garanti eder. Hakemden gelen rapor doğrultusunda yazının yayınlanmasına, yazardan rapor çerçevesinde düzeltme istenmesine ya da yazının geri çevrilmesine karar verir ve yazarı durumdan en kısa sürede haberdar eder. Editör, içerik ve yayının toplam kalitesinden sorumludur. Ayrıca editör, gerektiğinde hata sayfası yayınlamalı ya da düzeltme yapmalıdır.

Editör; yazarlar, editörler ve hakemler arasında çatışmaya izin vermez. Hakem atama konusunda tam yetkiye sahiptir ve dergide yayınlanacak makalelerle ilgili nihai kararı vermekle yükümlüdür.

Hakemler; makaleleri, yazarların etnik kökeninden, cinsiyetinden, cinsel yöneliminden, uyruğundan, dini inancından, siyasi ve felsefi düşüncesinden bağımsız olarak değerlendirirler. Araştırmayla ilgili, yazarlarla ve/veya araştırmanın finansal destekçileriyle çıkar çatışmaları olmamalıdır. Değerlendirmelerinin sonucunda tarafsız bir yargıya varmalıdırlar. Hakemler, yazarların atıfta bulunmadığı konuyla ilgili yayınlanmış çalışmaları tespit etmelidirler. Gönderilmiş yazılara ilişkin tüm bilgilerin gizli tutulmasını sağlamalı ve yazar tarafından herhangi bir telif hakkının ihlal edildiğini ve intihal yapıldığını fark ederlerse editöre raporlamalıdırlar. Hakem, makale konusu hakkında kendini vasıflı hissetmiyor ya da zamanında geri dönüş sağlayamayacağını düşünüyorsa, editöre bu durumu derhal bildirmeli ve editörden hakem sürecine kendisini dahil etmemesini istemelidir.

Değerlendirme sürecinde editör, hakemlere gözden geçirme için gönderilen makalelerin, yazarların özel mülkü olduğunu ve bunun imtiyazlı bir iletişim olduğunu açıkça belirtir. Hakemler ve yayın kurulu üyeleri, başka kişilerle makaleleri tartışamazlar. Hakemlerin kendileri için makalelerin kopyalarını çıkarmalarına izin verilmez. Ayrıca hakemler, editörün izni olmadan makaleleri başkasına veremezler. Yazarın ve editörün izni olmadan hakemlerin gözden geçirmeleri basılamaz ve açıklanamaz. Hakemlerin kimliğinin gizli kalmasına özen gösterilmelidir. Bazı durumlarda editörün kararıyla, ilgili hakemlerin makaleye ait yorumları aynı makaleyi yorumlayan diğer hakemlere gönderilerek hakemlerin bu süreçte aydınlatılması sağlanabilir.

AÇIK ERİŞİM İLKESİ

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi (Journal of Penal Law and Criminology), tüm içeriği okura ya da okurun dahil olduğu kuruma ücretsiz olarak sunulur. Okurlar, ticari amaç haricinde, yayıncı ya da yazardan izin almadan dergi makalelerinin tam metnini okuyabilir, indirebilir, kopyalayabilir, arayabilir ve link sağlayabilir. Bu durum, BOAI açık erişim tanımıyla uyumludur.

YAYIN ETİĞİ

İlke ve Standartlar

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi (Journal of Penal Law and Criminology), yayın etiğinde en yüksek standartlara bağlıdır ve Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) ve World Association of Medical Editors (WAME) tarafından yayınlanan etik yayıncılık ilkelerini benimser; Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing başlığı altında ifade edilen ilkeler için adres: <https://publicationethics.org/resources/guidelines-new/principles-transparency-and-best-practice-scholarly-publishing>.

Gönderilen tüm makaleler orijinal, yayınlanmamış ve başka bir dergide değerlendirme sürecinde olmamalıdır. Her bir makale, editörlerden biri ve en az iki hakem tarafından çift taraflı kör hakem değerlendirmesinden geçirilir. İntihal, duplikasyon, sahte yazarlık, araştırma/veri fabrikasyonu, makale dilimleme, dilimleyerek yayın, telif hakları ihlali ve çıkar çatışmasının gizlenmesi, etik dışı davranışlar olarak kabul edilir.

Kabul edilen etik standartlara uygun olmayan tüm makaleler yayından çıkarılır. Buna yayından sonra tespit edilen olası kuraldışı uygunsuzluklar içeren makaleler de dahildir.

YAZILARIN HAZIRLANMASI

1. Makale gönderimi online olarak, <http://jplc.istanbul.edu.tr> üzerinden yapılmalıdır.
2. Gönderilen yazılar, yazının yayınlanmak üzere gönderildiğini ifade eden, makale türünü belirten ve makaleyle ilgili bilgileri içeren (bkz: Son Kontrol Listesi) bir mektup; yazının elektronik formunu içeren Microsoft Word 2003 ve üzerindeki versiyonları ile yazılmış elektronik dosya ve tüm yazarların imzaladığı [Telif Hakkı Devir Formu](#) eklenerek gönderilmelidir.
3. Yayınlanmak üzere gönderilen makale ile birlikte yazar bilgilerini içeren kapak sayfası gönderilmelidir. Kapak sayfasında, makalenin başlığı, yazar veya yazarların bağlı oldukları kurum ve unvanları, kendilerine ulaşılacak adresler, cep, iş ve faks numaraları ve e-posta adresleri yer almalıdır (bkz. Son Kontrol Listesi).
4. Dergide, hakem denetiminden geçen çalışmalar dışında, karar incelemesi, kitap incelemesi, mevzuat değerlendirmesi ve bilgilendirici notlara da yer verilir. Bu nitelikteki yazıların kabulü veya geri çevrilmesi, Editörler ve Yayın Kurulu tarafından yapılır.
5. Gönderilen yazılarla ilgili tüm yazışmalar ilk yazarla yapılır.
6. Yazarların dergiye gönderdikleri çalışmaların derginin kurallarına uygun olduğu kabul edilir. Bilimsel araştırma ve etik kurallarına uyulmadığı veya olağanın üzerinde yazım yanlışlarının

YAZARLARA BİLGİ

tespit edildiği yazılar, Editörler ve Yayın Kurulu tarafından geri çevrilir.

7. Gönderilen çalışmaların yazı karakteri Times New Roman ve yazı büyüklüğü-14 punto olması gereken bölüm başlıkları ve 10 punto olması gereken dipnotlar dışında- 12 punto olması gerekir. Satır aralıklarının da 1.5 değerinde olması gerekir. Yararlanılan kaynaklara ilişkin dipnotlar sayfa altında yer almalıdır.
8. Yazar/yazarların adları çalışmanın başlığının hemen altında sağa bitişik şekilde verilmelidir. Ayrıca yıldız dipnot şeklinde (*) yazarın unvanı, kurumu ve e-posta adresi ve telefonu sayfanın en altında dipnotta belirtilmelidir.
9. Çalışmaların başlıca şu unsurları içermesi gerekmektedir: Türkçe Başlık, Türkçe öz ve anahtar kelimeler; İngilizce başlık, İngilizce öz ve anahtar kelimeler; İngilizce genişletilmiş özet, ana metin bölümleri, son notlar ve kaynaklar.
10. Giriş bölümünden önce 100-200 sözcük arasında çalışmanın kapsamını, amacını, ulaşılan sonuçları ve kullanılan yöntemi kaydeden Türkçe ve İngilizce öz ile 600-800 kelimelelik İngilizce genişletilmiş özet yer almalıdır. Çalışmanın İngilizce başlığı İngilizce özün üzerinde yer almalıdır. İngilizce ve Türkçe özlerin altında çalışmanın içeriğini temsil eden 3 İngilizce, 3 Türkçe anahtar kelime yer almalıdır.
11. Araştırma yazılarında sorunsalın betimlendiği ve çalışmanın öneminin belirtildiği GİRİŞ bölümünü “Amaç ve Yöntem”, “Bulgular”, “Tartışma ve Sonuç”, ”Son Notlar” “Kaynaklar” ve “Tablolar ve Şekiller” gibi bölümler takip etmelidir. Derleme ve yorum yazıları için ise, çalışmanın öneminin belirtildiği, sorunsal ve amacın somutlaştırıldığı “Giriş” bölümünün ardından diğer bölümler gelmeli ve çalışma “Tartışma ve Sonuç”, ”Son Notlar”, “Kaynaklar” ve “Tablolar ve Şekiller” şeklinde bitirilmelidir.
12. Çalışmanın sonunda, kullanılan kaynakların yazar soyadına göre alfabetik sıraya dizildiği kaynakçaya yer verilmelidir. Ayrıca eserde kullanılan kaynaklar dipnotunda veya metin içerisinde kısa olarak yer almalıdır.
13. Eserlerin tablo veya grafik içermesi durumunda ayrı bir excel dosyası ile ham verilerin eserle birlikte gönderilmesi zorunludur. Çalışmalarda tablo, grafik ve şekil gibi göstergeler ancak çalışmanın takip edilebilmesi açısından gereklilik arz ettiği durumlarda, numaralandırılarak, tanımlayıcı bir başlık ile birlikte verilmelidir.
14. Kurallar dâhilinde dergimize yayınlanmak üzere gönderilen çalışmaların her türlü sorumluluğu ve çalışmada geçen görüşler yazar/yazarlarına aittir.
15. Hakem raporları doğrultusunda yazarlardan, metin üzerinde bazı düzeltmeler yapmaları istenebilir.
16. Dergiye gönderilen çalışmalar yayımlansın veya yayımlanmasın geri gönderilmez.
17. Yayın kurulu tarafından yayımlanması uygun bulunan makalelerin tüm yayın hakları, elektronik ortamda tam metin olarak yayımlamak da dahil olmak üzere İstanbul Üniversitesi

YAZARLARA BİLGİ

Hukuk Fakültesi, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne aittir. Yazarlar telif haklarını Üniversite'ye devretmiş sayılırlar. Yazarlara telif ücreti ödenmez. Eser sahibine iki adet dergi gönderilir.

KAYNAKLAR

Derleme yazıları, okuyucular için bir konudaki kaynaklara ulaşmayı kolaylaştıran bir araç olsa da, her zaman orijinal çalışmayı doğru olarak yansıtmaz. Bu yüzden mümkün olduğunca yazarlar orijinal çalışmalarını kaynak göstermelidir. Öte yandan, bir konuda çok fazla sayıda orijinal çalışmanın kaynak gösterilmesi yer israfına neden olabilir. Birkaç anahtar orijinal çalışmanın kaynak gösterilmesi genelde uzun listelerle aynı işi görür. Ayrıca günümüzde kaynaklar elektronik versiyonlara eklenebilmekte ve okuyucular elektronik literatür taramalarıyla yayınlara kolaylıkla ulaşabilmektedir.

Kabul edilmiş ancak henüz sayıya dahil edilmemiş makaleler Early View olarak yayınlanır ve bu makalelere atıflar “advance online publication” şeklinde verilmelidir. Genel bir kaynaktan elde edilemeyecek temel bir konu olmadıkça “kişisel iletişimlere” atıfta bulunulmamalıdır. Eğer atıfta bulunulursa parantez içinde iletişim kurulan kişinin adı ve iletişimin tarihi belirtilmelidir. Bilimsel makaleler için yazarlar bu kaynaktan yazılı izin ve iletişimin doğruluğunu gösterir belge almalıdır. Kaynakların doğruluğundan yazar(lar) sorumludur. Tüm kaynaklar metinde belirtilmelidir. Kaynaklar alfabetik olarak sıralanmalıdır.

Referans Stili ve Formatı

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, makalelerinde referans sistemi olarak OSCOLA veya APA 6 kullanımını benimser. OSCOLA (Oxford Standard for the Citation of Legal Authorities), Oxford Üniversitesi tarafından yayınlanmış bir sistemdir. Ayrıntılı bilgi ve örnekler için: <https://www.law.ox.ac.uk/research-subject-groups/publications/oscola>.

American Psychological Association tarafından yayınlanan APA 6 hakkında ayrıntılı bilgi için: <http://www.apastyle.org/>

APA 6 Referans Stili Örnekleri

Metin İçinde Kaynak Gösterme

Kaynaklar metinde parantez içinde yazarların soyadı ve yayın tarihi yazılarak belirtilmelidir. Birden fazla kaynak gösterilecekse kaynaklar arasında (;) işareti kullanılmalıdır. Kaynaklar alfabetik olarak sıralanmalıdır.

Örnekler:

Birden fazla kaynak;

(Esin ve ark., 2002; Karasar 1995)

Tek yazarlı kaynak;

(Akyolcu, 2007)

İki yazarlı kaynak;

(Sayiner ve Demirci 2007, s. 72)

Üç, dört ve beş yazarlı kaynak;

Metin içinde ilk kullanımda: (Ailen, Ciambune ve Welch 2000, s. 12–13) Metin içinde tekrarlayan kullanımlarda: (Ailen ve ark., 2000)

Altı ve daha çok yazarlı kaynak;

(Çavdar ve ark., 2003)

Kaynaklar Bölümünde Kaynak Gösterme

Kullanılan tüm kaynaklar metnin sonunda ayrı bir bölüm halinde yazar soyadlarına göre alfabetik olarak numaralandırılmadan verilmelidir.

Kaynak yazımı ile ilgili örnekler aşağıda verilmiştir.

Kitap

a) Türkçe Kitap

Karasar, N. (1995). *Araştırmalarda rapor hazırlama* (8.bs). Ankara: 3A Eğitim Danışmanlık Ltd.

b) Türkçeye Çevrilmiş Kitap

Mucchielli, A. (1991). *Zihniyetler* (A. Kotil, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

c) Editörlü Kitap

Ören, T., Üney, T. ve Çölkesen, R. (Ed.). (2006). *Türkiye bilişim ansiklopedisi*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.

d) Çok Yazarlı Türkçe Kitap

Tonta, Y., Bitirim, Y. ve Sever, H. (2002). *Türkçe arama motorlarında performans değerlendirme*. Ankara: Total Bilişim.

e) İngilizce Kitap

Kamien R., & Kamien A. (2014). *Music: An appreciation*. New York, NY: McGraw-Hill Education.

f) İngilizce Kitap İçerisinde Bölüm

Bassett, C. (2006). Cultural studies and new media. In G. Hall & C. Birchall (Eds.), *New cultural studies: Adventures in theory* (pp. 220–237). Edinburgh, UK: Edinburgh University Press.

g) Türkçe Kitap İçerisinde Bölüm

Erkmen, T. (2012). Örgüt kültürü: Fonksiyonları, öğeleri, işletme yönetimi ve liderlikteki önemi. M. Zencirkıran (Ed.), *Örgüt sosyolojisi kitabı* içinde (s. 233–263). Bursa: Dora Basım Yayın.

h) Yayıncının ve Yazarın Kurum Olduğu Yayın

Türk Standartları Enstitüsü. (1974). *Adlandırma ilkeleri*. Ankara: Yazar.

Makale

a) Türkçe Makale

Mutlu, B. ve Savaşer, S. (2007). Çocuğu ameliyat sonrası yoğun bakımda olan ebeveynlerde stres nedenleri ve azaltma girişimleri. *İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 15(60), 179–182.

b) İngilizce Makale

de Cillia, R., Reisingl, M., & Wodak, R. (1999). The discursive construction of national identity. *Discourse and Society*, 10(2), 149–173. <http://dx.doi.org/10.1177/0957926599010002002>

c) Yediden Fazla Yazarlı Makale

Lal, H., Cunningham, A. L., Godeaux, O., Chlibek, R., Diez-Domingo, J., Hwang, S.-J. ... Heineman, T. C. (2015). Efficacy of an adjuvanted herpes zoster subunit vaccine in older adults. *New England Journal of Medicine*, 372, 2087–2096. <http://dx.doi.org/10.1056/NEJMoa1501184>

d) DOI'si Olmayan Online Edinilmiş Makale

Al, U. ve Doğan, G. (2012). Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü tezlerinin atf analizi. *Türk Kütüphaneciliği*, 26, 349–369. Erişim adresi: <http://www.tk.org.tr/>

e) DOI'si Olan Makale

Turner, S. J. (2010). Website statistics 2.0: Using Google Analytics to measure library website effectiveness. *Technical Services Quarterly*, 27, 261–278. <http://dx.doi.org/10.1080/07317131003765910>

f) Advance Online Olarak Yayınlanmış Makale

Smith, J. A. (2010). Citing advance online publication: A review. *Journal of Psychology: Advance online publication*. <http://dx.doi.org/10.1037/a45d7867>

g) Popüler Dergi Makalesi

Semerçioğlu, C. (2015, Haziran). Sıradanlığın rayihası. *Sabit Fikir*, 52, 38–39.

Tez, Sunum, Bildiri

a) Türkçe Tezler

Sarı, E. (2008). *Kültür kimlik ve politika: Mardin 'de kültürlerarasılık*. (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

b) Ticari Veritabanında Yer Alan Yüksek Lisans Ya da Doktora Tezi

Van Brunt, D. (1997). *Networked consumer health information systems* (Doctoral dissertation). Available from ProQuest Dissertations and Theses. (UMI No. 9943436)

c) Kurumsal Veritabanında Yer Alan İngilizce Yüksek Lisans/Doktora Tezi

Yaylalı-Yıldız, B. (2014). *University campuses as places of potential publicness: Exploring the politicals, social and cultural practices in Ege University* (Doctoral dissertation). Retrieved from: Retrieved from <http://library.iyte.edu.tr/tr/hizli-erisim/iyte-tez-portali>

d) Web'de Yer Alan İngilizce Yüksek Lisans/Doktora Tezi

Tonta, Y. A. (1992). *An analysis of search failures in online library catalogs* (Doctoral dissertation, University of California, Berkeley). Retrieved from <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/phd/ickapak.html>

e) Dissertations Abstracts International'da Yer Alan Yüksek Lisans/Doktora Tezi

Appelbaum, L. G. (2005). Three studies of human information processing: Texture amplification, motion representation, and figure-ground segregation. *Dissertation Abstracts International: Section B. Sciences and Engineering*, 65(10), 5428.

f) Sempozyum Katkısı

Krinsky-McHale, S. J., Zigman, W. B., & Silverman, W. (2012, August). Are neuropsychiatric symptoms markers of prodromal Alzheimer's disease in adults with Down syndrome? In W. B. Zigman (Chair), *Predictors of mild cognitive impairment, dementia, and mortality in adults with Down syndrome*. Symposium conducted at American Psychological Association meeting, Orlando, FL.

g) Online Olarak Erişilen Konferans Bildiri Özeti

Çınar, M., Doğan, D. ve Seferoğlu, S. S. (2015, Şubat). *Eğitimde dijital araçlar: Google sınıf uygulaması üzerine bir değerlendirme* [Öz]. Akademik Bilişim Konferansında sunulan bildiri, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir. Erişim adresi: [http://ab2015.anadolu.edu.tr /index.php?menu=5&submenu=27](http://ab2015.anadolu.edu.tr/index.php?menu=5&submenu=27)

h) Düzenli Olarak Online Yayımlanan Bildiriler

Herculano-Houzel, S., Collins, C. E., Wong, P., Kaas, J. H., & Lent, R. (2008). The basic nonuniformity of the cerebral cortex. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 105, 12593-12598. <http://dx.doi.org/10.1073/pnas.0805417105>

i) Kitap Şeklinde Yayımlanan Bildiriler

Schneider, R. (2013). Research data literacy. S. Kurbanoglu ve ark. (Ed.), Communications in Computer and Information Science: Vol. 397. *Worldwide Communalities and Challenges in Information Literacy Research and Practice* içinde (s. 134–140). Cham, İsviçre: Springer. <http://dx.doi.org/10.1007/978-3-319-03919-0>

j) Kongre Bildirisi

Çepni, S., Bacanak A. ve Özsevgeç T. (2001, Haziran). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının fen branşlarına karşı tutumları ile fen branşlarındaki başarılarının ilişkisi*. X. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulan bildiri, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu

Diğer Kaynaklar

a) Gazete Yazısı

Toker, Ç. (2015, 26 Haziran). 'Unutma' notları. *Cumhuriyet*, s. 13.

b) Online Gazete Yazısı

Tamer, M. (2015, 26 Haziran). E-ticaret hamle yapmak için tüketiciyi bekliyor. *Milliyet*. Erişim adresi: <http://www.milliyet>

c) Web Page/Blog Post

Bordwell, D. (2013, June 18). David Koepp: Making the world movie-sized [Web log post]. Retrieved from <http://www.davidbordwell.net/blog/page/27/>

d) Online Ansiklopedi/Sözlük

Bilgi mimarisi. (2014, 20 Aralık). Vikipedi içinde. Erişim adresi: http://tr.wikipedia.org/wiki/Bilgi_mimarisi

Marcoux, A. (2008). Business ethics. In E. N. Zalta (Ed.), *The Stanford encyclopedia of philosophy*. Retrieved from <http://plato.stanford.edu/entries/ethics-business/>

OSCOLA Referans Stili Örnekleri

Primary Sources

Do not use full stops in abbreviations. Separate citations with a semi-colon.

Cases

Give the party names, followed by the neutral citation, followed by the *Law Reports* citation (eg AC, Ch, QB). If there is no neutral citation, give the *Law Reports* citation followed by the court in brackets. If the case is not reported in the *Law Reports*, cite the All ER or the WLR, or failing that a specialist report.

Corr v IBC Vehicles Ltd [2008] UKHL 13, [2008] 1 AC 884.

R (Roberts) v Parole Board [2004] EWCA Civ 1031, [2005] QB 410.

Page v Smith [1996] AC 155 (HL).

YAZARLARA BİLGİ

When pinpointing, give paragraph numbers in square brackets at the end of the citation. If the judgment has no paragraph numbers, provide the page number pinpoint after the court.

Callery v Gray [2001] EWCA Civ 1117, [2001] 1 WLR 2112 [42], [45].

Bunt v Tilley [2006] EWHC 407 (QB), [2006] 3 All ER 336 [1]–[37].

R v Leeds County Court, ex p Morris [1990] QB 523 (QB) 530–31.

If citing a particular judge:

Arcscott v The Coal Authority [2004] EWCA Civ 892, [2005] Env LR 6 [27] (Laws LJ).

Statutes and statutory instruments

Act of Supremacy 1558.

Human Rights Act 1998, s 15(1)(b).

Penalties for Disorderly Behaviour (Amendment of Minimum Age) Order 2004, SI 2004/3166.

EU legislation and cases

Consolidated Version of the Treaty on European Union [2008] OJ C115/13.

Council Regulation (EC) 139/2004 on the control of concentrations between undertakings (EC Merger Regulation) [2004] OJ L24/1, art 5.

Case C–176/03 *Commission v Council* [2005] ECR I–7879, paras 47–48.

European Court of Human Rights

Omojudi v UK (2009) 51 EHRR 10.

Osman v UK ECHR 1998–VIII 3124.

Balogh v Hungary App no 47940/99 (ECHR, 20 July 2004).

Simpson v UK (1989) 64 DR 188.

Secondary Sources

Books

Give the author's name in the same form as in the publication, except in bibliographies, where you should give only the surname followed by the initial(s). Give relevant information about editions, translators and so forth before the publisher, and give page numbers at the end of the citation, after the brackets.

Thomas Hobbes, *Leviathan* (first published 1651, Penguin 1985) 268.

Gareth Jones, *Goff and Jones: The Law of Restitution* (1st supp, 7th edn, Sweet & Maxwell 2009).

K Zweigert and H Kötz, *An Introduction to Comparative Law* (Tony Weir tr, 3rd edn, OUP 1998).

Contributions to edited books

Francis Rose, 'The Evolution of the Species' in Andrew Burrows and Alan Rodger (eds), *Mapping the Law: Essays in Memory of Peter Birks* (OUP 2006).

Encyclopedias

Halsbury's Laws (5th edn, 2010) vol 57, para 53.

Journal articles

Paul Craig, 'Theory, "Pure Theory" and Values in Public Law' [2005] PL 440.

When pinpointing, put a comma between the first page of the article and the page pinpoint.

JAG Griffith, 'The Common Law and the Political Constitution' (2001) 117 LQR 42, 64.

Online journals

Graham Greenleaf, 'The Global Development of Free Access to Legal Information' (2010)

1(1) EJLT < <http://ejlt.org/article/view/17> > accessed 27 July 2010.

Command papers and Law Commission reports

Department for International Development, *Eliminating World Poverty: Building our Common Future* (White Paper, Cm 7656, 2009) ch 5.

Law Commission, *Reforming Bribery* (Law Com No 313, 2008) paras 3.12–3.17.

Websites and blogs

Sarah Cole, 'Virtual Friend Fires Employee' (*Naked Law*, 1 May 2009)

<www.nakedlaw.com/2009/05/index.html> accessed 19 November 2009.

Newspaper articles

Jane Croft, 'Supreme Court Warns on Quality' *Financial Times* (London, 1 July 2010) 3.

SON KONTROL LİSTESİ

Aşağıdaki listede yer alan hususların eksik olmadığından emin olun:

- Editöre mektup
 - Makalenin türü
 - Başka bir dergiye gönderilmemiş olduğu bilgisi
 - Sponsor veya ticari bir firma ile ilişkisi (varsa belirtiniz)
 - İstatistik kontrolünün yapıldığı bilgisi (araştırma makaleleri için)
 - İngilizce yönünden kontrolünün yapıldığı bilgisi
 - Yazarlara Bilgide detaylı olarak anlatılan dergi politikalarının gözden geçirildiği
 - Kaynakların OSCOLA'ya veya APA6'ya göre belirtildiği
- Telif Hakkı Devir Formu
- Daha önce basılmış materyal (yazı-resim-tablo) kullanılmış ise izin belgesi
- Makale kapak sayfası
 - Makalenin türü
 - Makalenin Türkçe ve İngilizce başlığı
 - Yazarların ismi soyadı, unvanları ve bağlı oldukları kurumlar (üniversite ve fakülte bilgisinden sonra şehir ve ülke bilgisi de yer almalıdır), e-posta adresleri

YAZARLARA BİLGİ

- Sorumlu yazarın e-posta adresi, açık yazışma adresi, iş telefonu, GSM, faks nosu
- Tüm yazarların ORCID'leri
- Makale ana metni dosyası
 - Makalenin Türkçe ve İngilizce başlığı
 - Özetler 180-200 kelime Türkçe ve 180-200 kelime İngilizce
 - Anahtar Kelimeler: 3 adet Türkçe ve 3 adet İngilizce
 - Makale Türkçe ise, İngilizce genişletilmiş Özet (Extended Abstract) 600-800 kelime
 - Makale ana metin bölümleri
 - Teşekkür (varsa belirtiniz)
 - Kaynaklar
 - Tablolar-Resimler, Şekiller (başlık, tanım ve alt yazılarıyla)

İLETİŞİM İÇİN

Baş Editör: Prof. Dr. Adem Sözüer

E-mail: asozuer@istanbul.edu.tr

Tel: + 90 212 440 01 05

Faks: +90 212 512 41 35

Website: <http://jplc.istanbul.edu.tr>

E-mail: jplc@istanbul.edu.tr

Adres: İstanbul Üniversitesi

Hukuk Fakültesi

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Araştırma ve Uygulama Merkezi

34116, Beyazıt

İstanbul - Türkiye

INFORMATION FOR AUTHORS

DESCRIPTION

Journal of Penal Law and Criminology (Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi) is an open access, peer-reviewed, scholarly journal published biannually in June and December. It has been an official publication of Istanbul University Faculty of Law, Criminal Law and Criminology Research and Practice Center.

AIM and SCOPE

Journal of Penal Law and Criminology (Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi) focuses primarily on penal law and criminology, and also welcomes the articles on subjects related with crime and criminality. The journal aims to offer an international platform for exchange of knowledge and contribute to the field in all aspects with high quality content. Besides articles in Turkish, articles in English, German, French, Spanish and Italian are included within the journal. The target group of the journal consists of academicians, researchers, professionals, students, related professional and academic bodies and institutions.

EDITORIAL POLICIES AND PEER REVIEW PROCESS

Publication Policy

The subjects covered in the manuscripts submitted to the Journal for publication must be in accordance with the aim and scope of the journal. The journal gives priority to original research papers submitted for publication.

General Principles

Only those manuscripts approved by its every individual author and that were not published before in or sent to another journal are accepted for evaluation.

Submitted manuscripts that pass preliminary control are scanned for plagiarism using iThenticate software. After plagiarism check, the eligible ones are evaluated by editor-in-chief for their originality, methodology, the importance of the subject covered and compliance with the journal scope.

Short presentations that took place in scientific meetings can be referred if indicated in the article. The editor sends the paper matching the formal rules to three national/international referees for evaluation and gives green light for publication upon modification by the author in accordance with the referees' claims.

In case that the manuscript is translation, the editor sends it to one referee. Changing the name

INFORMATION FOR AUTHORS

of an author (omission, addition or order) in papers submitted to the Journal requires written permission of all declared authors.

Refused manuscripts and graphics are not returned to the author.

The copyright of the published articles and pictures belong to the Journal.

Author Responsibilities

It is authors' responsibility to ensure that the article is in accordance with scientific and ethical standards and rules. And authors must ensure that submitted work is original. They must certify that the manuscript has not previously been published elsewhere or is not currently being considered for publication elsewhere, in any language. Applicable copyright laws and conventions must be followed. Copyright material (e.g. tables, figures or extensive quotations) must be reproduced only with appropriate permission and acknowledgement. Any work or words of other authors, contributors, or sources must be appropriately credited and referenced.

All the authors of a submitted manuscript must have direct scientific and academic contribution to the manuscript. The author(s) of the original research articles is defined as a person who is significantly involved in "conceptualization and design of the study", "collecting the data", "analyzing the data", "writing the manuscript", "reviewing the manuscript with a critical perspective" and "planning/conducting the study of the manuscript and/or revising it". Fund raising, data collection or supervision of the research group are not sufficient roles to be accepted as an author. The author(s) must meet all these criteria described above. The order of names in the author list of an article must be a co-decision and it must be indicated in the [Copyright Transfer Form](#).

The individuals who do not meet the authorship criteria but contributed to the study must take place in the acknowledgement section. Individuals providing technical support, assisting writing, providing a general support, providing material or financial support are examples to be indicated in acknowledgement section.

All authors must disclose all issues concerning financial relationship, conflict of interest, and competing interest that may potentially influence the results of the research or scientific judgment. When an author discovers a significant error or inaccuracy in his/her own published paper, it is the author's obligation to promptly cooperate with the Editor-in-Chief to provide retractions or corrections of mistakes.

Responsibility for the Editors, Reviewers and Review Process

Editors evaluate manuscripts for their scientific content without regard to ethnic origin, gender, sexual orientation, citizenship, religious belief, political or philosophy of the authors.

INFORMATION FOR AUTHORS

They provide a fair double-blind peer review of the submitted articles for publication. They ensure that all the information related to submitted manuscripts is kept as confidential before publishing.

Editors are responsible for the contents and overall quality of the publication. They must publish errata pages or make corrections when needed.

Editor does not allow any conflicts of interest between the authors, editors and reviewers. Only he has the full authority to assign a reviewer and is responsible for final decision for publication of the manuscripts in the Journal.

Reviewers evaluate manuscripts based on content without regard to ethnic origin, gender, sexual orientation, citizenship, religious belief, political or philosophy of the authors. They must have no conflict of interest with respect to the research, the authors and/or the research funders. Their judgments must be objective.

Reviewers should identify the relevant published work that has not been cited by the authors. They must ensure that all the information related to submitted manuscripts is kept as confidential and must report to the Editor if they are aware of copyright infringement and plagiarism on the author's side.

A reviewer who feels unqualified to review the topic of a manuscript or knows that its prompt review will be impossible should notify the Editor and excuse himself from the review process.

The editor informs the reviewers that the manuscripts are confidential information and that this is a privileged interaction. The reviewers and editorial board cannot discuss the manuscripts with other persons. The reviewers are not allowed to have copies of the manuscripts for personal use and they cannot share manuscripts with others. Unless the authors and editor permit, the reviews of referees cannot be published or disclosed. The anonymity of the referees is important. In particular situations, the editor may share the review of one reviewer with other reviewers to clarify a particular point.

OPEN ACCESS STATEMENT

Journal of Penal Law and Criminology (Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi) is an open access journal which means that all content is freely available without charge to the user or his/her institution. Users are allowed to read, download, copy, print, search, or link to the full texts of the articles in this journal without asking prior permission from the publisher or the author. This is in accordance with the BOAI definition of open access.

PUBLICATION ETHICS AND PUBLICATION MALPRACTICE STATEMENT

Standards and Principles

Journal of Penal Law and Criminology (Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi) is committed to upholding the highest standards of publication ethics and pays regard to Principles of Transparency and Best Practice in Scholarly Publishing published by the Committee on Publication Ethics (COPE), the Directory of Open Access Journals (DOAJ), the Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA), and the World Association of Medical Editors (WAME) on <https://publicationethics.org/resources/guidelines-new/principles-transparency-and-best-practice-scholarly-publishing>

All submissions must be original, unpublished (including as full text in conference proceedings), and not under the review of any other publication synchronously. Each manuscript is reviewed by one of the editors and at least two referees under double-blind peer review process. Plagiarism, duplication, fraud authorship/denied authorship, research/data fabrication, salami slicing/salami publication, breaching of copyrights, prevailing conflict of interest are unethical behaviors.

All manuscripts not in accordance with the accepted ethical standards will be removed from the publication. This also contains any possible malpractice discovered after the publication. In accordance with the code of conduct we will report any cases of suspected plagiarism or duplicate publishing.

MANUSCRIPT ORGANIZATION AND FORMAT

1. Manuscripts should be submitted online via <http://jplc.istanbul.edu.tr>
2. All the manuscripts submitted must be accompanied by a cover letter indicating that the manuscript is intended for publication, specifying the article category (i.e. research article etc.) and including information about the manuscript (see the Submission Checklist). In addition, a [Copyright Transfer Form](#) that has to be signed by all authors must be submitted.
3. A title page including author information must be submitted together with the manuscript. The title page is to include fully descriptive title of the manuscript and, affiliation, title, e-mail address, postal address, phone and fax number of the author(s) (see The Submission Checklist).
4. Apart from peer-reviewed manuscripts, reviews of judgements, book reviews, legislation assessments and informative notes are included within the Journal. The acceptance or the rejection of the above mentioned works is made by the Editorial Board.
5. All correspondence will be sent to the first-named author unless otherwise specified.
6. It is accepted that the submitted manuscripts are in line with the journal's rules. In case that violation of scientific research and ethical rules and too many writing errors are detected the manuscript would be rejected by the Editorial Board.

INFORMATION FOR AUTHORS

7. The typeface of the submitted manuscripts should be Times New Roman and font size should be 12-point, except for chapter headings which should be 14-point and footnotes which should be 10-point. Line spacing should be 1.5 pt. The footnotes must be placed at the bottom of the page.
8. The name(s) of author(s) should be given just beneath the title of the study aligned to the right. Also the affiliation, title, e-mail and phone of the author(s) must be indicated on the bottom of the page as a footnote marked with an asterisk (*).
9. The manuscripts should contain mainly these components: title, abstract and keywords; extended abstract, sections, footnotes and references.
10. Before the introduction part, there should be an abstract between 180 and 200 words in Turkish and English and an extended abstract only in English between 600-800 words, summarizing the scope, the purpose, the results of the study and the methodology used. Underneath the abstracts, three keywords that inform the reader about the content of the study should be specified in Turkish and in English.
11. Research article sections are ordered as follows: "Introduction", "Aim and Methodology", "Findings", "Discussion and Conclusion", "Endnotes", "References" and "Tables and Figures". For review and commentary articles, the article should start with the "Introduction" section where the purpose and the method is mentioned, go on with the other sections; and it should be finished with "Discussion and Conclusion" section followed by "Endnotes", "References" and "Tables and Figures".
12. A bibliography in alphabetical order according to the surname of the author/authors must be placed at the end of the manuscript. Besides, the sources used in the work should be placed within the footnotes or briefly in the text.
13. If the manuscript includes a table or graphic, raw data must be submitted as a separate Excel file together with the manuscript Word file. Tables, graphs and figures can be given with a number and a defining title if it is necessary to follow the idea of the article.
14. Authors are responsible for all statements made in their work submitted to the Journal for publication.
15. The author(s) can be asked to make some changes in their articles due to peer reviews.
16. The manuscripts submitted to the journal will not be returned whether they are published or not.
17. If the manuscript is accepted for publication, all the publication rights, including online publication as full text belong to the Istanbul University, Faculty of Law, Criminal Law and Criminology Research and Practice Center. It would be deemed that author/authors has/have transferred copyrights to the University. Besides, no royalty is paid to the author/authors. Two copies of the Journal are sent to the author/authors.

REFERENCES

Although references to review articles can be an efficient way to guide readers to a body of literature, review articles do not always reflect original work accurately. Readers should therefore be provided with direct references to original research sources whenever possible. On the other hand, extensive lists of references to original work on a topic can use excessive space on the printed page. Small numbers of references to key original papers often serve as well as more exhaustive lists, particularly since references can now be added to the electronic version of published papers, and since electronic literature searching allows readers to retrieve published literature efficiently. Papers accepted but not yet included in the issue are published online in the Early View section and they should be cited as “advance online publication”. Citing a “personal communication” should be avoided unless it provides essential information not available from a public source, in which case the name of the person and date of communication should be cited in parentheses in the text. For scientific articles, written permission and confirmation of accuracy from the source of a personal communication must be obtained.

Reference Style and Format

Journal of Penal Law and Criminology offers two options of referencing style. Authors could use either OSCOLA or APA 6. OSCOLA (Oxford Standard for the Citation of Legal Authorities) is published by the University of Oxford and detail and examples about the style can be found at <https://www.law.ox.ac.uk/research-subject-groups/publications/oscola>

Detail about the American Psychological Association’s APA 6 can be found at <http://www.apastyle.org>

APA6 Reference Examples

Citations in the Text

Citations must be indicated with the author surname and publication year within the parenthesis. If more than one citation is made within the same parenthesis, separate them with (;).

Samples:

More than one citation;

(Esin et al., 2002; Karasar, 1995)

Citation with one author;

(Akyolcu, 2007)

Citation with two authors;

(Saymer & Demirci, 2007)

Citation with three, four, five authors;

First citation in the text: (Ailen, Ciambune, & Welch, 2000) Subsequent citations in the text:

(Ailen et al., 2000)

Citations with more than six authors;

(Çavdar et al., 2003)

Citations in the Reference

All the citations done in the text should be listed in the References section in alphabetical order of author surname without numbering. Below given examples should be considered in citing the references.

Basic Reference Types

Book

a) Turkish Book

Karasar, N. (1995). *Araştırmalarda rapor hazırlama* (8th ed.) [Preparing research reports]. Ankara, Turkey: 3A Eğitim Danışmanlık Ltd.

b) Book Translated into Turkish

Mucchielli, A. (1991). *Zihniyetler* [Mindsets] (A. Kotil, Trans.). İstanbul, Turkey: İletişim Yayınları.

c) Edited Book

Ören, T., Üney, T., & Çölkesen, R. (Eds.). (2006). *Türkiye bilişim ansiklopedisi* [Turkish Encyclopedia of Informatics]. İstanbul, Turkey: Papatya Yayıncılık.

d) Turkish Book with Multiple Authors

Tonta, Y., Bitirim, Y., & Sever, H. (2002). *Türkçe arama motorlarında performans değerlendirme* [Performance evaluation in Turkish search engines]. Ankara, Turkey: Total Bilişim.

e) Book in English

Kamien R., & Kamien A. (2014). *Music: An appreciation*. New York, NY: McGraw-Hill Education.

f) Chapter in an Edited Book

Bassett, C. (2006). Cultural studies and new media. In G. Hall & C. Birchall (Eds.), *New cultural studies: Adventures in theory* (pp. 220–237). Edinburgh, UK: Edinburgh University Press.

g) Chapter in an Edited Book in Turkish

Erkmen, T. (2012). Örgüt kültürü: Fonksiyonları, öğeleri, işletme yönetimi ve liderlikteki önemi [Organization culture: Its functions, elements and importance in leadership and business management]. In M. Zencirkıran (Ed.), *Örgüt sosyolojisi* [Organization sociology] (pp. 233–263). Bursa, Turkey: Dora Basım Yayın.

h) Book with the same organization as author and publisher

American Psychological Association. (2009). *Publication manual of the American psychological association* (6th ed.). Washington, DC: Author.

Article

a) Turkish Article

Mutlu, B., & Savaşer, S. (2007). Çocuğu ameliyat sonrası yoğun bakımda olan ebeveynlerde stres nedenleri ve azaltma girişimleri [Source and intervention reduction of stress for parents whose children are in intensive care unit after surgery]. *Istanbul University Florence Nightingale Journal of Nursing*, 15(60), 179–182.

b) English Article

de Cillia, R., Reisigl, M., & Wodak, R. (1999). The discursive construction of national identity. *Discourse and Society*, 10(2), 149–173. <http://dx.doi.org/10.1177/0957926599010002002>

c) Journal Article with DOI and More Than Seven Authors

Lal, H., Cunningham, A. L., Godeaux, O., Chlibek, R., Diez-Domingo, J., Hwang, S.-J. ... Heineman, T. C. (2015). Efficacy of an adjuvanted herpes zoster subunit vaccine in older adults. *New England Journal of Medicine*, 372, 2087–2096. <http://dx.doi.org/10.1056/NEJMoal501184>

d) Journal Article from Web, without DOI

Sidani, S. (2003). Enhancing the evaluation of nursing care effectiveness. *Canadian Journal of Nursing Research*, 35(3), 26-38. Retrieved from <http://cjr.mcgill.ca>

e) Journal Article with DOI

Turner, S. J. (2010). Website statistics 2.0: Using Google Analytics to measure library website effectiveness. *Technical Services Quarterly*, 27, 261–278. <http://dx.doi.org/10.1080/07317131003765910>

f) Advance Online Publication

Smith, J. A. (2010). Citing advance online publication: A review. *Journal of Psychology*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/a45d7867>

g) Article in a Magazine

Henry, W. A., III. (1990, April 9). Making the grade in today's schools. *Time*, 135, 28–31.

Doctoral Dissertation, Master's Thesis, Presentation, Proceeding

a) Dissertation/Thesis from a Commercial Database

Van Brunt, D. (1997). *Networked consumer health information systems* (Doctoral dissertation). Available from ProQuest Dissertations and Theses database. (UMI No. 9943436)

b) Dissertation/Thesis from an Institutional Database

Yaylılı-Yıldız, B. (2014). *University campuses as places of potential publicness: Exploring the political, social and cultural practices in Ege University* (Doctoral dissertation). Retrieved from Retrieved from: <http://library.iyte.edu.tr/tr/hizli-erisim/iyte-tez-portali>

c) Dissertation/Thesis from Web

Tonta, Y. A. (1992). *An analysis of search failures in online library catalogs* (Doctoral dissertation, University of California, Berkeley). Retrieved from <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/yayinlar/phd/ickapak.html>

d) Dissertation/Thesis abstracted in Dissertations Abstracts International

Appelbaum, L. G. (2005). Three studies of human information processing: Texture amplification, motion representation, and figure-ground segregation. *Dissertation Abstracts International: Section B. Sciences and Engineering*, 65(10), 5428.

e) Symposium Contribution

Krinsky-McHale, S. J., Zigman, W. B., & Silverman, W. (2012, August). Are neuropsychiatric symptoms markers of prodromal Alzheimer's disease in adults with Down syndrome? In W. B. Zigman (Chair), *Predictors of mild cognitive impairment, dementia, and mortality in adults with Down syndrome*. Symposium conducted at the meeting of the American Psychological Association, Orlando, FL.

f) Conference Paper Abstract Retrieved Online

Liu, S. (2005, May). *Defending against business crises with the help of intelligent agent based early warning solutions*. Paper presented at the Seventh International Conference on Enterprise Information Systems, Miami, FL. Abstract retrieved from http://www.iceis.org/iceis2005/abstracts_2005.htm

g) Conference Paper - In Regularly Published Proceedings and Retrieved Online

Herculano-Houzel, S., Collins, C. E., Wong, P., Kaas, J. H., & Lent, R. (2008). The basic nonuniformity of the cerebral cortex. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 105, 12593–12598. <http://dx.doi.org/10.1073/pnas.0805417105>

h) Proceeding in Book Form

Parsons, O. A., Pryzwansky, W. B., Weinstein, D. J., & Wiens, A. N. (1995). Taxonomy for psychology. In J. N. Reich, H. Sands, & A. N. Wiens (Eds.), *Education and training beyond the doctoral degree: Proceedings of the American Psychological Association National Conference on Postdoctoral Education and Training in Psychology* (pp. 45–50). Washington, DC: American Psychological Association.

INFORMATION FOR AUTHORS

i) Paper Presentation

Nguyen, C. A. (2012, August). *Humor and deception in advertising: When laughter may not be the best medicine*. Paper presented at the meeting of the American Psychological Association, Orlando, FL.

Other Sources

a) Newspaper Article

Browne, R. (2010, March 21). This brainless patient is no dummy. *Sydney Morning Herald*, 45.

b) Newspaper Article with no Author

New drug appears to sharply cut risk of death from heart failure. (1993, July 15). *The Washington Post*, p. A12.

c) Web Page/Blog Post

Bordwell, D. (2013, June 18). David Koepp: Making the world movie-sized [Web log post]. Retrieved from <http://www.davidbordwell.net/blog/page/27/>

d) Online Encyclopedia/Dictionary

Ignition. (1989). In *Oxford English online dictionary* (2nd ed.). Retrieved from <http://dictionary.oed.com>

Marcoux, A. (2008). Business ethics. In E. N. Zalta (Ed.). *The Stanford encyclopedia of philosophy*. Retrieved from <http://plato.stanford.edu/entries/ethics-business/>

OSCOLA Reference Examples

Primary Sources

Do not use full stops in abbreviations. Separate citations with a semi-colon.

Cases

Give the party names, followed by the neutral citation, followed by the *Law Reports* citation (eg AC, Ch, QB). If there is no neutral citation, give the *Law Reports* citation followed by the court in brackets. If the case is not reported in the *Law Reports*, cite the All ER or the WLR, or failing that a specialist report.

Corr v IBC Vehicles Ltd [2008] UKHL 13, [2008] 1 AC 884.

R (Roberts) v Parole Board [2004] EWCA Civ 1031, [2005] QB 410.

Page v Smith [1996] AC 155 (HL).

When pinpointing, give paragraph numbers in square brackets at the end of the citation. If the judgment has no paragraph numbers, provide the page number pinpoint after the court.

Callery v Gray [2001] EWCA Civ 1117, [2001] 1 WLR 2112 [42], [45].

Bunt v Tilley [2006] EWHC 407 (QB), [2006] 3 All ER 336 [1]–[37].

R v Leeds County Court, ex p Morris [1990] QB 523 (QB) 530–31.

INFORMATION FOR AUTHORS

If citing a particular judge:

Arcscott v The Coal Authority [2004] EWCA Civ 892, [2005] Env LR 6 [27] (Laws LJ).

Statutes and statutory instruments

Act of Supremacy 1558.

Human Rights Act 1998, s 15(1)(b).

Penalties for Disorderly Behaviour (Amendment of Minimum Age) Order 2004, SI 2004/3166.

EU legislation and cases

Consolidated Version of the Treaty on European Union [2008] OJ C115/13.

Council Regulation (EC) 139/2004 on the control of concentrations between undertakings (EC Merger Regulation) [2004] OJ L24/1, art 5.

Case C-176/03 *Commission v Council* [2005] ECR I-7879, paras 47–48.

European Court of Human Rights

Omojudi v UK (2009) 51 EHRR 10.

Osman v UK ECHR 1998–VIII 3124.

Balogh v Hungary App no 47940/99 (ECHR, 20 July 2004).

Simpson v UK (1989) 64 DR 188.

Secondary Sources

Books

Give the author's name in the same form as in the publication, except in bibliographies, where you should give only the surname followed by the initial(s). Give relevant information about editions, translators and so forth before the publisher, and give page numbers at the end of the citation, after the brackets.

Thomas Hobbes, *Leviathan* (first published 1651, Penguin 1985) 268.

Gareth Jones, *Goff and Jones: The Law of Restitution* (1st supp, 7th edn, Sweet & Maxwell 2009).

K Zweigert and H Kötz, *An Introduction to Comparative Law* (Tony Weir tr, 3rd edn, OUP 1998).

Contributions to edited books

Francis Rose, 'The Evolution of the Species' in Andrew Burrows and Alan Rodger (eds), *Mapping the Law: Essays in Memory of Peter Birks* (OUP 2006).

Encyclopedias

Halsbury's Laws (5th edn, 2010) vol 57, para 53.

Journal articles

Paul Craig, 'Theory, "Pure Theory" and Values in Public Law' [2005] PL 440.

INFORMATION FOR AUTHORS

When pinpointing, put a comma between the first page of the article and the page pinpoint.

JAG Griffith, 'The Common Law and the Political Constitution' (2001) 117 LQR 42, 64.

Online journals

Graham Greenleaf, 'The Global Development of Free Access to Legal Information' (2010) 1(1) EJLT < <http://ejlt.org/article/view/17> > accessed 27 July 2010.

Command papers and Law Commission reports

Department for International Development, *Eliminating World Poverty: Building our Common Future* (White Paper, Cm 7656, 2009) ch 5.

Law Commission, *Reforming Bribery* (Law Com No 313, 2008) paras 3.12–3.17.

Websites and blogs

Sarah Cole, 'Virtual Friend Fires Employee' (*Naked Law*, 1 May 2009)
<www.nakedlaw.com/2009/05/index.html> accessed 19 November 2009.

Newspaper articles

Jane Croft, 'Supreme Court Warns on Quality' *Financial Times* (London, 1 July 2010) 3.

SUBMISSION CHECKLIST

Ensure that the following items are present:

- Cover letter to the editor
 - The category of the manuscript
 - Confirming that "the paper is not under consideration for publication in another journal".
 - Including disclosure of any commercial or financial involvement.
 - Confirming that last control for fluent English was done.
 - Confirming that journal policies detailed in Information for Authors have been reviewed.
 - Confirming that the references cited in the text and listed in the references section are in line with ORCOLA or APA6.
- Copyright Transfer Form
- Permission of previous published material if used in the present manuscript
- Title page
 - The category of the manuscript
 - The title of the manuscript both in the language of article and in English
 - All authors' names and affiliations (institution, faculty/department, city, country), e-mail addresses
 - Corresponding author's email address, full postal address, telephone and fax number
 - ORCIDs of all authors..

INFORMATION FOR AUTHORS

- Main manuscript document
 - The title of the manuscript both in the language of article and in English
 - Abstracts (180-200 words) both in the language of article and in English
 - Key words: 3 words both in the language of article and in English
 - Extended Abstract (600-800 words) in English for the articles which are not in English
 - Body text
 - Acknowledgement (if exists)
 - References
 - All tables, illustrations (figures) (including title, description, footnotes)

CONTACT INFO

Editor in Chief: Prof. Dr. Adem Sözüer

E-mail: asozuer@istanbul.edu.tr

Phone: + 90 212 440 01 05

Fax: +90 212 512 41 35

Website: <http://jplc.istanbul.edu.tr>

Email: jplc@istanbul.edu.tr

Adres: Istanbul University

Faculty of Law

Criminal Law and Criminology Research and Practice Center

34116, Beyazıt

Istanbul - Turkey

Telif Hakkı Devir Formu / Copyright Transfer Form

Istanbul Üniversitesi
Istanbul University

Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi
Journal of Penal Law and Criminology

Telif Hakkı Devir Formu
Copyright Transfer Form

Sorumlu yazar Responsible/Corresponding author	
Makalenin başlığı Title of manuscript	
Kabul Tarihi Acceptance date	
Yazarların listesi List of authors	

Sıra No	Adı-Soyadı Name - Surname	E-Posta E-mail	İmza Signature	Tarih Date
1				
2				
3				
4				
5				

Makalenin türü (Araştırma makalesi, Derleme, Kısa bildiri, v.b.) Manuscript Type (Research Article, Review, Short communication, etc.)	
--	--

Sorumlu yazarın, Responsible/Corresponding author's,	
Çalıştığı kurum (University/company/institution)	
Posta adresi (Address)	
e-posta (e-mail)	
Telefon no; GSM (Phone / mobile phone)	

Yazarlar kabul ederler:
Sunulan makalenin yazar(lar)ın orijinal çalışması olduğunu ve intihal yapmadıklarını, Tüm yazarların bu çalışmaya aslı olarak katılmış olduklarını ve bu çalışma için her türlü sorumluluğu aldıklarını, Tüm yazarların sunulan makalenin son halini gördüklerini, onayladıklarını ve başvurduklarını Makalenin başka bir yerde basılmadığını veya basılmak için sunulmadığını, Makalede bulunan metnin, şekillerin ve dökümanların diğer şahıslara ait olan Telif Haklarını ihlal etmediğini kabul ve taahhüt ederler. Sunulan makale üzerindeki mali haklarını, özellikle işleme, çoğaltma, temsil, basım, yayım, dağıtım ve İnternet yoluyla iletim de dahil olmak üzere her türlü umuma iletim haklarını İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'ni yetkili makamlarınca sınırsız olarak kullanılmak üzere İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'ne devretmeyi kabul ve taahhüt ederler. Buna rağmen yazarların veya varsa yazarların işvereninin patent hakları, yazar(lar)ın gelecekte kitaplarında veya diğer çalışmalarında makalenin tümünü ücret demeksiniz kullanma hakkı makaleyi satmamak koşuluyla kendi amaçları için çoğaltma hakkı gibi fikri mülkiyet hakları saklıdır. Bununla beraber yazar(lar) makaleyi çoğaltma, postayla veya elektronik yolla dağıtma hakkına sahiptir. Makalenin herhangi bir bölümünün başka bir yayında kullanılmasına İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'nin yayımcı kuruluş olarak belirlenmesi ve Dergiye atıfta bulunulması şartıyla izin verilir. Atıf yapılırken Dergi Adı, Makale Adı, Yazar(lar)ın Adı, Soyadı, Cilt No, Sayı No ve Yıl verilmelidir. Yayımlanan veya Yayına kabul edilmeyen makalelerle ilgili dökümanlar (fotoğraf, orijinal şekil vb.) karar tarihinden başlamak üzere bir yıl süreyle İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'nce saklanır ve bu sürenin sonunda imha edilir. Ben/Biz, telif hakkı ihlali nedeniyle üçüncü şahıslarca istenecek hak talebi veya açılacak davalarda İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ ve Dergi Editörlerinin hiçbir sorumluluğumuz olmadığını, tüm sorumluluğun yazarlara ait olduğunu taahhüt ederim/ederiz. Ayrıca Ben/Biz makalede hiçbir suç unsuru veya kanuna aykırı ifade bulunmadığını, araştırma yapılırken kanuna aykırı herhangi bir mazeret ve yöntem kullanmadığımı taahhüt ederim/ederiz. Bu telif hakkı formu tüm yazarlar tarafından imzalanmalıdır/onaylanmalıdır. Formun ayrı kopyaları (tamamlanmış olarak) farklı kurumlarda bulunan yazarlar tarafından sunulabilir. Ancak, tüm imzaların orijinal veya kanıtlanabilir onaylı olması gerekir.

The authors agree that
The manuscript submitted is his/her/their own original work and has not been plagiarized from any prior work, all authors participated in the work in a substantive way and are prepared to take public responsibility for the work, all authors have seen and approved the manuscript as submitted, the manuscript has not been published and is not being submitted or considered for publication elsewhere, the text, illustrations, and any other materials included in the manuscript do not infringe upon any existing copyright or other rights of anyone. Notwithstanding the above, the Contributor(s) or, if applicable the Contributor's Employer, retain(s) all proprietary rights other than copyright, such as patent rights; to, use of charge, all parts of this article for the author's future works in books, lectures, classroom teaching or oral presentations, the right to reproduce the article for their own purposes provided the copies are not offered for sale. However, reproduction, posting, transmission or other distribution or use of the article or any material contained therein, in any medium as permitted hereunder, requires a citation to the Journal and appropriate credit to İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ as publisher, suitable in form and content as follows: Title of article, author(s), Journal title and volume/issue, Copyright's year. All materials related to manuscripts, accepted or rejected, including photographs, original figures etc., will be kept by İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ for one year following the editor's decision. These materials will then be destroyed. I/We indemnify İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ and the Editors of the Journals, and hold them harmless from any loss, expense or damage occasioned by a claim or suit by a third party for copyright infringement, or any suit arising out of any breach of the foregoing warranties as a result of publication of my/our article. I/We also warrant that the article contains no libelous or unlawful statements and does not contain material or instructions that might cause harm or injury. This copyright form must be signed/ratified by all authors. Separate copies of the form (completed in full) may be submitted by authors located at different institutions; however, all signatures must be original and authenticated.

Sorumlu yazarın; Responsible/Corresponding author's;	İmza/Signature	Tarih/Date
	/...../.....